PASCAL QUIGNARD

Amerikan İşgali

ROMAN

Türkçesi: Elif Gökteke

SEL YAYINCILIK

PASCAL QUIGNARD • AMERİKAN İŞGALİ

AMERİKAN İŞGALİ *

PASCAL QUİGNARD (1948), çağdaş Fransız edebiyatının önde gelen yazarlarından. 2002'de Goncourt ödülü aldı.

Sel Yayıncılık'ta yayımlanan diğer kitapları:
Adı Dilimin Ucunda, *Türkçesi: Esra Özdoğan*
Roma'daki Teras, *Türkçesi: Osman Senemoğlu*
Albucius, *Türkçesi: Şule Demirkol* (yayına hazırlanıyor)

*SEL YAYINCILIK
Piyerloti Cad. 11 / 3 Çemberlitaş - İstanbul
Tel.: (212) 516 96 85 Faks: (212) 516 97 26
http://www.selyayincilik.com
E-mail: posta@selyayincilik.com

ISBN 975-570-282-2

*SEL YAYINCILIK: 274

AMERİKAN İŞGALİ
Pascal Quignard

Türkçesi: **Elif Gökteke**
roman

Kitabın özgün adı:
L'occupation Américaine

© Éditions du Seuil, Ekim 1994, Sel Yayıncılık 2005

Birinci Baskı: **Mart 2006**

Kapak resmi: **Andre Fougeron**
Kapak uygulama: **Özlem Dural**

Cet ouvrage, publié dans le cadre du programme d'aide à la publication, bénéficie du soutien du Ministère des Affaires Etrangères, de l'Ambassade de France en Turquie et de l'Institut Français d'İstanbul.

Çeviriye ve yayına katkı programı çerçevesinde yayınlanan bu yapıt, Fransa Dışişleri Bakanlığı'nın, Türkiye'deki Fransa Büyükelçiliği'nin ve İstanbul Fransız Kültür Merkezi'nin desteğiyle gerçekleştirilmiştir.

Baskı ve Cilt: Yaylacık Matbaası
Litros Yolu, Fatih Sanayi Sitesi, 12/197-203 Topkapı-İstanbul, 567 80 03

Pascal Quignard

AMERİKAN İŞGALİ

Türkçesi:
Elif Gökteke

roman

Birinci Bölüm

MEUNG

Ne zaman biter savaş? Orléanais eyaletini Keltler, Germenler, beş yüz yıl boyunca Romalılar ve onların on iki tanrısı, Vandallar, Alainler, Franklar, Normanlar, İngilizler, Almanlar, Amerikalılar işgal etti. Kadının bakışında, kardeşlerin kaldırdığı yumruklarda, homurdanan babanın sesinde, toplumsal bağların her birinde düşmanca bir şey duruyor hâlâ. Bir şey elde etmek istiyor. Bir şey öldürmek istiyor. Çabalarımızın amacı mutlu olmak değil, sıcacık bir yerde ihtiyarlamak değil, ıstırap çekmeden ölmek değil. Çabalarımızın amacı sağ kalarak akşamı etmek. İngiliz işgali sırasında Jean d'Arc düşman ordusundan 15 Haziran 1429'da Meung'de geri aldı köprüyü. Amerikan işgali sırasında bir erkek 17 Temmuz 1959'da Meung'de sevdiği kadının ölmesini istedi birdenbire.

Baytarın oğluydu. Adı Patrick Carrion'du. On sekiz yaşındaydı. Ailenin tek çocuğuydu. 1941'de Alman işgali sırasında doğmuştu. 1943'te Almanlar aile yadigârı evin ilk katına el koymuşlardı.

Doktor Carrion pek fazla konuşmazdı. Eski bir Juvaquatre'ı vardı ve her mevsim fitilli kadifeden takımlar giyerdi. Sırasıyla karısını, mesleğini, oğlunu, ormanları, hayvanları, savaş anılarını, siyah tütünü, soğuğu, çamurun ve don yüzünden çıtırdayan ölü yaprakların kokusunu, transistorlu radyo dinlemeyi severdi.

Kilisenin karşısında otururlardı. Evin küçük bir ön bahçesi vardı; Madam Carrion'un çiçeklendirdiği bu bahçede oyun oynamak söz konusu bile değildi. Madam Carrion oğlunun kendisine anne diye değil valide diye seslenmesini istemişti. Patrick Carrion'un annesinin güzel, tığ gibi bir bedeni vardı. 1943'te kuzinaya kömür doldururken başına gelen bir kaza yüzünden tek gözü kör olmuştu. Bir kor sıçramıştı. Rus birlikleri Kursk'u yeniden ele geçireli çok olmamıştı. Kadının sağ göz kapağı kapalı kaldı. Bu kalıcı âraz dışında, uzun, ince bir bedeni vardı, saçları kestane rengiydi, masumiyet dolu yüzünden ıstırap da okunuyordu; başından birtakım serüvenler geçtiği söylenirdi. Kasabada yaşayan bütün öbür kadınları şaşırtacak biçimde, çok özenli giyinirdi. Çoğunlukla V yakalı açık renk tayyörlerle sıkı bir büstiyer giyer, belini iyice belli ederdi, eteği dizinin altına inerdi. Paris'te çıkan dergilerin çoğunu okurdu. Evin bir odasını kütüphane haline getirmişti, yalnız kalmak için oraya kapanır, oğluna olduğu gibi kocasına da bu odaya girmeyi yasaklardı.

Madam Carrion sırasıyla yalnız olmayı, kumaşları ve elbiseleri, keyif yapmayı, kitapları, çiçekleri, çiçeklerin kokusunu, çiçeklerin dokunuşunu, sessizliği severdi.

Evin arkasında, Loire nehrine bakan, ekilip biçilmemiş ve çok kumlu, uzun bir bahçe vardı, bahçenin ucunda dibi düz, siyah bir sandal bağlı dururdu ve akıntının etkisiyle sandalın burnu hep adaya çevriliydi; çocuğun bu adada oynamaya hakkı vardı, okuldan arkadaşı bir küçük kızı da oraya sürüklerdi.

Küçük kızın adı Marie-José Vire'di. Meung'ün hırdavatçısının kızıydı. Baba Vire'in beş kızı vardı. Savaştan sonra,

1947'de bir gece, karısı önceden bir şey söylemeden, bir not bile bırakmadan terk etmişti adamı. Bir hafta sonra telefonla eczacı kadına haber ulaştırmıştı. Bu haberler iki cümlede özetleniyordu: geri dönmeyecekti, kocası çocuklarla ilgilensindi. Marie-José Vire beş kızın en küçüğüydü. Kızların ikisi hâlâ babalarının evinde, dükkânın üstünde yaşıyordu. Üst kata giden merdivene varmadan önce, hırdavat dükkânının ardiyesi boyunca uzanan, kokusu çok rahatsız edici, karanlık, uzun bir koridordan geçmek gerekiyordu.

Marie-José Vire ile Patrick Carrion çocukluktan itibaren birbirlerinden ayrılmadılar. Sokakta, meydanda, arka bahçede, avluda, nehir kıyısında oynarlardı; okula birlikte giderlerdi. Şatonun alt salonlarından birinde yapılan din dersine de birlikte girerlerdi.

Annesi kızını terk ederek sanki bütün ışığı çalıp götürmüştü ondan. Annesinin kızlarını yüz üstü bıraktığı gecenin sabahında, Marie-José kupkuru dudaklarını Patrick'in yanağına yaklaştırdı. Küçük kız oğlana doğru dönerek, tıpkı büyüklerin yaptığı gibi, dudaklarını Patrick'in ağzına bastıracak cesareti buldu. Sonra ona sokuldu. Altı yaşındaydılar. O sabah, ıslak ve soğuk gündoğumunda, ebedî bir aşk üstüne and içtiler: gözyaşları içindeydiler. Burunlarını çekiyorlardı. Birbirlerinin tek parmaklı soğuk eldivenlerine sımsıkı sarılmışlardı. Okula koştular. Her akşam kız oğlana eşlik ediyordu, el ele, sırılsıklam eldivenler kenetlenmiş, sırtlarında okul çantası, kafalar bir tek gözlerini açıkta bırakan yün kukuletalarına gömülü. Vire'lerin mutfağındaki yuvarlak yemek masasında, avizenin altında, ödevlerini birlikte yapıyorlardı. İkindi kahvaltılarını birbirlerine ikram ediyorlardı. Cetvellerini ödünç veriyorlardı. Silgilerini paylaşıyorlardı.

Patrick ve Marie-José sıkıntılarını birleştirerek yaşamlarını da birleştirdiler. Patrick Carrion'un annesi alıp başını sık

sık Orléans'a giderdi ya da odasına kapanırdı, çocuğu az görürdü, yitirdiği gözünden dolayı kendinden nefret ederdi, o göze rağmen insanlara hoş görünmeye çalışır, yaşamaya zorlardı kendini. Doktor Carrion Juvaquatre'ının direksiyonunda bütün Sologne'u dolaşır, yaşamını kısraklara, ineklere, domuzlara adardı. Akşam çöküp de eve döndüğünde oğluyla ilgilenmeye gönlü olmazdı pek. Bir gün Patrick'ten Cléry'ye gelip kendisine yardım etmesini istedi. Bir köylü, korkutucu küfürler savurarak, büyükbaş hayvanların kıstırıldığı demir tezgâha geri geri bir at soktu. Gri önlüğünü giymiş Doktor Carrion ve gözleri parıldayan Patrick atın ayaklarını bağlamaya koyuldular. Böğrüne deri örtüyü dolayıp sıktılar. Doktor tezgâhı yatay konuma getirdi. Doktor, Patrick'e burunduruğu[1] uzatıp devrilen hayvanın baş tarafına geçmesini söyledi. Doktor Carrion oğluna bağırdı:

"Burnunu bur!"

Patrick atın burun deliklerinin üst kısmını sertçe sıkıştırdı. Doktor Carrion toprak sürsün, sabana koşulsun diye hayvanın erbezlerini kaşla göz arasında kesiverdi.

O zamanlar dünya bir başka dünyaydı. Ellili yılların başında, çocuklar okula bisikletle gitme hakkını kazanınca, Cléry'deki avcı kulübesinin yakınında, köprünün öte yanında, sazların arkasında, kahverengi kumlarda buluşma sözü vermeye başladılar birbirlerine. İlkbaharda kum çok nemli, çok çamurluyken, avcı kulübesinin taş bankına otururlardı. Eskiden kuş yetiştirilen bir köşktü burası. Yağmur aşındırmıştı; yosunlar kemiriyordu duvarlarını; Loire'ın suları her yükselişte iki kısa temel taşını biraz daha çürütüyordu. Pat-

1 Burunduruk ya da yavaşa: sert başlı atları yola getirmek için dudaklarına takılan tahta kıskaç. (ç.n.)

rick daha konuşmayı bile öğrenmeden, Nantes'a ve denize doğru sonsuzca akan nehrin yavaş ve sınırsız damgasını taşımaya başlamıştı. Suların her kabarışı içini korku ve coşkuyla doldururdu. Göğün altında yerin intiharıydı bu. Tanrı Nuh'un karşısında durdu ve dedi ki: "Toprağın yüzünden insan soyunu sileceğim çünkü pişmanım onları yarattığıma. Bir tufan getirmeye karar verdim, hiçbir şey bu tufandan kurtulamayacak." Biçimlerin böyle sulara gömülüvermesi, uçsuz bucaksız toprakların suların içine çekilmesi, alışılmış şeylerin her yıl böyle yutuluvermesi hep yeniden olurdu. Olayın kapsamı korkuturdu herkesi. Güzelliğininse yoktu daha ötesi. Bu güzelliğin her yıl getirdiği yıkım önceden kestirilemezdi.

Suların yükselmesi başladığında iki çocuk, tarlaların ve kıyıların, adaların, iki yanı ağaçlı yolun, yokuşlu caddenin ve su kenarındaki evlerin gözden kayboluşunu seyretmek için surların tepesine çıkardı. Güneş alçalır, her şeyi boğan suyun üstünde batardı. Güneşin sıcaklığı yüzünden, son ışıkların altında oluşan su buharına bürünürdü vadi. Çatılar, kiliseler, ağaçlar, kıyılar ve setler kan renginde salınırdı usul usul. Bu kan kararırdı. Hangi kan kararmaz ki? Giysiler yıpranır. Sesler değişir. Aynalar parlaklığını yitirir. Bahçe demirleri ve savaş silahları paslanır. Karanlık kemirir dünyayı. Azalan arzuyu kurtaracak tek şey kindir. İntikam bir hedef sağlar günlerin akışına. Marie-José evcilik oynamayı reddetti. Marie-José Patrick'in Dinky Toys çizdiği kumlu yollara diz çöküp ıkınmaktan vazgeçti. Bir heyecan, bir telaş içinde düşleri değiştokuş etmeyi yeğliyordu. Çalgıların, giysilerin, uzak kentlerin adlarından başka bir şey değildi bu düşler: Nantes, yarış bisikletleri, Paris, arkası dikişli çoraplar, pikap, bilezik.

Meung'ün güneyinde üç ada vardı. Güneydoğudaki adaya söğütlü ada denirdi. İlkbahardan sonbahara, Loire'ın durgun su kolları, öte yakanın rıhtımları, setlerde balık tutmak, karşıdan karşıya geçmeye yarayan yassı taşlar, adımların altında ezilen keskin nanelerin kokusu, geniş, dikenli böğürtlen çalılarının arasına düşmemek için kolları acıyana kadar uzatarak toplanan böğürtlenler, işte bunlardı çocukların gerçek dünyası. İki çocuk yapışkan kabuğundan soydukları küçük su kestanelerinin tuhaf etini, önceleri süt dişleri arasından, sonraları, düşen dişlerin bıraktığı deliklerin arasından, sonra da artık kalıcı olan kesici dişlerin arasından, birbirlerinin ağzına sokardı. Adalarının kıyısında incibalığı, bazen de tatlısu levreği avlarlardı. Kız kımıl kımıl oynayan ve tende kuvvetli kokusunu sabunun çıkartamadığı yapışkan bir madde bırakan bu yaratıkları avuçlarında tutmaktan nefret ederdi. Marie-José küçük arabalardan tiksindiği gibi küçük balıkları da hiç mi hiç sevmedi. Patrick kumu kazarak, Birinci Dünya Savaşı'ndaki bir sipere benzeyen, derinlemesine bir kulübe inşa etti.

Bir kulübeyi söğüt dallarından daha iyi gizleyemez hiçbir şey.

Adanın kıyısında sazların oluşturduğu perde çocukları bütünüyle görünmez kılardı. İçine gömülürler, Patrick'in arka bahçenin alt tarafından aşırdığı, altı ziftli, düz büyük sandalı oraya saklarlardı.

Sadece, dibi düz kayıkları ve mavnaları çeken atlar –çünkü denize doğru çıkarırlardı bunları– kıyıdan sezerdi çocukların varlığını. Ağaçlıklı yolun çınarları boyunca yassı taşlardan oluşan ırmak geçidinde kişnerlerdi.

SHAPE, Supreme Headquarters Allied Powers Europe anlamına gelir. O zamanlarda blucine çivili pantolon denirdi. Fransa'da yirmi yedi bin GI ve aileleri yaşardı. US Air Force'un büyük kentlerde on bir üssü vardı. Amerikan ordularının tümü ordugâhlarını Cherbourg'a, Fauville'e, Évreux'ye, Étain'e, Rocquencourt'a, Metz'e, Brest ve Nancy'ye, Verdun ve Dreux'ye, Chambéry ve Phalsbourg'a, Nantes ve Paris'e, Orly ve Toul'a, Châteauroux ve Captieux'ye, Chaumont'a, Bussac'a, Poitiers'ye, Saumur'e, Chinon'a, Ingrandes'a, Croix-Chapeau'ya, Trois-Fontaines'e, La Rochelle'e, Chize'e, Saran'a, La Braconne'a, Meung'e kurmuşlardı. Araziyi iki büyük komutanlık paylaşıyordu: bir yanda Saint-Germain-en-Laye'ye yakın Loges'daki ordugâhta United States Commander in Chief Europe, öte yanda Orléans'da bulunan, bütün Avrupa'nın lojistik desteği Army Communication Zone. Orléans'ı doğrudan doğruya çevreleyen bölgeye on bin Amerikan askeri yerleştirilmişti. Alacakaranlıkta, Meung ordugâhının çöp tenekeleri dikenli tellerin çevrelediği alanın dışına çekilirdi.

Bir akşam Patrick çöp tenekelerini gözetledi.

Patrick demir parmaklığın arkasında, karanlıkta iki büklüm olmuştu. Ayın altında yuvarlak asker barakasını ve dalgalı sac çatıdan sıçrayan ışık yansımalarını gözlüyordu. Ansızın bir motor gürültüsü duydu. Bisikletini hemencecik hendeğe sokuverdi. Arabanın geçmesini bekleyerek tam ordugâhın parmaklığının karşısına, sık ağaçların ardına sindi.

Military Police'in cipi geçti.

Patrick büyük demir çöp tenekelerine atıldı. Alelacele içlerini karıştırdı. Ertesi sabah Marie-José'ye heyecanını aktar-

dı. On yaşına basacaklardı. Amerikan birlikleri Pyongyang'ı istila ediyordu. Çin birlikleri Tibet'i istila ediyordu. Fransız birlikleri Hoa-Binh'i ele geçiriyordu. Marie-José Patrick'e ertesi gün avcı kulübesinin bankında buluşmaya gelmesini buyurdu.

Ağır yağmur damlaları suya düşmeye başladı. Yavaşça dağılıp gidiyorlardı suyun üstünde. Loire griydi. Hava ılıktı, ağırdı. Damlalar, kıyıdaki otlar arasına üst üste koyulmuş iki bisikletin üzerine düştü. Marie-José eski bankta oturuyordu. Yanında açık duran iki hasır sepet vardı. Marie-José, elinde koca bir kürek, çukur açmakla uğraşan, flanel kısa pantolon giymiş, suratını asmış Patrick'i inceliyordu.

Oğlan yeri kazmayı bıraktı. Suratını ekşitir gibi yaparak Marie-José'ye baktı, çukurun herhalde yeterince derin olmuştur, dedi. Marie-José de ona baktı, "Anlaştık mı? Anlaştık mı?" derken gözleri parlıyordu.

Patrick ağırkanlı bir biçimde başını sallıyordu. Onun razı olduğunu görünce Marie-José yanındaki sepetleri alıp banktan otların üstüne atladı. Patrick küreğini, kazdığı nemli toprağa fırlattı. İki çocuk sepetlerden çıkarttıkları minicik tencereleri, sac kuzinayı, kartondan oyuncak bir bakkal dükkânını, küçük Dinky Toys otomobilleri, plastik askerleri, jandarmaları çukura attılar. Patrick son olarak, nefretle, tenekeden yapılma Citroën'i, çocukken en sevdiği oyuncağı attı çukura ve eline küreği alıp hemen üstünü örttü.

Marie-José yağmurun altında yumuşamış toprağı çiğnemeye başladı. Küçük çığlıklar atıyordu. İki çocuk Patrick'in doldurduğu çukurun üstünde zıplayıp hopladı.

Zıplarken Marie-José birdenbire Patrick'in elinde tuttuğu küreğin demirine çarptı. Bağırdı. Kıpırtısız kalıverdiler.

Kız yere diz çöktü, çizik çizik elleri, topraktan kararmış parmaklarıyla eteğini yukarı kıvırdı, Patrick'e küreğin demirinin kalçasında meydana getirdiği morartıyı ve küçük kesiği gösterdi.

Patrick, Marie-José'nin uzun beyaz kalçasına baktı. Ona doğru eğildi. Marie-José hemen eteğini düzeltti. Kollarını açtı; omuzlarına düşen yağmurdan ıslanmış uzun ve siyah saçlarıyla, görkemli güzelliğiyle, oğlana mırıldandı:

"Benim gibi diz çök!"

Oğlan, altüst edilmiş toprağa çıplak dizlerini gömerek kızın önünde diz çöktü.

"Bak!" dedi kız.

Kollarını büsbütün iki yana uzattı, avuçlarını açtı. O konuşurken yağmur durmuştu. Patrick başını göğe kaldırdı, son bir yağmur damlası düştü elmacık kemiğine.

"Göğe sözüm geçiyor" diye mırıldandı kız.

Kıyı boyunca usul usul akan Loire'ı duydular yeniden. Marie-José fısıldadı:

"Âyin ekmeklerini getirdin mi?"

Patrick kısa flanel pantolonunun cebinden, kasabanın kilisesinden aldığı kutsanmamış iki mayasız ekmek çıkartıp Marie-José'ye uzattı. Marie-José birini aldı, iki eliyle öne uzatıp tuttu. Patrick de aynısını yaptı.

Ciddi bir ifadeyle ikisi de ekmekleri önlerinde tutuyordu. Marie-José gözlerini yarı kapayıp mırıldandı:

"Sadece ikimiz, başka hiçbir şey olmayacak."

– Sadece ikimiz, başka hiçbir şey olmayacak, diye tekrarladı Patrick.

– Amerika'ya gideceğiz, dedi Marie-José.

– Amerika'ya gideceğiz.

– Aç!" diye emretti Marie-José.

Patrick ağzını açtı, kız âyin ekmeğini oğlanın ağzına soktu.

Sıra kendine gelince Patrick de elindeki ekmeği uzatıp gözkapakları hâlâ inik duran Marie-José'nin dudakları arasından kaydırıverdi. Kız gözlerini hep kapalı tutarak kollarını ileri uzattı, el yordamıyla Patrick'in ellerini bulup sıkıca tuttu avuçlarında. Yağmurdan sonra toprağın çok keskin, neredeyse mide bulandıran bir kokusu vardı. Çocuklar gözlerini sıkı sıkı yummuştu.

* * *

İki çocuk bu gece gezintilerine tutkuyla bağlandı. Aylak aylak dolaşıyorlardı. Birşeyler araklıyorlardı. Karanlık basarken, güneş kıpkırmızı kesilirken, ordugâhın çöp tenekelerini tiksinti duyarak, kaygıya kapılarak karıştırmak ikisini de kendinden geçiriyordu. Çok güzel tişörtler, içine pamuktan kalın astarlar geçirilmiş svetşörtler, boş Coca-Cola şişeleri, yakası düğmeli Oxford gömlekler, Levi's blucinler aramaya girişiyorlardı. Bulamıyorlardı ya da artıklar arasından sadece bunların parçalarını çıkartıyorlardı. Yine de kalpleri yerinden fırlayacak gibi atıyordu. Tek ellerine geçen, eşantiyonları kırılmış çamaşır tozu kutuları, giyilmez halde paçavralar, kaçmış çoraplar, *Life* ve *Racing News* dergilerinin eski sayıları, mektupla satış katalogları, lekelenmiş çizgi romanlardı. Yine karıştırıp ayıkladıkları çöpler arasından buldukları kâğıt torbalara sokuveriyorlardı bunları.

Marie-José babasının dükkânından aldığı yeni mumları kesip, kulübeye getirdikleri boş Coca-Cola şişelerinin ağzına tıkıyordu.

O zamanlarda Coca-Cola'nın insanı delirten bir zehir olduğu söylenirdi. Boş şişelerini biriktirip lamba yaptıkları Coca-Cola'nın tadını bile bilmiyorlardı. Vire Baba karbonik gaz dolu bu küçük şişelerin kendi dükkânının raflarında asla yer alamayacağını söylerdi.

Tıpkı eskiden kendilerini dine veren sofu ve mutsuz ruhlar gibi, Amerikan ideallerine verdiler kendilerini. Cenneti dünyanın batısına taşıdılar. Marie-José Vire, papazları gangsterler, bombalar ve starlar olan bu dine katılmasını sağladı Patrick'in. Uzun lülelerini saten kurdelalarla tutturmuştu. Marie-José lülelerden vazgeçti. Gözetleme kulelerinin ardına saklanmış bir uygarlığa, avuçlarında sadece atıklarını tutabildikleri bir uygarlığa hayran kalmışlardı. Bir heyecan, bir telaş içinde birbirlerine düşlerini anlatıyorlardı. Çalgıların, giysilerin, uzak kentlerin adlarından başka bir şey değildi bu düşler: caz, ekmek kızartma makinası, Hollywood, Mercury 1953, Kelvinator buzdolabı, New York.

Patrick, Marie-José'ye öykünerek söğüt dallarının altında İngilizce öğrenmeye koyuldu. Altıncı sınıfa gelmeyi bekleyemeyeceklerini söylüyordu. Marie-José oğlanın İngilizcesine karşı konulmaz bir Amerikan aksanı vermesini sağladı; ama küçük bir sorun vardı: kız uydurmuştu o aksanı. Mektupla satış kataloglarını anlamak, çizgi romanlardaki göndermeleri kavramak için yardımlaşıyorlardı. Sanki Tanrı konuşma balonlarıyla Kelamını dünyaya son kez göndermiş gibi gönül vermişlerdi bu işe.

Tanrı şikâyet etti. Tanrı şikâyetini papazının ağzını ödünç alarak iletti. Çocukken Marie-José babasının dükkânında, annelerinin yerine kasaya geçen ablası Brigitte'in yanında bakkalcılık oynamaktan hoşlanırdı. Kasadaki ablasının ona iş buyurmasından ve üstüne bir önlük geçirip köylü malları satmaya mecbur tutulmaktan nefret etmeye başladı. Siyah cübbesini giymiş Peder Montret akşam demlemek için nane ve papatya almaya gelirdi ondan.

Ufacık tefecik bir adamdı; zayıftı; bir Merovenj keşişine benziyordu. Çocukların, köylerdeki eski kiliselerin girişinde aşınmış siluetini gördüğü adamlarınki gibi dramatik bir yüzü vardı. Başının tepesini kendisi tıraş ederdi, öyle ki iki ayda bir neredeyse büsbütün kel dolaşır, kafası kan içinde olurdu. Solgun gözleri vardı. Meung papazı olarak insanlardan da korkardı hayvanlardan da. Şafak âyinleri için Patrick Carrion'u çağırırdı. Altıya on kala, çiçekler arasında, nehirden yükselen ve her şeye nüfuz eden sisin içinde, evin kapısını çalardı.

Âyin yapıldıktan sonra Peder Montret ve Patrick papaz evinde kahvaltı ederdi. Marcelle hizmet ederdi onlara. Sonra peder, Patrick'ten telefon etmesine yardımcı olmasını isterdi, çünkü telefon ona açıklanmaz, yatışmaz bir korku verirdi.

"Yardımına ihtiyacım var" derdi.

Köyün bir ucunda ya da çiftliklerin buz gibi soğuk odalarında can vermekte olan ihtiyar köylü kadınlara onun yerine Patrick telefon etsin isterdi. Patrick bağlantıyı kurar kurmaz Peder Montret ağır ağır ahizeyi alırdı. Korku içinde ağzını aygıta yaklaştırır, normal hayatta lafı eveleyip gevelemeyi sevmeyen adam, sözcükler arasında kaybolur giderdi.

Patrick Carrion, Peder Montret'nin kilise korosundaki en sevdiği öğrenci oldu. Öyle ki daha sonraki yıllarda Meung papazı, eline geçen her fırsatta yüceltti çocuğu. 1953'te, Amerikan birliklerinin Kore'den ayrıldığı, Sovyet birliklerinin Berlin'de Almanlara ateş açmaya başladığı sırada oğlan on iki yaşına basınca, papaz onu buhurdancı yaptı. Tütsü kabında tütsüyü taşıyan, cemaate doğru basamakları inen ve Tanrının burnuna hoş gelen buhurluğu birdenbire asaletle sallamaya başlayan çocuğa buhurdancı denir.

* * *

1954'te bir gün, Fransızların Hindistan'dan ayrıldığı radyodan öğrenildiği sırada, Peder Montret bakkal dükkânının kapısını itti, yüzü telaşlı, gözleri neredeyse saydamdı, siyah filesi elinin ucunda sarkıyordu. O öğle üstü Marie-José Patrick'le birlikte bakıyordu dükkâna.

"Ufaklık, yardımına ihtiyacım var" dedi papaz. Patrick yazar kasanın yakınındaki telefonun ahizesine elini atmıştı bile.

"Hayır" dedi papaz. "Seni âyincibaşı yapmaya karar verdim."

Çocuğun isteyebileceği en yüksek dereceydi bu. Âyincibaşı, cemaatin karşısında âyinleri yöneten, inananlara diz çöktüren, orgcu ve kavası yöneten, korodaki öbür çocukların hareketlerini düzenleyen, cemaate baş eğdiren, hatta tütsü dumanını buhurdancının ellerinden havaya yükselten, cemaatin Aden'de işlenen günah yüzünden kavrayış ve sessizlik içinde nedamet getirmesini sağlayan, ağır ağır duayı mırıldanan, ilahinin sesini yükselten, Tanrı'nın yaralarını daha da kızartan kişiydi.

* * *

Meung İkinci Dünya Savaşı'nda susmuştu, köylüler hâlâ susuyorlardı çünkü dehşet birkaç yılda tükenmemişti. Almanları tanımışlardı. Orléans'ın banliyölerini istila eden, köşkler inşa eden, üslerini yaygınlaştıran, kilometrelerce uzunlukta dikenli teller çeken, depolarını, *facility*'lerini, kendi mağazalarını koruyarak, hekimleri ve sağlık yönetmelikleriyle çevredeki genelevleri denetleyerek Almanların yerini alan Amerikalıları şaşkınlıkla keşfediyorlardı.

Orléans belediyesi *Let's be friends*'i yayınladı. Coligny kışlasının üstünde yıldızlı sancak dalgalanıyordu. Üç bin evsiz dolaşıyordu Orléans'da. Amerikan subayları villaları ve şa-

toları işgal ediyordu. Müstahkem yerin komutanı olan general, Loiret kıyısındaki La Mothe şatosuna yerleşti.

Kahveci Gainville, Louise'in Yeri adlı lokantasının kapısına şöyle bir yazı astı: "İşgalci Amerikan birliklerine yasak"

Orléans'lıların ve Magdun'lülerin ilerici olanları, Amerikan birliklerinin Châteaudun bulvarında sergilediği şatafatı imrenerek seyretseler de birliklerin çoğalmasını, hal ve tavırlarını kinle izliyorlar, kendilerini bundan kurtaracak Rusların bir an önce gelmesini diliyorlardı. Alman işgalinden kurtuluş sırasında, duvarcı ustası Ridelsky'nin girişimiyle, Fransız Komünist Partisi'nin bir hücresi oluşturulmuştu kasabada.

Kırmızı tabela, doktor Carrion'un evinin on metre ilersindeki kahvenin kapısının üstüne, gri duvara asılmıştı. Kırmızı tabelaya elektrik bağlanmamıştı. Kırmızıdan çok kahverengiydi. Işıltısız kalmış, duvara mıhlanmış haliyle La Mauve sokağında yağmurdan rengi atmış eski levhanın bir eşiydi. Burası kasabanın tütün deposuydu. Duvarcı Ridelsky, Cléry'nin nalbantı, Meung'ün iki ilkokul öğretmeni ve Orléans'da öğrenim gören iki-üç üniversiteli de burada toplanırdı. Derlerdi ki "Biz yaşayan ölüleriz. Köleden daha kötü durumdayız, beterin beterinin gönüllü askerleriyiz. Düşmanları krallar gibi karşılıyoruz, on yılda ikinci oluyor bu. Alman işgali boyun eğme ve işbirlikçiliğe alıştırdı bizi. Evlerimizi onlara bırakıyoruz, kiralar artıyor. Biz besliyoruz onları, hayat çok pahalanıyor hemen."

Pierre Poujade, "Devlet ölmemizi istiyor" derdi. Komünistler utanç ve yalvarma üstüne kurulu bir bağımlılığa karşı uyarılarda bulundular. "Onlara kucak açmak," diyordu iki öğretmen, "kumsallara çıkartma yapan ordunun güdümüne girmek demektir. İşgalci için çalışacaksınız; işgalcinin elinden yiyeceksiniz; onun giysileriyle giyinip kuşanacaksı-

nız; onun geleneğini göreneğini sürdüreceksiniz; zorbayla aynı kaptan su içeceksiniz ve onun gibi düşüneceksiniz. Bağımlı olmaya can atarsanız, istediğiniz ölmektir."

NATO üslerine giden yollarda, şoseye iri beyaz harflerle yazılmış *US GO HOME* cümlesi okunabiliyordu, fabrika duvarlarının üstünde ya da yeniden kurulan köprülerin korkuluklarında da.

Balıkçılar gibi şafaktan önce ellerinde kovalarla çıkarlardı yola.

Yağlıboya kovalarına batırdıkları süpürgelerle yazarlardı bu cümleyi, dipleri aşınıp açıkta kalmış duvar taşlarına damlardı boya. Sovyet birlikleri Macaristan'ı yeni işgal etmişti. Bu şafak balıkçılarının hayaletleri, Amerikan konvoyları geçerken taşıtlar yoldan çıksın ya da setlerin tepesinden aşağı yuvarlansın diye yola yağ döktüklerini inkâr ederlerdi. Subayları ve askerleri kışlalara hapsetmek niyetiyle ve onlara eve dönüşün tadını verecekleri umuduyla, Thunderbird ve kahverengi Ford'ların benzin depolarına şeker attıklarını asla kabul etmezlerdi.

* * *

"Elini koy!

– Olmaz Patrick.

– Beni seviyor musun?

– Evet."

Fısıldaşıyorlardı. Birdenbire, oğlan Marie-José'nin elini kendi karnına doğru çekti. Kız çığlık atarak geri çekti elini.

"İstemiyorum. Böyle olmaz," dedi.

Patrick birbirlerine duydukları aşkı Marie-José'nin daha açık biçimde ifade etmesi için ilk ısrar edişinde reddedilmiş oldu. On dört yaşındaydılar. Oyunları, zevkleri, düşünüşleri onları neredeyse benzeş kılmıştı. On yıl önce, küçücük bi-

rer çocukken, bedenlerinin özelliklerini keşfetmişlerdi; meraklarını gidermekte aceleci davrandılar; çaresi bulunmaz olanı gördüler. Üstünü örttüler yeniden. Onlara yoldan çıkarıcı olmaktan çok iç acıtıcı, gizemli olmaktan çok kirli görünen bir bilmecenin belirtilerini aramayı kestiler. Çocukça bir şeye sırt çevirir gibi sırt çevirdiler buna da.

Yeniyetmeliğin mesafe ve utanma ardına gizlediği şeyi Patrick yeniden ortaya çıkarmakta ısrar etti. Giysilerini çıkartıp bitmez tükenmezce birbirlerine sarılsınlar diye Marie-José'yi adaya sürüklüyordu. Ya da Marie-José'nin babası kamyonetiyle Sologne'un çiftliklerini ve köylerini dolaşırken, üst kata, kızın odasına çıkıyorlardı. Sıkıntı ve utanç içinde birbirlerine sürtünüyorlardı.

1958'de Amerikan birlikleri Lübnan'a müdahalede bulundu. İngiliz birlikleri Ürdün'e müdahale etti. Marie-José on yedi yaşına bastı. Marie-José bir mevsimde dönüşüm geçirdi. Sevimsiz ve hantalken, uzadı. Güzel olmaksızın sarsıcı oldu yüzündeki kudretten ötürü. Sinir ve hüzün dolu yüz hatlarında gülümsemesi patlayıveriyordu ansızın: ağzın ılık karanlığında parıldayan beyaz dişlerini açıveriyordu. Konuştuğunda, kızın karanlık bakışı aydınlanıyordu.

Sonra gözleri daha küçümseyici ve neredeyse tasalı bir ölgünlüğe düşüyordu yeniden. Koyu renk elbiseler ve gömlekler giymek istedi Marie-José. Babası bunu eleştirince, annesinin yasını tuttuğunu söyleyerek karşılık verdi ve bir tokat yedi. Körinançlara saplandı. Alnını ya da burnunu çirkinleştiren bir sivilce çıktı mı hemen ağlamaya başlıyordu. Ulaşılmaz yerlere çekiliyordu sessiz sedasız, Patrick'e tepeden bakıyordu. Bluzunu sevmedim diyordu ona. "Oğlan çocuğu" havası veriyor, diyordu. Patrick, durmaksızın beni

paylamaya ya da zevklerime egemen olduğunu ileri sürmeye devam ederse boğacağım onu, diyordu kendi kendine.

"Şu tüy gibi bıyığını kes biraz!"

Kız canını sıkıyordu oğlanın. Kışkırtıyordu onu. Mayıs'ın 13'ünde, televizyonla ihtiyar bir general iktidarı ele geçirdiler. Charles de Gaulle, Gaston Monnerville'le tokalaşmayı reddetti. Marie-José'nin odasında, Patrick ikinci defa cesaret bulup Marie-José'nin narin parmaklarını pantolonunun üst kısmına doğru çekerken, kız elinin yardımını ikinci defa esirgedi ondan. Patrick Marie-José'nin yatak örtüsünün üstünde, kendi başına haz almaya karar verdiğinde, Marie-José onu sevdiğini söylüyordu kesin bir dille.

O sıralarda doğum kontrol hapı yoktu. Eski frankların tedavülde olduğu dönemdi. Atların son zamanlarıydı. Gebeliği önleme yöntemi yoktu. Arzu çocuk doğurma korkusundan ayırdedilemiyordu.

Patrick'in bedeni kasılıp arkaya bükülürken ve doyuma ulaşmaya çalışırken Marie-José delikanlının yanından ayrıldı. Gidip sandığın üstüne oturdu.

Sigarasının dumanına sarmalanmış, hep uzaklara bakıyordu. Cesbron'un kitaplarına bayılıyordu. Bilim-kurgunun büyük meselelerini tartışıyordu saatlerce: kötülük, Tanrı, aşk, barış, romantizm, iyilik, büyük kentler, konfor, ölümsüzlük. O zamanlar yaşları ayrılıyordu, çünkü aynı yaştaydılar.

Lisede Patrick aniden ve sık sık çıkan kavgalara karışıyordu, epey düzenli ceza alıyordu: derslerden sonra okulda tutuluyordu. Günün sonunda kendini içinde bulduğu doyuma ulaşmamış, buruk ruh durumunu arttırmaktan, haklı çıkarmaktan başka bir işe yaramıyordu bu ceza. Ayak diriyordu delikanlı, Marie-José'nin aşağılayıcı yargısına sunmaya artık cesaret edemediği arzularından utanıyordu. Yitirme

noktasına varıncaya dek içinin derinliklerine saklıyordu onları.

* * *

1958'de, Eylül'de okullar açıldığında, arkadaşlarının canı eğlenmek istedi: kendi adı takmaadı oldu. Arkadaşlarının çoğu ona adının başharfleriyle seslenmeyi kararlaştırdı: P.C. Bu durum gururunu incitti önceleri. Sonra kırdı. Zaman geçtikçe bu takmaada gitgide daha duyarlı hale geldi, gerçek adı söylenmiş gibi yanıt vermek zorunda olduğu için gitgide daha fazla yaralandı. Onu "P.C." diye çağırıyorlardı çünkü Amerikan evrenine duyduğu, belki de yersizleşen tutkuyu aynı derecede aşırı buluyorlardı. O sırada Ruslar Macaristan'da başkaldırıyı bastırıyordu. Ruslar Küba'yı ayağa kaldırıyordu. Ruslar Mısır'a giriyor ve Asuan barajını yükseltiyordu.

Delikanlıya seslenmek için Marie-José eğlenceli bulduğu o başharfleri kullandı. Daha bir Amerikan olsun diye "Pii Sii" biçiminde telaffuz ediyordu. Bu yeni alışkanlık Patrick'i öfkeden kudurtuyordu. Aynı liseye gitmemeye başladıklarından beri, buluşmak için kız adaya geliyordu. Oğlan ona erkek lisesindeki karaborsadan alınma naylon çoraplar ve paket paket Amerikan sigaraları, LM'ler getiriyordu. Kız ince uzun ellerini yavaşça çorapların içine sokuyor, ışıkta inceliyordu onları. Sigara paketlerini açmadan önce büyük bir zevkle, uzun uzun kokluyordu. Sonunda kibriti çakıyor, bir nefes çekmeye başlıyordu. Kıyıya uzanıyordu. Gebe kalma düşüncesinden dehşete kapılarak, ne oğlana çıkarttırıyordu beyaz külotunu, ne de kendisininkini çıkartıyordu. Bazen, kumaşın üstünden avcuyla delikanlıyı uyarmaya razı geliyordu.

Alçacık bir sesle "Yardım et bana!" diye yalvardı oğlan üçüncü defa.

1959 Şubat'ının son Cumartesi günüydü. Söğütlü ada-daydılar. İnanılmaz bir sıcak vardı.

Kız boyun eğdi ve parmaklarını slipin dikişlerinin altına soktu. Patrick onun sıkılı parmaklarına yaydı arzusunu. Tahmin ettiğinden daha beter bir tiksinti duydu kız. Patrick'in ıslak penisi nilüferlerin vıcık vıcık sapını hatırlattı ona. Eskiden oğlanın sudan çektiği, oltayı çıkartmak için parmakları arasında kıstırdığı, oynayıp duran incibalıklarını da hatırlattı. Marie-José Patrick'in yüzüne doğru eğildi, dudaklarını kulağına yaklaştırdı ve bir daha bunu asla yapmayacaklarını söyledi.

Patrick kumun üstünde geri çekildi, Marie-José'ye kızgınlıkla baktı. Ama sustu. Kulakları sağır eden bir gürültü doldurdu göğü. Bir US Air Force helikopteri geçiyordu başlarının üstünden. Helikopter batı yönünde Loire nehrini geçti. Patrick bakışlarını yeniden indirdi.

Çamurun çatlak kabuğuna bağdaş kurmuş oturan, parmakları arasına boşaltılmış meninin inatçı kokusunu silmek için bir sigara tüttüren uzun boylu genç kadını seyretti oğlan. Kadının uzun siyah saçları çıplak omuzlarına dökülüyordu. Hava sıcaktı. Yeniden sessizlik olmuştu. Taşların ve bent direklerinin üstüne çarpıp geri dönen küçük dalgaların şıpıltısıydı duyulan. Delikanlı sesini yükseltmeden kızın tamamen yanıldığını söyledi; madem ki seni seviyorum, tümüyle benim olmanı istemem doğal, dedi. Alçak sesle, yine istediğini ama sadece elini değil bu kez ağzını da, sonunda bütün her şeyini, onu istediğini söyledi.

Kız ayağa kalktı.

"Asla" dedi. "Asla."

Delikanlının çok aptal olduğunu söyledi. "Aşk bu değil" diyordu. Elleriyle saçlarını düzeltti. Gözleri buğulanmıştı. Sonra elindeki LM paketini evirip çevirdi. Delikanlının tepe-

sinde, dimdik duruyordu, beyaz pamuklu külotuyla hemen hemen çırılçıplaktı. Daha fazla konuşmak istemedi. Sessizce giyindi. Patrick, dişlerini sıkarak, siyah düz kayığı suya itti. Kıyıya geri döndüler. Tek kelime etmeden ayrıldılar.

Patrick doğrudan eve dönmedi. Arka bahçedeki kulübeden bisikletini alıp yaylaya çıktı. Geceyle birlikte soğuk bastırdı. Gökte yıldız yoktu. Karanlıkta bisikletle dolaştı. Kampı sınırlayan dikenli teller boyunca ilerledi. Başının üstünde, karanlık evrende kayıp giden karanlık bulutlara bakıyordu. Yağmur yağmaya başladığında herhalde saat aşağı yukarı on birdi. Yağmur damlaları yoldaki döşeme taşlarının üstünde sıçrıyordu. Delikanlı şato tarafından geri döndü.

* * *

Anne babasının evine komşu olan evin duvarına sessizce yazı yazarken gördü onları.

Rempart sokağından geçiyordu bisikletle. Yağmur yüzüne ve ellerine yağıyordu. Boşuna frene bastı. Büyük teyzesinden Peugeot marka, insanı küçük düşüren bir kız bisikleti kalmıştı ona. Kadrosu V şeklinde, freni iyi tutmayan, farı doğru dürüst çalışmayan, karanlıkta bölük pörçük ışık veren.

Farları yakmış, evinin duvarına doğru çevirmiş Renault kamyoneti gördü. Ayaklarıyla durdurdu bisikletini. Kamyonetin açık kasasına, iki kova beyaz boyaya, dışarı çıkan kullanılmamış bir süpürgeye bakarak bisikletinden indi. Doktor Carrion'un evi Kilise meydanındaydı. Mimarın evi vardı, sonra La Mauve sokağı başlıyordu, kahve, orgcu Matmazel Lamuré'nin evi, son olarak da, birinci katında Vire ailesinin yaşadığı hırdavat-bakkal dükkânı Vire ve Ménard bulunuyordu.

Kamyonetin farlarının ışığında, adamların ağzından ve burnundan çıkan beyaz buharı gördü.

Evinin duvarına –en azından annesinin çiçeklendirdiği küçük bahçenin duvarına– *HO* harflerini yazmaya başlayan süpürgeyi gördü. Yağmurun altında, durun diye haykırarak adamlara doğru fırladı.

Karnına bir süpürge darbesi yedi.

Doğruldu. Üniversitelinin elinden süpürgeyi çekip almayı başardı. Bir adam Fidel Castro'nun Havana'yı ele geçirdiğini ya da ona benzer bir şey söyledi. O anda Patrick'i arkadan sertçe ittiler. Beyaz boya kovasının kenarı suratına çarptı. Kısa saçlarına beyaz boya sıçradı. Yolun yanındaki kanalın kenarına tepe üstü düştü. Bayıldı.

Üsten dönen bir Amerikalı astsubay, La Mauve sokağından son sürat çıkan Renault kamyonete çarpmamak için aniden fren yaptı. Çavuş W. H. Caberra'nın gri Chevrolet'si yoldan kaydı. Çavuş Caberra'nın yanında ufacık tefecik, yuvarlacık bir adam oturuyordu, kırk yaşlarında, sarışın, alaycı, bebeksi, çenesi boynuna gömülmüş, teğmen rütbeli, Wadd adında biri.

Çavuş Caberra direksiyonu kolayca doğrulttu. Kilise meydanına varırken, yokuşu çıkmak için yeniden hızlanacaktı ki bir kez daha ani bir fren yaptı.

Teğmen Wadd baygın yatan Patrick Carrion'un yanıbaşında, arabanın kapısını açtı, bu sırada çavuş Caberra arabanın öbür tarafından dolaşıp gelmiş, delikanlının kafasını kaldırıyordu. Patrick'in saçları beyaz boyayla kaplıydı. İnce ince sızan kan kaldırım taşları üstünde yağmura karışıyordu. Kan gözün üstüne akıyordu.

Kan dolu, faltaşı gibi açılmış sağ göz patlamışa benziyordu.

Patrick Carrion öldüğünü ve başka bir dünyaya adım attığını sandı.

Çok değişik bir gürültü patırtı vardı. Gözlerini araladı ama kanlı bir sis perdesi, gördüklerini bulandırıyordu. Salon devlerle, kadınlarla, masalarla, kanepelerle, koltuklarla doluydu. Kahverengili turunculu iri geometrik şekiller kaplamıştı duvarları. Kahverengi formika kaplı yemek masasının üstü toplanmamıştı: karton tabaklar kirliydi, yarı kemirilmiş mısır koçanları, buruşturulmuş karton bardaklar; Beck, Budweiser, Ketchup şişeleri, Peanut Butter[2] ve mayonez kavanozları. Sandalyelerin arkalarına ütülenmeyi bekleyen gömlekler yığılmıştı. Yemek masasının yanına ütü masası açılmıştı. İçinde üniformaların ya da elbiselerin durduğu plastik kılıflar doğrudan doğruya abajura asılmıştı. Her tarafta darmadağın saçılmış dergiler vardı.

Buddy Holly vargücüyle şarkı söylüyordu: *Shame!*

Pikabın gri kartondan yapılma hoparlörünün üstüne, Ava Gardner'in resmi bulunan büyük bir Hollywood takvimi asılmıştı. Delikanlıyı kollarında taşıyan çavuş Caberra onu yavaşça Wadd'ların kanepesine bırakınca Patrick inledi.

Sarı saçlarını bigudilerle toplamış, sarı naylon bir sabahlık giymiş Mrs Wadd, elinde bir paket pamuk ve bir şişe merkürokromla koşup geldi.

Buddy Holly tısladı: *I'm gonna leave you too!*

Patrick bütün odayı bir kan sisinin içinden görüyordu. Ağrısı vardı. Yavaşça kendisine doğru ilerleyen bir genç kızın siluetini seçti. On beş yaşında, incecik burunlu, sarışın bir kızdı. Gözleri çok açık maviydi, neredeyse saydam gibiydi. Kıçına kısa bir şort geçirmişti. Dar bir tişört memelerini belirginleştiriyordu. İyice biçimlenmişti memeleri. On-

2 Fıstık ezmesi. (ç.n.)

ları daha da büyük göstermek için bedenini yay gibi geriyordu kız. Ayaklarına küçük beyaz soket çoraplar giymişti, ayakkabısı yoktu.

Gözlerini kuruluyordu. Çok uzun beyaz tüyleri olan, alacalı moher bir hırka tutuyordu elinde. Patrick'in yanına diz çöktü. Oğlan duyduğu bir gürültüyle yerinden sıçradı. Görmek için sol gözünü iyice açtı: kız bir parça çiğ karnabahar dişliyordu.

Teğmen Wadd'ın kızı, uyuşuk bir tavırla, oğlanın kalçasını kıçıyla itip yanına oturdu, bir yandan karnabaharını dişlerken bir yandan da Patrick'in elini tuttu. Amerikan İngilizcesiyle konuşarak Buddy Holly'nin yeni öldüğünü söyledi; uçağı kaza yapmıştı.

"You know, Buddy just died in a plane crash. At least you're alive!" (Teğmen Wadd'ın kızı, oğlana, sağ kaldığı için şanslı olduğunu söyledi.)

Kız, Patrick'in sağ kaldığı için şanslı olduğunu tekrarladı.

"Kusura bakmayın!" diye fısıldadı Patrick.

Kız moher hırkasını başından geçirdi, bu sırada teğmen Wadd yavaş yavaş konuşarak Patrick'e soru soruyordu:

"You people got a phone?" (Teğmen Wadd Patrick Carrion'a anne babasının bir telefonu olup olmadığını sordu.)

* * *

Delikanlı avaz avaz bağırdı.

Doktor Carrion oğlunun kaşını uyuşturmadan dikmekle uğraşıyordu. Teğmen Wadd'ın kızı oğlanın elini tutuyor, iyice sıkıyordu. İki dikiş atmak gerekti.

İkinci dikiş noktasında, birdenbire, kan teğmenin kızının göğsüne fışkırdı.

Patrick haykırırken damlaların mohere konup küre biçiminde kaldığını gördü. Yün hemen içmedi kanı.

Sonra lekeler moherin içine nüfuz etti. Oğlan damlaların gecikerek emilişini izledi. Kanı içen yüne bakarken bağırıyordu.

Babası Mrs Wadd'ın kendisine uzattığı merkürokromla sıvadı yarayı. Mrs Wadd bir pansuman koydu, bu sırada doktor Carrion bir kâğıt mendille ellerini kuruluyordu boş yere. Elleri, oğlunun saçlarını kirleten boyadan bembeyaz olmuştu. Doktor kahverengi çantasını kapattı ve ayağa kalktı.

Patrick gözlerini araladı ve bir şişe biranın babasının alnını çok yakından sıyırıp geçtiğini gördü ansızın.

Doktor Carrion hızla yana çekildi. Solunda, çavuş Wilbur Caberra, ciyaklayan bir köpeği ustaca taklit ederek şişeyi yakaladı. Dişleriyle açtı. Kapağı yere tükürdü.

Patrick anlamı olmayan bir evrene girdiği izlenimine kapıldı. Gözlerini kapattı yine. Amerikalı teğmen:

"*Care for a Bud, doc?*" diyordu. (Teğmen Wadd doktor Carrion'a bir bardak bira arzu edip etmediğini soruyordu.)

Patrick gözkapaklarını kaldırdı, babasının gülümsediğini gördü, kabul edişine baktı. Babası, oğlunun içini küçük düşme duygusuyla dolduran belirgin bir Fransız aksanıyla, ağır ağır konuşuyordu.

"*Thank you very much*" dedi doktor Carrion.

Doktor Mrs Wadd'ın yanına, dirsekliklerı çok geniş, gri kadife bir kanepeye oturdu. Çavuş Wilbur Caberra kahkahaya boğuldu.

"*French commies!*" dedi. (Çavuş W.H. Caberra Fransız komünistlerinin ona öbür kardeş partiler kadar korkutucu görünmediğini ileri sürdü.)

Teğmen Wadd ensesini arkaya doğru kırarak içiyordu birasını. Çenesine süzülen birayı beyaz gömleğinin koluyla sildi.

Patrick'in başının bir tarafı çok şiddetli ağrıyordu. Gözleri yanıyordu. Uzaktan dinliyordu konuşanları. Sancısı vardı. Gürültülü bir tartışmaya girişmişti odadakiler. Oğlana büsbütün anlaşılmaz gelen birtakım saçma sözler söylüyorlardı.

Teğmen Wadd'ın kızının kalçasının sıcaklığını hissetti oğlan. Gözlerini yeniden açtı. Kıza baktı.

Teğmenin kızı bir mendille, memelerini örten moherdeki kan lekesini silmeye uğraşıyordu özenle.

Oğlan kızı gördü. Ansızın oldu bu. Ansızın, çocukluktan çıktığına şaşırdı Patrick. Hazırlıksız yakalandığı bir keşifti bu: çocukluk gitmişti; bütün bağlar çözülmüştü; kaynaşma ayrışmıştı. Zaman, o farkına varmadan, harekete geçmişti. Her şey bir anda yoksullaştı. Her şey bilinçli oldu. Her şey uzak oldu. Her şey dil oldu. Her şey bellek oldu. Yargılanması gerekli hale geldi her şeyin. Her şey gitgide uzaklaştı, kendinden on bin fersah ötede su yüzüne çıktı.

Birdenbire çıkmıştı baba evinden. Dünya uzam haline geldi. Zaman gelip yakınına kondu. Ansızın, tutkunluklar, soluk aldırmayan oyunlar kesin sözcüklerin silgisi altında silindi, büyük korkular, gülünçlüklerin korkusunda, kaygının kasılmasında silindi. Anneye, babaya –ama okul arkadaşına da, çocukluk aşkına da– bir tür ahmaklık yapışıverdi ve utandırdı oğlanı.

Bunun üzerine inledi ve elini alnına götürdü. Kız eğildi.

"What's your name?" (Teğmen Wadd'ın kızı heceleri ağır ağır vurgulayarak, alnını kırıştırarak, Patrick Carrion'a adını sordu.)

"Patrick.

– *Mine's Trudy."*

Ve oğlanın elini sıktı.

Trudy Wadd Patrick Carrion'a kendini nasıl hissettiğini sordu.

Ona soru sorarken yine alnını kırıştırdı.

Oğlan omuz silkmeyi denedi. Ama sus pus, Trudy'nin parmaklarını tuttu.

"*I loved Buddy Holly,*" dedi kız. "*He was twenty-two and he was the greatest singer in the world.*" (Trudy Wadd Patrick Carrion'a Buddy Holly'yi çok beğendiğini söyledi. Holly'nin yirmi iki yaşında olduğunu. Dünyanın en büyük şarkıcısı olduğunu.)

İkinci Bölüm

KRALLIK

Wilbur'un Chevrolet'si harekete geçti. Patrick'in yaşamı harekete geçti. 1959 kışının sonlarıydı. Önce hiçbir sözlükte bulunmayan iki sözcük çıktı ortaya: "Pieks" ve "Gig" Hemen büyülü birer sözcük oldu bunlar. GI'lar ordugâhın büyük Amerikan mağazasına PX diyordu. Üslerin yemekhanelerindeki caz gösterisine *gig* diyorlardı.

Wilbur Caberra Pasifik'i, Japonya'yı, Kore'yi görmüştü. Dev gibiydi. Otuz yaşındaydı. Patrick'e vuruldu. 3 Mart Salı günü, Madam Carrion'un önünde eğildi, yeniyetmenin sağlığını sordu, doktor Carrion'un elini sıktı ve ona bir kasa Beck birası verdi. 4 Mart Çarşamba, çavuş, Trudy Wadd'a kendisi ve ailesiyle birlikte Patrick'i de ordugâhtaki bir *gig*'e davet edip edemeyeceğini sordu.

7 Mart Cumartesi günü, yüzü gözü hâlâ berbat, saçları kısacık kesilmiş Patrick, Trudy'yle birlikte, Wadd'ların mavi Plymouth'unda gösteriye geldi.

Caz çalındığını görmek bir aydınlanma oldu oğlan için. Bu müziği daha önce de dinlemişti ama doğaçlama çalındığını, günlük, yaşayan bir şey olduğunu keşfetmek Patrick için öyle olağanüstü bir deneyim oldu ki anlatılmaz bir şey gibi göründü ona. En azından bunu Marie-José'ye açıklamayı beceremedi. Orléans'da dinleme fırsatı bulduğu klasik müzik konserlerindeki tutukluğun, kasıntının tam tersiydi tanık olduğu. Patrick müziğin bu olabileceğini hiç düşün-

memişti: ete kemiğe bürünmüş bir hüzün; hemen oracıkta, çalanlarla dinleyenleri sanki tek vücutmuşlar gibi birleştiren dolaysız bir bağ; bir soluk alıp verme ve bütün uzuvlarını hareket ettirme biçimi; bir anlık rastlantıya mim koyup onu baştan ayağa hissetme olanağı; daha yoğun yaşamanın bir biçimi.

Dinleyen herkes aynı ritme hemen uyum sağlıyordu. Hepsi ötekinin içinde yitip gidiyordu. Âni olduğu kadar sarsıcı bir dayanışmaydı bu. Sahici bir toplumsal bağdı, lakırdısız, menfaatsiz, ilk çağlardaki bir kabile gibi. Herkes şafaktan yükselen bir ilahi buluyordu sanki onda.

Bu ilk gig sırasında Patrick piyanoda Meung'den eski bir okul arkadaşının olduğunu gördü: François-Marie Ridelsky, duvarcının oğlu. François-Marie Ridelsky Patrick'in gözlerini kamaştırdı. Ridelsky akorunu basıyordu, en sert, en uyumsuz akoru: parçalanan her şey düşüyordu. Her birini, ruhunun derinliklerine kadar, tenin ve dış görünüşün surlarına kadar yalnızlık ve kaygıya iten her şey yitip gidiyordu. Ona kulak verince insanın canı hemen ayağa kalkmak istiyordu. Patrick ayağa kalktı. Yanına gitti. Konuştu. Çalma tarzını beğendiğini söyledi, çavuşun masasına birşeyler içmeye davet etti. Daha sonra trompetçi de geldi masalarına. Tanınmış bir trompetçiydi. François-Marie Ridelsky öyle söyledi. Adamın adı Augustus'tu. Hiç çıkarmadığı küçük kırmızı bir başlığı vardı. Siyahtı, sigara içiyor, içki içiyor, uyuşturucu kullanıyor, ağır ve tekdüze, inleyen bir sesle konuşuyordu. O ilk akşam, Patrick ilk Budweiser birasını içerken, keşfettiklerini algılamaya gözleri yetmezken, Siyahların kendi aralarındaki bilmecemsi konuşma biçimini yorumlamakta zorlandı. Adolf Hitler'in ölmediğini çünkü estetik cerrahinin harikalar yarattığını çıkarttı işittiklerinden. Trompetçinin ne söylemek istediğini takip edemiyordu bir türlü. Au-

gustus ayağa kalktı, sanki öfkeye kapılmış gibi, Amerikanca bağırarak, düpedüz Adolf Hitler olduğunu söyledi.

Saksofoncu gürültülü bir biçimde Augustus'u alkışladı ve dolayısıyla trompetçinin Almanca bildiği varsayımını ortaya attı. Tek başına gülmeye koyuldu. Sözlerine devam etti:

"*Augustus, say: 'I'm your friend' in German.*" (Saksofoncu Mel trompetçi Augustus'tan "Ben senin dostunum" cümlesini Alman diline çevirmesini istedi.)

Trompetçi birden, usulca, inler gibi bir ses çıkardı. Göğüs geçirdi. Oturdu. Başıyla hayır işareti yapıyordu. Alçacık bir sesle, "Ben senin dostunum"un Almancaya çevrilemeyecek bir deyiş olduğunu söyledi.

Trompetçi hâlâ kahkahalarla gülen saksofoncuya umutsuzlukla baktı. Augustus hıçkırmaya başladı. Kara yanaklarından aşağı gerçek gözyaşları akıyordu. Çok uzun zaman önce aptal ve siyah biri haline geldiğini, trompetine çok fazla üflediğini, öyle ki artık Almancayı unuttuğunu mırıldandı.

François-Marie Ridelsky gözlerinden yaşlar gelesiye gülüyordu. Patrick herkesin yaptığını yapmak için gülmeye zorluyordu kendini, tam o sırada dizlerine küt diye bir sandalye düştü. Acıdan sıçrayıp ayağa kalktı oğlan. Arkasını döndü. Barın yakınında şiddetli bir kavga çıkmıştı. Beyaz GI'lar siyah GI'larla kapışıyordu.

Bunun üzerine Augustus ayağa kalkıp Almanca konuşmaya başladı. Mel'i ceketinden çekti, sözcükleri teker teker vurgulayarak:

"*Wartet, Jungs, die Sargpriese werden steigen*" dedi. (Trompetçi Augustus saksofoncu Mel'e, dikkatli olmak gerektiğini çünkü tabut fiyatlarının artacağını belirtti.)

Augustus ve Mel çıplak yumruklarıyla kavgaya karışmak için öne ilerlerken Patrick, teğmen, Mrs Wadd ve Trudy

apar topar dışarı çıktılar. Yemekhanenin kapısına vardıklarında Patrick, çavuş Wilbur Caberra'nın yumruklarını kaldırmış, güruha hâkim olduğunu gördü. Çavuş Caberra yumruklarını Siyahların suratlarına indirirken, Amerikan İngilizcesiyle "Kim bela arıyor, kimin canı dert istiyor?" diye soruyordu.

Nouveaux Pavillons sokağına geldiklerinde vakit geç olmuştu. Wadd'lar Patrick'in yemek odasına serdikleri bir kamp yatağında yatmasına karar verdiler. Ertesi sabah Trudy Wadd, Meung'ün Kilise meydanına Patrick'le birlikte giderken delikanlıya Amerikan bisikletini ödünç verdi. Mavi, sarı, beyaz bir kros bisikletiydi bu. Genç kız eski Peugeot bisiklete binmeye razı olmuştu.

Patrick pedal çevirmiyordu. Kendini uçan halıya binmiş Bağdad'a varıyor gibi hissediyordu.

Trudy Wadd, gövdesini öne eğmiş, pedallara basıp ayağa kalkmış, zar zor çeviriyordu tekerleri. Yuvarlak dizleri tenis eteğini havaya kaldırıyordu. Kilise meydanında Patrick, siyah elbise giymiş, kilisenin duvarına dayanmış kendisini bekleyen Marie-José'yi gördü. Yüzünü öte yana çevirdi.

Delikanlının evinin önünde durdular. Bisikletlerini değiştokuş ettikleri zaman Trudy oğlanın elini ezmeye çalışırcasına sertçe sıktı. Trudy yüzünü Patrick'in gözüne yaklaştırdı, pansumanın altına baktı. Bill Haley, Gene Vincent, Elvis Presley ve Paul Anka'yı tanıyıp tanımadığını sordu. Buddy Holly'den sonra en sevdiği şarkıcıların onlar olduğunu söyledi. Oğlana dinletecekti. Mavi, sarı ve beyaz bisikletine bindi. Yola koyuldu.

* * *

Marie-José kilise duvarına sırtını dayamış duruyordu. Bir zamanlar François Villon da aynı şekilde dayanmıştı. Duvar aynı duvardı.

Sertçe el sıkışmalarına baktı. Patrick'in pansumanını okşayan ve renkli bisikletine binmiş, pedalların üstünde ayağa dikilmiş uzaklaşan Trudy'yi gördü.

Bu genç Amerikalı kızın permalı küçük bukleleriyle kuşkusuz güzel olduğunu ama beyaz soketlerin gerçekten gülünç durduğunu düşündü.

Marie-José sırtını duvardan çekti. Patrick'e doğru yürüdü, yüzünde içedönük bir ifade vardı.

Patrick'in gözleri sevinçten pırıl pırıldı. Kıza doğru koştu. Kız oğlanın kollarını itti. Konuşmuyordu; dişlerinin arasından tıslıyordu:

"Ya şu oyuncak bebeği seversin. Ya beni seversin."

Birdenbire rengi solan delikanlı kuru bir sesle, öyleyse gerçekten sevişmeleri gerektiği karşılığını verdi. Kız bütün varlığıyla sevsindi onu. Oğlan sırtını dönmek istedi.

Marie-José Patrick'i ellerinden yakaladı.

"Yapamayız!" diye inledi sesini alçaltarak. "Anlamıyorsun."

Oğlan bunun doğru olmadığını söyledi. Ama bu tehlikeyi içermeyen başka yöntemler bulunduğunu ekledi. Kadınların elsiz olmadığını. Kızın yüzünde bir ağız bulunması gibi bir şansı olduğunu.

"Eli kabul etmiştim!" diye inledi kız.

Patrick'in parmaklarını sıkıyordu.

Oğlan onun parmaklarını tuttu. Avuçlarında sıktı. Ellerini saçlarının arasına daldırdı. Öptü kızı. Sonunda içine girmeyi becerdiği Amerikan üssünden, cazdan, *gig*'den, kafasına kırmızı yün başlık geçirmiş, trompetle doğaçlama yapan Augustus-Hitler'den söz etti heyecanla.

Marie-José eskimiş sınır taşının üstüne oturdu, Villon'un ölmek istediği duvarın önüne. İlkokulda, *Nerde bıldır yağan kar şimdi*'yi ezberlerlerdi. Okul geleceği sevmez. *Asılmışların baladı*'nı ezberlerlerdi. Okul yaşayanlardan tiksinir. Bir Vasiyetname'yle kraliçelerin hayaletleri arasında, ancak zincire vurulmaya ve yokolmaya yetecek kadar yer vardı. Asılmaya yetecek kadar ancak yer vardı.

Kız ağladı.

Marie-José ağlarken uzun ve ince silueti küçük bir kız gibi hıçkırıyordu. Patrick'e, Amerikan üssünü birlikte görmeye davet edilmediği için kırgın olduğunu itiraf etti. Oğlanın onsuz gitmemesi gerekirdi.

Patrick kızdan soğudu. Bir kez daha terk etmek istedi onu.

"Bekle!" dedi kız.

Kilisenin gölgesine, büyük duvarın dibine gittiler. Kız oğlana sarıldı. Öpüştüler. Oğlan kızın içini rahatlatıyordu.

Omuzlarına dayandı. Cinsel organını ağzının içine kaydırdı. Kız geri çıkardı. Oğlan yeniden sokmak istedi ağzına. Kız dişlerini kapalı tuttu. Hemen doğruldu, gözlerinde yaş vardı. Oğlanı tokatladı. Gitti.

* * *

Patrick Carrion Marie-José Vire'in doyuma ulaştırmayı hiçbir zaman istemediği bir arzuyla doluydu. Öfkeyle doluydu. Kızın kendisine karşı neden bunca tiksinti gösterdiğini anlamıyordu, kendisine âşık olduğuna yeminler ettiğine göre kalkıp da neden böyle davrandığını anlamıyordu. Yılların ve Marie-José'nin kurgularının yarattığı bir aşka hapsolduğu izlenimi taşıyordu. Bu aşk bir zindandı. Patrick tutsağıydı onun, âşığı değil. Turistik kitaplarda, Meung-sur-Loire kasabası, görülmesi gereken üç mekânıyla anılır hep:

ozanın *Gülün Romanı*'nı yazdığı ev; Jeanne'ın İngiliz ordusundan geri aldığı köprü; François Villon'un kapatıldığı zindan. Güzel havalar başlar başlamaz, turist otobüsleri ve özel arabalar iki yanı ağaçlıklı gezinti alanında, şatonun karşısında, Peder Montret'nin evinin önüne, papaz evinin kapısına kadar gelip yanlamasına dururdu. Yolcular, iki büklüm, hendeklerin orda inerler, zindanın karanlığını ve nemli kasvetini ürpererek, ya da en azından ürpermek isteyerek, seyrederlerdi.

"Ölü mevsimdir Noel, rüzgâr yer kurtlar, yel içer..." Hava soğuk olurdu. Villon, Meung şatosu zindanından salıverilmesini, Saint Louis'nin Touraine'den kışın geçmesine borçluydu yalnızca. Bu şato, tutsaklık şatosu, onun soğuk mezarı olacaktı.

Bu kasaba bir zindandı, Marie-José'nin yüreği nasıl bir zindansa, annesinin odası nasıl bir zindansa. Patrick bir defasında, babasının, annesinin her gün çekildiği odanın kapısı önünde duraksadığını görmüştü. Annesinin onu kapının kolu önünde ansızın yakalayıverdiğini görmüştü. O gün annesinin babasına, itiraz kabul etmeyen bir ses tonuyla, "Ben yokken kütüphaneme girmenden gerçekten iğrenirim. Sakın yapma," dediğini işitmişti.

Marie-José Vire'in indirdiği red darbesinin etkisiyle, Patrick Carrion annesinin odasının kapısına yaklaştı. Kapıyı açmasına ramak kaldı. Sıradan, beyaz renkte su bazlı boyayla boyanmış şu kapıya bakıyordu. Kadınların erkekler dünyasının dışında bir yere kapanmasına yol açan bu sırra nüfuz etmek istiyordu. Ya da reddedişe ve suskunluğa çekilmelerine yol açan. Tıpkı babasının yaptığı gibi, odanın kapısını açmayı sağlayan, çatlamış ve sararmış fildişi kola baktı. Elini sürmeye cesaret edemedi.

* * *

Patrick Carrion François-Marie Ridelsky'yi gar kahvesinde gördü. Adam piyanodaydı. Oğlan dinledi. Ansızın François-Marie sertçe iki nota basıyordu ve Patrick altüst oluyordu. Gidip selam verdi adama. Ridelsky çevresindekilere yardıma gelirler mi diye sordu çünkü taşınıyordu. Hepsi tüydü. Patrick kabul etti. Ridelsky buluşmayı kendi yerinde, duvarcı atölyesinde, Cumartesi sabahı olarak belirledi. Patrick Carrion lisedeki derslerinden sonra geleceğini söyledi.

Patrick'in yanakları al al olmuştu. Sandıkları ve şilteyi taşıyacağı düşüncesinden mutluluk duyuyordu.

François-Marie piyanonun başına geçti yine.

François-Marie Ridelsky kendisini Amerikanca "Rydell" diye çağırsınlar istiyordu mutlaka. Çalışında dâhice bir şey vardı. İçinde bir esin vardı. Çalışı inanılmaz ölçüde sertti. Beklenmedik ve uzun suskunluklarla, tuşlara aniden saldırarak çıkarttığı uyumsuz seslerle yaralıyordu bedeni. Tanrısı Monk'tı. Havarilerin adları Charlie Parker ve Miles Davis'ti. Rydell, tavernada, Olivet pizzacısında ya da Army Communication Zone Europe üslerinin yemekhanelerinde Amerikalı askerlerle çalarak, PX'ten alınma karton karton sigaralar, Vice-Roy'lar, LM'ler, Lucky'ler kazanıyordu. Bu kartonları satıyor ve böylece hemencecik uyuşturucuya çevireceği yığınla para kazanıyordu. Gelmiş geçmiş en esnek ve en karmaşık tip buydu. Çok içiyordu. Kasabanın uyuşturucu kullanan ilk delikanlısıydı. Ama kimse parmağıyla göstermiyordu onu çünkü o zamanlarda kimse bilmiyordu uyuşturucunun ne olduğunu. Ayakkabı kaçakçılığı da yapıyordu.

Birinci kattaki odasının camlarına minik çakıltaşları çarptı. Patrick pencereye yaklaştı, sürgüyü kaldırdı.

Marie-José aşağıdaydı. Patrick göğüs geçirdi. Aşağı indi. Yanaktan öpüştüler. Adaya gidilemeyecek kadar kötüydü hava. Güney kıyısındaki koruluklara gittiler. Sologne ormanlarına daldılar. Marie-José bütün varlığıyla oğlanın peşinden gidiyordu. Gözleri delicesine ona takılı kalıyor, delikanlının sitem gibi algıladığı bir hüzün karışıyordu bu bakışlara. Kaygılıydı kız. Oğlan boşuna kucakladı onu. Kız bir kayanın üstüne oturdu.

"Çıkarcı biri değilim ben!" dedi sonunda.

Bu fazla kederli el hikâyelerini, bu fazla kirli ağız meselelerini anlamıyordu. Kendini oğlana verebilmek için Orléans'da bir doktora görüneceğine söz verdi. Oğlan kızın konuşmasını kesmedi hiç. Artık ona inanmıyordu. İçinden, buralardan gideceğine, hem de tek başına yola çıkacağına ve uzaklara gideceğine yemin etti, kız biraz yardım etmediğine pişman olacaktı, ıstırap çekecekti. Marie-José'nin kaçamak bakışları, üzüntüyle dudak bükmeleri çoğaldı. Derin derin iç çekiyordu. Sevdiği *küçük oğlanın* kendisine gösterdiği arzunun beceriksizliği dışında, en ufak bir nesnel gerekçe bulunmaksızın, şu kız bedeninden tiksiniyordu aslında. Oğlanın bedenle ilgili şeyleri onun önünde bu kadar açık dile getirmesinden nefret ediyordu. Birlikte Amerika'dan konuşmalarını yeğlerdi. "Amerika" demiyorlardı, "USA" diyorlardı. Kolaylığın, zenginliğin, sağlığın, özgürlüğün ve mutluluğun konakladığı yerdi "USA" Yavaş yavaş çikletleri istememeye başladı kız. Bir tek Amerikan sigaralarını sevmeye başladı, yeter ki ucunu çiğnediği filtreleri olsun.

14 Mart Cumartesi günü saat on üçte, Patrick Carrion, Rydell'in eşyalarını Antoine Malleure'ün Orléans yolundaki garajına taşımasına yardım etmek için Ridelsky'lere geldiği

zaman, avlunun ortasında siyah-beyaz Renault kamyonetin bagajı açık, boya fırçaları ve kovaları ortada, park etmiş olduğunu gördü.

Hava soğuktu ama Patrick güneşte kıpırdamadan durup beyaz boyaya bulanmış bu fırçaları seyretti.

Yaklaştı.

Elini bagaja soktu. Yavaşça bir kova boyayı devirdi, boya ön koltuklara yayıldı.

Birer birer bütün boya kovalarını devirdi. Öfkesinden kurtuldu. Ridelsky'lerin mutfağına girdi. Patrick Carrion televizyonu Ridelsky'lerin mutfağına girince gördü ömründe ilk defa. Parti'nin televizyonuydu bu. Yeryüzünü boyunduruk altına alacak grimsi ekrana bakan, sıra olup oturmuş on ikiden fazla yoldaş vardı. Aygıt, beş çocuğun, ana-babaların, büyükanne-büyükbabaların, işçilerin, öğretmenlerin oturduğu demirden ve ahşaptan dört sıra iskemlenin karşısında çalım atıyordu. Çoğu Borsalino şapkalarını ya da kasketlerini giymiş, ekranda salınan, bir an biçim bulup sonra aniden kopuveren belirsiz, çizgili, uğultulu görüntüleri ciddi ciddi seyrediyorlardı.

Patrick Carrion kimseye selam vermedi. Onun gelişiyle başlarını çeviren iki köy öğretmeni tatsız bir sesle merhaba dediler.

Yere, sobanın yakınına oturmuş, görüntülere sırtını dönmüş Rydell, şişeyi kafasına dikerek Calvados[3] içiyordu. Sendeleyerek doğruldu. Yakışıklıydı, siyah meşin ceket giymişti, çok zayıftı, saçlarına briyantin sürüp geriye doğru yatırmıştı.

* * *

Rydell Patrick'in kollarına koca bir yığın kırkbeşlik verdi. Valizini aldı. Yerde ayrıca, dürüp iple bağladığı döşeği ve

3 Calvados: Calvados ve komşu bölgelerde yapılan elma rakısı. (ç.n.)

büyük, kalın bir keçe örtü vardı. Salondan çıkıp avluya gittiler. Rydell kamyonetin altında neden böyle bir beyaz boya birikintisi olduğunu sordu. Patrick düşündü, bir kova boya dökülmüş olsa gerek dedi. Rydell ailesine lanetler okuyordu, televizyon karşısına saksı gibi dizilmiş Komünist Parti'nin Meung hücresi aleyhinde homurdanıyordu. Attila'nın orduları Aude ve Orléanais'ye ne yaptıysa, tıpkı öyle, görüntülerin de kapitalist dünyayı ve sosyalist dünyayı istila ettiğini söylüyordu.

Hasır kafeslerdeki hayvanları seyreden insanlar olmuştu. Kutulardaki türdeşlerini seyreden hayvanlar vardı.

Amerikalılar ve Ruslar tek ve aynı efendinin önünde diz çökmüşlerdi. Efendileri paraydı, korumada sabırsızlanma, hakların bastırılması ve görüntülerin uyuşturması eşlik ediyordu ona. Efendilerinin efendisi, insanoğlunun piyasasıydı.

"Ölü bir Narkissos hüküm sürüyor" diyordu Rydell, gözleri heyecan içinde, yuvalarından fırlamış, parıl parıl parlıyordu. "Yabancı acentelerden ve yerel fuarlardan oluşan eski ama artık dünya çapına yayılmış bir düzen, onun zenginleşmesinden başka amacı olmayan dolayısıyla amaçsız bu düzen yönetiyor bakışını. Yansıması bir başına emip alıyor düşüncesini. Düşünce düşünce olmaktan çıkmış artık: hayretten donakalma olmuş. Bakış yansımayı arıyor. Yansıma ekranı arıyor. Ekran bakışı arıyor."

Zamanın başlangıcından beri, görünür olan görünmeze karşı savaşıyordu. Talihsizlik şu ki görünmezin zaferi hiçbir zaman gözler önüne çıkamıyordu. Sadece, görünenin zaferi parıl parıl parlıyordu, çünkü bozgunu bile parlaktı onun. Yeni ürün öne çıkartılmalıydı, herkese gösterilmeliydi, iyice aydınlatılmalıydı ki sömürülenlere, akıl hastalarına, sömürgeleştirilenlere, toprak kölelerine, kul edilmiş ahlaka, uyuş-

turulmuş bakışlara satılabilsin. Ortaya çıkabilmesi için, geçmiş ya da görünmez bütün hazinenin daha da gölgeye çekilmesi gerekiyordu. Karanlık kıyıya, gölgenin kıyısına ait bir dünya vardı cehennemin gölgeleri arasında. Başkaldıran kölelerin ve Siyahların türküsünde ağlayan bu dünyaydı.

* * *

Yola varmışlardı. Siluetleri ışıkla çevrili, görünmez olan üstüne çene çalıyorlardı. Antoine Malleure'ün çekicisi yavaşça yanlarında durdu, bindiler.

Malleure'ün garajına girdiklerinde, bir işçi benzin pompasının önünde bir Studebaker'ın deposunu dolduruyordu. Antoine, Rydell'in eşyalarını garajın arka tarafına taşımasına yardım etti. Patrick peşlerinden gidiyordu ki durdu.

Onarılmayı bekleyen yeşil bir Buick Century'ye baktı hayran hayran. Birdenbire müziğin sesinin sonuna kadar açıldığını işitti. Avaz avaz bağıran Chubby Checker'di.

Patrick yavaşça döndü. Sanki hiçbir şey olmamış gibi, benzin pompasının önünde bekleyen Studebaker'e doğru ilerledi yavaşça. Arabanın beş metre berisinde durdu. Direksiyondaki Amerikalı subaya, karısına, iki çocuğuna baktı. Radyo çalabileceği en son sınırda çalıyordu. Jean-Luc depoyu doldurmak üzereydi. Jean-Luc on dört yaşındaydı. Parayı meşin kesesine koydu. Studebaker hareket etti.

Jean-Luc kendisini bir çene hareketiyle selamlayan Patrick'e yaklaştı. İşçi, garajın büyük vitrininde en önde sergilenen yeni Fransız arabalarını, Versailles'ı, Chambord'u, Floride'i gösterdi parmağıyla.

"Bu yeni Chambord," dedi Jean-Luc.

Patrick omuz silkti. İşçi çocuk arabaya bakıp, "Ya, öyle mi sence!" dedi.

Jean-Luc Versailles'ı dikkatle incelemeye koyuldu. Sonra aynı fikirde olmadığı, Versailles'ı sevdiği sonucuna vardı.

"Çirkin. Kıyas kabul etmez!" diye karşılık verdi Patrick küçümseyerek.

Garajın arka tarafından dönerken Rydell anahtarlığıyla bile bile Buick Century'yi çizdi. Antoine Malleure kolunu tuttu. Rydell şöyle buyurdu:

"Külüstür arabalar, salyangozlar ve şatolar üretir Fransızlar...

– Peynir... diye ekledi Patrick.

– Bir de kurşuna dizilmiş 75 000 kişi," diyerek onun sözünü kesti Rydell.

* * *

Patrick plak yığınını Rydell'in döşeğini yerleştirdiği bölmedeki çimento sıvalı yere bıraktı.

Piyanonun üstüne basan Antoine Malleure, elinde Fougeron'un bir tuvalinin siyah-beyaz fotoğrafı, ruloyu açık tutarak duvara raptiyelemeye çalışıyordu. André Fougeron devasa bir siyah Ford'u bir tabutun önünde resmetmişti. Arabayı süren GI'ın üniformasında SS'lerin işareti vardı. Victor-Hugo meydanının zengin burjuvaları saygı duruşundaydı. Ford ve GI madencileri, evsizleri, çocukları ve Siyahları ezip geçiyordu.

Rydell piyanonun taburesi üstünde diz çökmüş, kollarını havaya kaldırmış, habire katlanıp duran fotoğrafın alt tarafını açık tutması için Malleure'e yardım ediyordu. Son raptiye de saplanınca Malleure Rydell'in omuzlarına tutunarak piyanodan indi.

Bu piyano akordu bozuk bir piyanodan beterdi ama tam bir külüstür de sayılmazdı. Rydell çalmayı, eskiden beledi-

yenin okuluna ait olan bu eski konsol piyanoda öğrenmişti herhalde. Öğretmenler de aleti ona bırakmıştı.

Tuşların üstündeki fildişi kaplama dökülmüştü. François-Marie şimşire değiyordu çalarken. Önceki hafta, Büyük Perhiz'in üçüncü Perşembesi Malleure'le birlikte taşımıştı piyanoyu. Malleure'ün siyah mat gomalak cilalı kontrbası, konsol piyanoya dayalı duruyordu.

Rydell tabureye oturdu.

Patrick yere konulmuş kırkbeşlik yığınının önüne, kamp yatağına uzandı.

Malleure LM, Chesterfield, Lucky Strike kartonlarından oluşan yığını ayağıyla yavaşça itti, Patrick'in yakınına oturdu.

Rydell eşi benzeri olmayan bir sertlikle çalmaya koyuldu.

Dinlediler.

Malleure Patrick'in yakınında, yerinde duramıyordu, cebinden tarak aradı, briyantinli saçlarının ayrığına yeniden biçim verdi, sol bileğindeki künyeyi düzeltti, siyah kadranlı, bileziği krom kaplı ve genişleyebilen türden, sahte çelik kol saatine baktı. Antoine Malleure yerinde duramıyordu çünkü ağlıyordu.

* * *

Rydell piyanonun başına geçtiği zaman herkes susardı, delikanlı öylesine bir ses çıkarırdı ki, önceden kestirilemeyen ama sonradan insanın yakasını bir türlü bırakmayan bir ses.

Rydell Antoine'ı yanında bas çalmaya zorlamıştı. Antoine Malleure Meung'ün üst tarafındaki benzin istasyonunun sahibiydi. François-Marie yetenekleri ne kadar gözkamaştırıcı olsa da ancak ara sıra, ordugâhlardan birinde ya

da pizzacıda bir piyanist eksik olduğu zaman çağrılmaktan muzdaripti. Rydell'in kurduğu hayal, çekirdek bir trio oluşturmaktı. Meung'ün belediye bandosunun adı Macdunoise[4] idi. Kısaca Macdu diyorlardı. Rydell'in kurduğu hayal, piyano, bateri ve kontrbas içeren bir trio biçiminde yeni bir Meung müzik grubu oluşturmaktı. Orléans çevresinde, Saint-Hilaire köprüsünde, Illiers caddesinde ve Saran havaalanında kurulmuş Amerikan üslerinin yemekhanelerinde gösteri yapmak isteyen başka herhangi bir çalgı ya da herhangi bir ses bu gruba katılabilirdi. Böylece orkestra vazgeçilmez olacaktı ve US üsleri hep onu çağıracaktı.

Patrick Rydell'i Marie-José'yle tanıştırdığında, kız adamın müziğine değil ama konuşmalarındaki serbestliğe vuruldu. Hatta söylediklerindeki küstahlıktan altüst oldu. Rydell ne kadar zehir gibi konuşuyorsa, kız o kadar kapılıyordu ona. Rydell'i dinlerken, adamın çektiği acıya saygı duymuş olması da muhtemeldir. Rydell'in kazancı, kızın Cesbron okumaktan vazgeçmesi oldu. Okusun diye kendi kitaplarını veriyordu ona delikanlı. Patrick Carrion'un gözüne kışkırtma, hattâ ağız kalabalığı olarak gözüken her şey Marie-José Vire'in ruhunda bir inanma-güvenme konusu haline geldi. Rydell'ın babasını terk ettiği gibi Mari-José de babasını terk etmek istedi. Vire bakkaliyesinin raflarından gelen hiçbir şeyi yemek istemez oldu. Annesinin gidişini haklı görmeye başladı, kendisinin de gerçekleştirmesi gereken bir başkaldırı gibi yorumladı.

Bütün değerlere karşı güdülen düşmanlık büyüledi onu. Villon birdenbire Rimbaud'ya dönüştü – Rydell göklere çıkarıyordu Rimbaud'yu. Rydell hâlâ lisenin felsefe sınıfına kayıtlıydı ama artık adımını bile atmıyordu okula. Marie-Jo-

4 Fransızcada Meung-sur-Loire'da oturanlara "magdunois" dendiği için bandoya bu sözcüğü çağrıştıracak bir ad verilmiş olabilir. (ç.n.)

sé'ye "Her okul bir hiziptir. Her parti, her din, her dernek birer çetedir" diyordu. Marie-José alkışlıyordu. Rydell her türlü öğretimin boyuneğişe yönelik bir eğitim olduğu, her bireyi bireyleşmekten çıkardığı konusunda ve herkesin bir avuç insanın çıkarı doğrultusunda, düzenin, açgözlü yankinin ve silahlı barışın hizmetine sokmak üzere denetim altına alınması demek olduğu konusunda Marie-José'yi kesin biçimde ikna etti. Marie-José sadece açgözlü yanki konusunda hemfikir değildi. Rydell'in sözlerinin ardı arkası kesilmiyordu, pek tumturaklı konuşuyordu delikanlı. Acı alayıyla dünyadaki her şeyi diline dolamaya hazırdı.

"Raymond Kopa'yı Bill Haley'ye yeğlerim" diye haykırıyordu.

Rydell'e Armstrong'dan söz edildiğinde pamuk gibidir derdi ve Bobigny'de *Le P'tit Quinquin*'i söyleyen Thorez'yi yeğlediğini söylerdi.

"Eskimiş" deyip dururdu Antoine Malleure acıma dolu bir tavırla.

– Modern" deyip dururdu Patrick, birdenbire açgözlü bir yüz ifadesiyle.

– Sahte!" deyip dururdu Rydell küçümsemeyle dudak büküp fısıldayarak.

Ekmek kızartma makinası *Mona Lisa*'dan daha güzel, derdi Malleure.

Hollywood Chenonceaux'nun dehlizinden ya da Orléans katedralinden apayrı, bambaşka bir şey, derdi Patrick.

"Sahte!" diye tekrarlardı Rydell.

Rydell, benzersiz korkunç bir elin dünyayı boğmaya başladığını mırıldanırdı. Dünyayı haraca kestiğini. Zaptetmekten başka amacı, uyguladığı baskıdan başka aracı olmadığını. Bu el kendine özgü dirlik düzenliği dayatmıştı. "Dolar hışırtısı çıkaran zorbaca bir bağışlama bu." Asker kılığına

girmiş tüccarlar ilk kez bütün yeryüzüne sesleniyordu. Son istilaydı bu.

* * *

Gar Kahvesi'nde buluşma sözü veriyorlardı birbirlerine, patron yerin adını değiştirmiş, New Orleans diyordu artık buraya. Rydell'in piyanoya geçtiği öğle sonraları, salon hemen liselilerle doluyor, okul çantaları masaların üstüne yığılıyordu.

Patrick, Rydell'i dinlemek için okul çıkışı Marie-José'yle geldiği bir gün, çavuş Wilbur Humphrey Caberra'nın sendeleyerek içeri girdiğini, bara yanaşıp üst üste iki bira içtiğini gördü. Adam, kıpkırmızı, dev gibiydi, önünde çeyrek litrelik boşalmış iki fıçı bira bardağı, ayakta dikiliyordu. Dudağının üstünü köpükle kaplayan üçüncü birasına başlamıştı, anlayışı kıt, bozuntuya vermez bir tavırla, Rydell'in çalışını seyrediyordu.

Patrick ansızın Marie-José'nin yanından ayrılıp uyuşuk uyuşuk çavuşa yaklaştı. Bir baş hareketiyle selamlaştılar. Wilbur, bir başka baş hareketiyle garsona Patrick için bir bira siparişi verirken delikanlıya hatır sordu.

"*Look, a slave.*" ("Bak, bir köle" diye homurdandı çavuş Wilbur Humphrey Caberra Patrick Carrion'a New Orleans Kahvesi'nin açılan kapısını göstererek.)

Çavuş sendeleyerek kahvenin aralık kapısına yöneldi; siyah bir GI kaputundaki yağmur damlalarını silkelemek için eşikte ayaklarını sertçe yere vuruyordu. Wilbur küçümsemeyle askerin kaputunu çekiştirdi.

"*Hey, you! Monkey! Shut up, you apehead!*" (Sen burada n'arıyorsun, maymun?" dedi çavuş Wilbur Humphrey Caberra siyah askere, adamın ayaklarını yerden kesti, kapıyı açtı, askeri dışarı atıp sessizliğin ellerine teslim etti.)

Siyah adam karşılık vermek istedi. Wilbur ağır ağır başını eğdi ve GI alnının ortasına ani bir kafa darbesi yedi. Siyah adam şaşkınlıkla gözlerini çavuş Caberra'nın yüzüne doğru kaldırdı. Duraksadı. Pes etti. Yağmurun altında yürüyüp gitti.

Rydell birdenbire piyano çalmayı kesmişti. Marie-José ayağa kalkmış yanında duruyordu.

Wilbur Humphrey Caberra sessizlik içinde bara döndü.

Patrick titriyordu. Yeniden yanıbaşında yerine geçen çavuş kadar kayıtsız kalabilmeye çalıştı. Rydell'in sertçe "aptallar var burda" dediği ve yeniden piyanonun başına oturup öfkeyle bozuk akorlar bastığı işitildi.

Patrick'in elleri titriyordu. Patrick Carrion ellerini ne yapacağını bilemiyordu. Bardağını hemen barın üstüne bıraktı çünkü bardaktaki bira da titriyordu. Dönüp iki eliyle bar tezgâhına vurarak düşsel bir bateride Rydell'in doğaçlamasına eşlik eder gibi yaptı. Ansızın geliveren bir güç kattı hareketine.

Wilbur ona bakıyordu. Gözleri boşluğa dalmış, birdenbire delikanlının ellerini tuttu, kıpırdamasına izin vermedi.

Patrick afallamıştı. Endişeyle çavuşa baktı, adamın sarhoşluktan şişmiş suratındaki coşkulu ifadenin ne anlama geliyor olabileceğini çözmeye çalıştı.

Çavuş W.H. Caberra Patrick'e şöyle dedi:

"Hey, kid, would you like to have a set of drums?" (Çavuş Wilbur Humphrey Caberra Patrick Carrion'a bateri isteyip istemediğini sordu.)

Patrick, çalmayı bilmediğini Amerikanca söyleyerek yanıt vermeye çabaladı.

"A brand new Premier set, you interested?" (Çavuş Wilbur Humphrey Caberra Patrick Carrion'a yeniden, sesini yükselterek, gerçek, profesyonel bir bateri, bir Premier ilgisini çeker mi diye sordu.)

Patrick parası olmadığını söyledi. Wilbur omuz silkti. Sorusunu tekrarlıyordu. Şampiyon olmak ister mi diye soruyordu. Patrick ne söyleyeceğini bilemiyordu. Kollarını açtı. Wilbur Humphrey Caberra ondan çok daha uzundu. Patrick'e doğru eğildi.

"*You gonna become a great drummer?*" diye tekrarladı.

Patrick ellerini yumruk yapıp çavuşun cenderesinden sıyrıldı.

"Evet" dedi birdenbire.

"*Follow me.*" (Çavuş Wilbur Humphrey Caberra Patrick Carrion'a kendisini izlemesini buyurdu.)

* * *

Dışarıda, çiseleyen yağmurun altında, Patrick, çavuş Caberra'nın New Orleans Kahvesi'nin bulunduğu kaldırıma parkedilmiş iki kapılı Bel Air kabriyolesine bakıyordu.

Wilbur bağırıp çağırdı: ön sağ tekerlek bıçakla delinmişti, Patrick gecenin içinde gri görünen Chevrolet'nin karşısında kıpırdamadan duruyordu.

Wilbur sövüp saymalarını arttırarak kaportayı açtı. Kapıya atıldı, kapının iç gözünden bir fener çıkarttı.

Fener yardımıyla Patrick baştan aşağı krom kaplı, aşırı basınca dayanıklı motoru gördü. Büyülenmişti. Bu motor bir idoldü. Bu idol gecenin karanlığında, çavuşun fenerinin altında kıvılcımlar saçıyordu. Memfis'teki Sfenks bu kadar çarpıcı değildir. Pusuda beklerken bu kadar kudretli görünmez. Patrick motora bakıyordu. Çavuş Caberra'nın lastiği değiştirmesine yardım etmedi.

* * *

Chevrolet kabriyolenin içinde ordugâhın çöp tenekelerini geçtiler. Nöbetçi kulübesinden bir GI koşarak yağmurun

altına çıktı. Çavuşun sadece bir kaş kaldırma hareketiyle, emireri bariyeri kaldırıverdi.

Patrick Carrion gecenin karanlığında kışlanın avlusunu, ışıklarla aydınlatılmış yıldızlı bayrağı, ağır ağır ilerleyen askerî ciplerin ve otobüslerin ve kamyonların farlarını fark etti.

Dünyanın öbür ucundan gelen bu yabancıların aileleri, ordugâhın kaldırımlarında karton paketler taşıyor, Chevrolet'nin farlarının ışığında koşuşuyorlardı. Wilbur eli kolu dolu Amerikalı hanımların, kolları hediye paketleriyle yüklü GI'ların, içi yiyeceklerle dolup taşan alışveriş arabalarını hızla iten küçük çocukların geçmesine izin vermek için durmak zorunda kaldı.

PX'in kapısı karanlığa doğru aralanınca, Patrick Carrion göz alabildiğine uzanan, ışıklarla çevrili uzun tezgâhları fark etti.

Kapı gecenin içinde, Vahşi Batı'daki bir barın kapı kanatları gibi çarpıyor, ışıltılı tezgâhları bir gösteriyor, bir gizliyordu.

Kapı, servetle sıcağı, geceyle yağmuru peş peşe sıralıyordu.

Patrick gözlerini faltaşı gibi açmıştı. Yığılmış mallar, renkler, ışıklar Mutluluğu çağırıyordu. Delikanlı şaşkınlığa tutulmuş, şaşkınlıktan uyuşmuştu. Ordugâhın çöp tenekelerinin öbür yüzüydü bu. Ali Baba'nın mağarasıydı. GI'lar haramilerdi, iki yüz milyon harami.

Çavuş Wilbur Humphrey Caberra tavana asılı iki floresan lambayı yaktı. Kayıt stüdyosunun en dibinde bir Premier baterinin parçaları parlayıverdi.

Wilbur eliyle aleti delikanlıya gösterdi. Patrick kıpırdamadı. Çavuş, pek ciddi bir tavırla, eşyalarını sakladığı ada-

mın öldüğünü söyledi. Eğer Patrick istiyorsa bu bateri onundu artık. Çavuş bateriyi ona verebilirdi. Ona verecekti.

"You better practice, you better work your ass off, kid! Every time you dazzle me, you get the next piece." (Çavuş Wilbur Humphrey Caberra Patrick Carrion'a Premier bateriyi ona parça parça vereceğini söyledi. Delikanlı kendisini her duygulandırdığında, bir parça verecekti.)

Çavuş yaklaştı. Madenî trampetle trampetin üç ayaklı desteğini, Zilciyan zili ve high-hat'i[5] eline aldı. Wilbur bu üç parçanın başlangıç için olduğunu söyledi.

Patrick büyük davula dokundu.

"The bass drum..." diye mırıldandı.

– *Later"* (Daha sonra), diye karşılık verdi çavuş.

Beş gün sonra, 2 Nisan Perşembe akşamı, doktorla Madam Carrion yemek odasındaki masanın başına, nar çiçeği rengi, Godin marka gürüldeyen sobanın yakınına oturmuşlardı. Transistorlu radyodan Jean Giraudoux'nun bir oyununu dinlemeye çalışıyorlardı. Sesi sonuna kadar açmışlardı ama baterinin üst kattaki odadan gelen kulak patlatıcı gümbürtüsünü işitiyorlardı yalnızca.

Doktor Carrion, Mösyö Jean Giraudoux'nun savaştan önce Alman kulakların dikkatine yazdığı nazik diyalogları duymak için radyoya doğru eğildi.

"Yeryüzünün tüm anaları oğullarının sağ ellerinin işaret parmaklarını kesseler, ordular işaret parmaksız da savaşırlar..."[6]

5 Caz müziğinde kullanılan baterinin oluklu çifte zili. (ç.n.)

6 Jean Giraudoux, Troya Savaşı Olmayacak, çev. Hasan Anamur, Mitos Boyut 1995.

Madam Carrion öne sarkmış kocasını tek gözüyle seyrederken gülümsedi.

"... kargaşada kör savaşçılar el yordamıyla ararlar birbirlerinin kasık boşluğunu ya da boğazını..."[7]

Birdenbire doktor öfkeyle ayağa kalktı, yemek odasından çıktı.

Madam Carrion savaştan beri giydiği ilk keten eteği düzeltti, elini yavaşça cansız gözüne götürdü. Andromakhe Hektor'a karşılık veriyordu: "...Gülme. Onu daha doğmadan öldürebilirim..."[8]

Madam Carrion bacaklarını halıya uzattı. İpek çorapların sarmaladığı uzun sinirli bacaklarını üst üste koydu. Elini karnına götürdü. Ateşin karşısında, nar çiçeği rengi, tatlı tatlı gürüldeyen sobanın mika penceresine bakıyordu düşünceli bir şekilde.

Sonra tek gözlü suratını tavana doğru kaldırdı.

* * *

Patrick trampetin, iki zilin, tam tamın önünde, tam bir yürek sarhoşluğu içinde gülümsüyordu. Delikanlı ayaklarının dibindeki pikapta dönen bir Charlie Parker plağına eşlik ederek bateride alıştırma yapıyordu.

Kapı sertçe açıldı. Patrick açıldığını duymadı. Baba oğlunu omuzlarından yakalayıp sarstı. Patrick hemen çalmayı kesti. Eğildi. Yere konulmuş pikabın kolunu kaldırdı. Doğruldu ve öfkeyle babasının yüzüne baktı.

Doktor Carrion bunun artık böyle süremeyeceğini söyledi. Patrick dişlerini sıkmaya devam ederek babasının yüzüne bakmayı sürdürdü. Doktor yine konuştu:

"Yeryüzünde başka müzikler var. Bach var. Haendel'in *Messiah*'sı var. Camille Saint-Saëns var. Kuşların ötüşü var."

7 Agy.
8 Agy.

Patrick, Camille adını taşımadığını ve kuş olmadığını söyleyerek karşılık verdi.

"Baba ben sen değilim" diye ekledi.

Babası "Ama benim evimdesin. Bunu çalmaya devam etmek istiyorsan, gider başka yerde çalarsın," deyip kapıyı çarptı.

3 Nisan 1959'da Patrick Meung kilisesi papaz evinin kapısındaki bronz kapı tokmağını vurdu. Marcelle açtı kapıyı. Delikanlıyı sekiz kez yanaklarından öptü. Çok iri yapılı kadınların önceden kestirilemezliği ve apansızlığıyla, koridorda Patrick'in önünden yürüdü. Meung kilisesi papaz evinin yemek odasına soktu onu.

Delikanlı papazı öptü. Siyah ahşap duvar saatinin tiktaklarını işitti. Hizmetçi kadın geri gelip teneke kutuda kedidili getirdi. Peder Montret Gamay[9] bardağına iki bisküvi birden batırdı, bisküviler eriyip sıvının dibine düşmeden gürültülü biçimde mideye indirdi onları.

Karşısında ayakta duran Patrick yanıt bekliyordu.

"Belki sana gereken bende vardır" dedi peder.

İki kedidili daha alıp şarabına batırdı. Dudaklarını bardağa yaklaştırarak çabucak yedi bisküvileri. Odanın loşluğunda peder Montret birdenbire Patrick'i hırkasının kolundan tutuverdi.

"Kedidilleri nefis şeylerdir. Tehlikeli şeylere gelince, meleksi yüzlerden ve krom kaplı büyük arabaları olan devlerden sakın. Bana öyle geliyor ki sarı saçlı herkese karşı temkinli olmak gerekiyor evlat."

Sonra peder düşünmeye daldı. Yüksek sesle düşünüyordu. Patrick'e papaz evinin tavanarasını değil, yüzyıl başın-

9 Côte-d'Or'a (Fransa) özgü bir şarap. (ç.n.)

da izcilerin sayıları azken toplandığı, odunluğun üst tarafındaki odayı vereceğini söyledi. Orada pikabıyla alıştırma yapabilirdi. Vire ve Ménard hırdavatçısından uzatma kablosu almayı unutmamalıydı.

"Vire ve Ménard!" diye tekrar etti peder, Patrick'e keskin bir bakış yönelterek.

Peder, oğlanın, papaz evinin girişindeki prize kadar bir sürü uzatma kablosu çekmesi gerektiğini belirtti.

Patrick teşekkür ederken peder ayağa kalktı. Bir koşulu olduğunu söyledi. Patrick art arda iki Pazar, küçük Marc'ı buhurdancı olarak yetiştirmek amacıyla ilahili büyük âyin için kendisine yardım etmeliydi.

Patrick suratını ekşitti.

Peder gözlüklerinin arkasından delikanlıya baktı.

"On yedi yaşındayım ben peder!" diye karşılık verdi Patrick.

Peder Patrick'e gerçekten delikanlının en az bir kez daha cübbeyi üstüne geçirip âyini yönetmesi gerektiği kanısında olduğunu söyledi.

Patrick artık bunu yapamayacağını, artık çocuk olmadığını, herkesin kendisine güleceğini söyledi.

Peder Tanrı'nın herkes olmadığı ve gülmeyeceği karşılığını verdi. Patrick'in hâlâ çocuk olduğunu bir an bile düşünmediğini söyledi. Pekâlâ yaşını bilecek konumda bulunduğunu ama koşulunun bu olduğunu söyledi.

Patrick başını eğdi.

Sessizce ayağa kalktılar. Patrick pederin önünde yürüyordu. Peder elini delikanlının omzuna koydu. Papaz evini geçtiler, avluya çıktılar, avlunun gerisindeki duvara yaslanmış, taştan yapılma üç odunluğa kadar yürüdüler.

Odunluğa girdiler, eğik konulmuş el merdivenine yöneldiler. Önce Patrick tırmandı.

Peder Montret merdivenin sonuna soluk soluğa vardı. Patrick tavanarasının zemininde doğrulup ayağa kalkmıştı bile. Fransız İzcilerinin Yasası, *Scouting for Boys* ve Baden-Powell'in portresiyle kaplı badanasız taş duvarlara bakıyordu. Hâlâ merdivenin demirlerini tutan peder delikanlıya mekânı uygun bulup bulmadığını sordu. Patrick umduğundan daha güzel olduğunu söyledi. Aşağı indiler.

Papaz evinde, peder delikanlıdan eczacının ölmek üzere olan ve ıstırap çeken annesine telefon etmesini istedi. Gece geç vakitte kadının başında beklemeye gidecekti. Kendisinin telefon edecek cesareti yoktu. Patrick bakkala telefon etmeye gitti. Peder her şeyden korkuyordu. Özellikle de Tanrı'nın yarattığı eşekarılarından ve yabanarılarından korkuyordu. Yanına yaklaştılar mı başını kısıp omuzlarına gömerek çığlık çığlığa kaçıyordu. Bir kez âyin sırasında başına geldi bu: birden sunak bomboş kaldı çünkü bir yabanarısı ortaya çıkmıştı. Peder "Bilmem neden, küçük deliklerle dolu bir plastik parçasıyla uzun bir konuşma sürdürmeyi beceremiyorum" diyordu ve Patrick'in telefon edişini şaşkın gözlerle seyrediyordu.

Patrick siyah bakalit ahizeyi yerine, tezgâhın üstüne, Vire hırdavat ve bakkaliyesindeki yazar kasanın yanına koydu. Vire baba ve Brigitte işletiyorlardı dükkânı. Patrick Marie-José'nin nerede olduğunu sordu. Brigitte alnıyla tavanı işaret etti, kardeşinin kompozisyon yazmakla uğraştığını söyledi.

Patrick kızın yanına, odaya çıktı. Marie-José bağdaş kurmuş, sırtını karyolasının tahtasına dayamıştı. Sigara içiyordu. Oda bir duman bulutuna dönmüştü.

Hemingway'in günah işleyen bir adam hakkındaki kısa bir romanını okuyordu kız. Ona Rydell ödünç vermişti kitabı. Güzel bulduğu bir pasajı Patrick'e okumak istedi.

Delikanlı istemedi. Marie-José onunla Rydell'den söz etmek istedi. Delikanlı istemedi. Patrick Carrion Marie-José'ye depodan uzatma kablosu alıp alamayacağını sordu, eskitmeyeceğini söyledi.

Kız oğlana şaşırarak baktı, halıda duran içi izmarit dolu kültablasında sigarasını söndürdü, omuz silkip başını salladı. Rydell'in verdiği kitaplardan ve aşırılıklarından delikanlının neden daha çok sarsılmadığını anlayamıyordu. Patrick sadece müziğe karşı büyük bir ilgi duyuyordu ve Rydell'in bıktırıcı sözlerini yarım kulakla dinliyordu. Kız ellerinden destek almadan ayağa kalktı.

Oğlanın gömleğinin yakasını düzeltti, dudaklarından öptü, önünden geçti, merdivenlere yürüdü. Depoya indiler. Dükkâna bakan camlı mutfak kapısının önünden geçtiler. Kız Patrick'e, kapının buzlu camından, radyo dinleyen babasının tırtıklı siluetini gösterdi.

Marie-José açık bir radyo sesi duymaktan nefret ediyordu. Patrick'e fısıldadı:

"Radyonun önünde efendiyi köle ayartır. Radyonun önünde köleyi uyku ayartır."

Patrick Marie-José'ye tıpkı Rydell gibi konuştuğunu belirtti.

"Sen salaksın" dedi kız.

* * *

Son kez Patrick Carrion kilise korosundaki çocukları yönetti. Son kez buhurun kömürlerini yaktı. İhtiyar Matmazel Lamuré'nin orgun bulunduğu yere kadar döne döne çıkan merdivenden tırmanmasına yardım etmek, elektrikli körüğü çalıştırmak, sunağın görüntüsü kadıncağızın gözünün önünde olsun ve delikanlının koro yerinden vereceği küçük işaretleri izleyebilsin diye çalgıya vidalanmış dikiz aynasını düzeltmek zorunda kaldı.

Gökteki bulutlardan sonra, insanların savaşlarından sonra, İspanya'daki boğa güreşlerinden sonra, Hindistan'ın kuzeydoğusundaki bambu plantasyonlarından sonra, Katolik âyin usulünde Latince yapılan ilahili büyük âyin, bir insanın görebileceği en şiddetli gösterilerdendir. Peder "*In die clamavi et nocte coram te*"yi (Gündüz ve gece senin önünde feryat ettim) okuyordu. Peder Montret, kırmızı cübbe ve dantelli beyaz üstlük giymiş iki hizmetkârın çevrelediği kanlar içindeki tanrının önünde sırtı dönük duruyordu. Tanrıya ekmekle şarabın sunulduğu andı. İhtiyar Matmazel Lamuré, Albinoni'nin *Adagio*'sunu, Pasdeloup konserinde altocu olan Jacques Picard'ın transkripsiyonundan, orgun bütün boru takımlarını harman ederek, olanca kuvvetiyle yorumladı. Patrick birden küçük Marc'a işaret verdi. Yeni buhurdancı, buhur kabını taşıyarak ilerledi. Çöp gibi bacakları üstünde titriyordu.

Patrick buhurdancı çocukla kilise sıraları arasında, tam ortada duruyordu. Çok küçük bir cübbe giydiğinden sivri uçlu siyah ayakkabıları ve pantolonunun paçaları dışarda kalmıştı.

Küçük buhurdancı Patrick'in iki adım önünde durdu, delikanlı da ağır ağır ona yanaştı. Patrick buhur kabını açtı. Kömürlerin üstüne iki kaşık buhur döktü. Sonra buhurdanı kapattı. Peder Montret ilahiyi okudu: "*Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum!*" (Duam senin önünde tütsü gibi, el kaldırışım akşam fedakârlığı gibi olsun) "*Pone, Domine, custodiam ori meo et ostium circumstantiae labiis meis!*" (Ya Rab, ağzıma bekçi koy; dudaklarımın kapısını koru.)

Kilise korosundaki öbür dört çocuk, sunağın önünde, halı kaplı basamaklara diz çöktüler. Matmazel Lemuré bir org parçasını yarıda kesmek için o güne kadar kimsenin duymadığı bir akor uydurdu. Yağmurlukların sırtları kırıştı,

mantoların sırtları kabardı. Patrick Carrion elindeki küçük zili sallayıverdi.

Herkes diz çöktü.

Buhurdancı buhurdanı salladı.

Peder yemeye hazırlandığı şeyin bir vücut olduğunu söyledi.

Bütün cemaat diz çökmüş durumdaydı, sadece iki Amerikalı subay, bir Fransız yüzbaşı, noter ve doktor Carrion bir başlarına, kazık gibi dimdik, enseleri gergin, gözlerini taş döşemeye dikmiş kıpırdamadan duruyorlardı. Son kez kutsal çanak sessizlik içinde havaya kaldırıldı. Patrick kürsüdeki dikiz aynasına doğru ani bir işaret yaptı. Org ağır ağır inledi.

Üçüncü Bölüm

AYRILIK

Odunluğun önündeki küçük avluda geri geri giderek, Patrick Carrion bobini papaz evine kadar açtı ve uzatma kablosunun fişlerini prize soktu.

Tavanarasına çıkan merdivenin demir basamaklarından tırmandı. Yuvarlak pencereyi araladı, elektrik kablosunu çekti, uzatmaları pikaba bağladı. Baterinin parçalarını, otururken sırtı odunluğun merdivenine gelecek şekilde yerleştirdi. Büyük davulun üstüne zili vidaladı.

Önce kırkbeşliği, sonra plastik kolu ve safir iğneyi koydu.

Öğle sonraları ve geceler boyu, Rydell'in ödünç verdiği en güzel plakların perküsyon kısımlarını tekrar tekrar taklit etti.

* * *

Marie-José delikanlının kulağına "Benimle değilsin" diye fısıldadı. "Başka yerdesin. Benimle ilgilenmiyorsun."

Patrick omuz silkti, banknotları katlayıp ceketinin cebine koydu.

Kütüphanedeydiler. Marie-José yakası açık, masmavi bir saten elbise giymişti. Elinde Rydell'in verdiği siyah Amerikan gözlüğü tutuyordu.

Gözleri endişeliydi. Yüzünü yiyip yutuyorlardı.

Patrick zamanının büyük çoğunluğunu bateri öğrenimine ayırmaya karar vermişti. Marie-José ve Patrick bir daha

liseye gitmemeyi, lise bitirme sınavına evde ve kütüphanede hazırlanmayı kafaya koymuşlardı. Rydell'in söylevleri meyvasını vermişti: zorunlu eğitim, çocukları laik, üretken, popüler, istatistikî, ussallaştırıcı ve katil bir tanrıya kul etmeyi hedefleyen zihinsel bir manipülasyondu. Rydell "Hocaların, sizin için neyin iyi olduğunu söylemesine asla izin vermeyin. Birincisi, bu sizin için iyi değildir. İkincisi, onlar için fazlasıyla iyidir" diyordu. Marie-José Patrick'e doğru eğildi. Parmağıyla bir kitaptaki epigrafı gösterdi:

"Uzaklara gidiyorum, yüreğimde bir sızı. "

Marie-José Vire ve Patrick Carrion yan yana oturmuşlardı. Kız delikanlıya gülümsedi, insana süngüsünü düşürten bir gülümsemeydi onunkisi: Villon onun için başkaldırının, bir karşı-toplum düşüncesinin, çekip gitme arzusunun, Mississippi kıyılarına erişme umudunun imgesi haline gelmişti. Villon, Rimbaud, Faulkner yardımlaşıyordu: aynı içsel devrimdi bu. Marie-José kandırılmıştı. Çocukluğuna varıncaya kadar, inandığı her şeye bel bağlamayı bırakmıştı. Geçmişiyle, geçmişinin bütün anılarıyla bağını koparıyordu. Artık siyah giymiyordu; kullanılmayan giysilere ve renkli kumaşlara bürünüyordu korkmadan. Kitabından ve Patrick'in üstünden çekti bakışlarını. Burnunun üstüne kocaman yeni gözlüğü kondurup çevresine baktı. Bailly sözlüklerinin, Gaffiot sözlüklerinin, Oxford sözlüklerinin pat pat açılıp kapanma seslerini işitiyorlardı. Peugeot bisikletin meşin çantasının ve açılmış koca sözlüklerin ardında, LM, Chesterfield, Vice-Roy, Lucky kartonları gizlice yer değiştiriyordu. Rydell bu kartonları gömdüğü adada veriyordu iki gence. Patrick yabana atılmayacak bir kârla satıyordu sigaraları.

Marie-José, Rydell ve Patrick'e naylon çorapları piyasaya sürmeyi reddettiğini söylemişti. Bakkal dükkânındaki bir tezgâhtar kız değildi o ve yaşamdaki hedefi de kesinlikle

tüccar olmak değildi. Üstelik onlardan daha radikal davranarak, çorap bağlarının ve lastik korselerin kauçuklu iğrençliği yüzünden artık çorap giymemeye karar vermişti: siyah güneş gözlüklerine evet, ama konfeksiyon işi çoraplara kesinlikle hayır.

Patrick, iyice konsantre olmuş bir havada, Bic tükenmeziyle bir çamaşır makinası reklamını boyamakla uğraşıyordu. Az ötede, bir kız bir tişörtü açmış, kumaşa dokunuyor, düşünüyordu.

Bir okul arkadaşı o sırada geri döndü, Patrick'in sırasına aceleyle üç banknot fırlattı – delikanlı da hemen cebine attı parayı. Yeni bir sayfa çevirdi. Kitabını kapatmış, William Faulkner'in yeni bir romanını okumaya dalmış olan Marie-José'yi dirseğiyle dürttü. Çenesiyle işaret ederek muhteşem bir ekmek kızartma makinası gösterdi kıza. Okuması bölünen kız, somurtkan bir tavırla ekmek kızartma makinasına baktı ve makina kızın bakışlarını durdurdu. Marie-José gözlüğünü çıkarttı. Patrick tümüyle krom kaplama, parlak kızartma makinasının reklamını tükenmez kalemiyle daire içine alırken, kız ona "Patrick, doktora gittim" dedi.

Birdenbire, kızın saçlarının arasına, kulağının çukuruna "Ne zaman yatacağız?" diye fısıldadı delikanlı, öperek.

"Dur yapma," dedi kız. "Ben sana söylerim."

Sonra alçacık bir sesle ekledi:

"Can sıkıcıydı biliyor musun."

* * *

Orléans yolu üstünde, Malleure'ün garajında görüşürdü çekirdek grup: Antoine Malleure, Rydell ve Patrick. İlkbahar canlanıyordu. Aniden sular yükseldi, Vire ve Ménard bakkaliyesinin deposu berbat oldu. Toplumların bildiği yükselmelerde çoğunlukla düzensizlik değil düzen yükselir, arzu-

dan çok kölelik. Ateş basmasından ziyade korkunun yükselmeleridir bunlar. Ellerinden geldiğince arttırırlardı ateşi. Her akşam saatlerce prova yaparlardı. Trudy ara sıra beyaz-mavi-sarı bisikletine binip yanlarına gelirdi. Karamelli patlamış mısır getirirdi.

Marie-José onlara cesaret vermeye gelirdi, bakkaldan şişe şişe limonata getirirdi. Ablasının yaptığı beyaz peynirli tartlardan da getirirdi.

Çavuş Wilbur Humphrey Caberra Patrick Carrion'un ilerlemesini denetlemeye gelir, delikanlıya yumruklar yağdırır, arabayla kasa kasa Schlitz taşır, bazen aklına estiği gibi, Premier baterinin bir parçasını daha getirir, oğlanın üstündeki egemenliğini pekiştirirdi.

Trudy çavuş Wilbur Humphrey Caberra'yla garaja geldiğinde Marie-José kıskanç bir rahatsızlıkla dolardı: Trudy önce Patrick'in başını iki elinin arasına alır, usulca kaşını okşar, yaranın artık görünmez olmuş izini uzun uzadıya inceler, sonra delikanlıyı yanaklarından öperdi.

Marie-José Amerikalı genç kızın düzgün, çocuksu, çok güzel ve budala olduğunu düşünürdü. Gerçek bir Amerikalı değildi Trudy. Francis Scott Fitzgerald'ın kahramanı değildi. Umutsuz ve özgür bir kadın değildi.

Patrick Amerikalı kızın yaptıklarına karşı koymazdı, bu da Marie-José'yi günlerce çileden çıkarmaya birebirdi. Ama Marie-José Vire ıstırabını belli ettiğinde Patrick Carrion ondan kaçardı. İntikam almak için Marie-José Wilbur Caberra'nın koluna girmek, onunla eğleniyormuş gibi yapmak, garajda ötekiler çalarken adamı dansa sürüklemek alışkanlığını edindi. Artık bir kadın olan Marie-José kaygılanıyordu. İnce uzun bedenini sevmiyor, dümdüz diye yakınıyordu. Patrick'i kâh dikkatsiz kâh aptal buluyordu. Babasının durumundan nefret etmeye, bir baytar ile bir hırdavatçı-

bakkalın serveti ve kültürü arasındaki orantısızlığı abartmaya başladı. Başka bir dünya umut etmeye başladı. Az konuşan, kılı kırk yaran şu ihtiyar adamı başından atmış olduğu için annesine birdenbire hak verdi. Her yerde olanaksızlıklar aradı, buldu, bulduklarına inandı. Nedenini bilmeden hep ağlıyordu. Patrick'in kendisini yüzüstü bıraktığını, müziği yeğlediğini düşünerek bakkala alışverişe gelen bir Amerikan subayının armağan ettiği kedi yavrusunu benimsedi.

"Bu bir Amerikan kedisi" diye açıkladı.

Kediye Cat adını koydu, pek orijinal değildi bu seçim ama öyle göründü. Cat Patrick'i korkutuyordu çünkü ilk gördüğünde tırnak çıkarıp pençe atarak karşılamıştı oğlanı. Patrick Marie-José'nin tavanarasına kedisiyle gelmesini yasakladı, kendi de kızın odasına çıktığında, orada bulunduğu sürece kediyi kapatmasını şart koştu. Cat griydi. Ufacık bir sinek bile onu sinirlendirir, sesteki en ufak değişiklik sağa sola sıçramasına yol açardı. Bir hiç uğruna sıçrıyordu. Marie-José bir hiç uğruna ağlıyordu. İyi anlaşıyorlardı.

"Neden ağlıyorsun?" diye sorardı Patrick.

Marie-José yanıt vermezdi. Patrick kıza beceriksizce sarılır, egoizmiyle, bateri çalışmak için gereken zamanla, somurtkanlıklarıyla canını sıkardı. Patrick'in durmaksızın arzusunu dayatmaya çalıştığı bilek güreşlerini büsbütün küçük görürdü Marie-José. La Mauve sokağındaki çocukluğun özgür oyunları yerini utanmaya bırakmıştı. Utanmanın yerini sıkılma almıştı. Sonra da belli belirsiz bir kuşku sıkılmaya ağır basmıştı. Marie-José delikanlıyı kucaklamaya kalkıştığında Patrick onu yıldırıyordu. Delikanlı kızı okşadığında Marie-José eline bir kitap alıyordu. Patrick cinsel organını kızın karnına bastırdığında Marie-José onu uzaklaştırıyordu. Birbirlerini ittikçe mutsuz oluyorlardı; delikanlı kızı aşk

açısından yapışkan, başkaldırıları açısından dikkafalı buluyordu. Kız alkol almayı sevmiyordu. Artık yemek istemez olmuştu. Taşıdığı ada kara çalmaya başlamıştı. Josée annesinin adıydı. Kız on bir yıldır ondan haber almamıştı. Dişiliğe, aşağılayıcı âdet döngüsüne mahkûm olduğu sırada memelerinin çıkmamış olması Marie-José'yi çok rahatsız ediyordu. Memur olmak için daktilo kursuna giden ablasına varıncaya kadar karalıyordu ailesini. Rydell Marie-José'yi haşlamıştı: "Memur[10] sözcüğü kesin bir kavramdır. Boktan bir toplumun neden düzgün işlemesi gerekiyormuş? Neden peynir dağıtımının iyi yapılması gerekiyormuş? Devrimler bir avuç insanın yararına çoğunluğun öfkesine yön verme mekanizması olduğuna göre, birçoklarının kanı çok az kişinin peynirini mayalar. İşte bir de bu yüzden tükürüyorum babamın suratına. İşte bu yüzden sen de tükür babanın suratına. Komünist ya da bakkal, fark etmez. Peynirden sonra tufan!" Rydell ve Patrick, Mari-José'nin çok yiyen, şişmanlayan ve annelerinin hiç olmadığı kadar "bakkal" olan, zamanını mutfakta geçiren, radyoyu avaz avaz bağırtan ve delikanlılardan vebaymış gibi kaçan ablasıyla inceden inceye alay ederlerdi. Marie-José sanki kendisine yazgısını gösteriyorlarmış gibi ablasına çatmalarından nefret ediyordu.

* * *

Elin ulaşabildiği şey bıktırır. En başta gelen hazlar düzenli ve manyakça bir niteliğe büründüğünde tiksindirir. Bedenin hor görülen bölümleri, hareketlerin alışkanlığı ve utanıp sıkılmanın kökleşmesiyle yavaş yavaş yasaklanmış bir bakış talep eder. Abartılmış bir hülya doğar bundan ve sabırsızlanır. Zevklerin reddedildiği yerde beyhude bir özleme düşü-

10 Fransızcada "memur" (fonctionnaire) ve "işlemek, çalışmak, iş görmek" (fonctionner) anlamındaki sözcükler aynı kökten türemiştir. (ç.n.)

lür. Bir zamanlar kınayarak bir yana itilen arzuları açıklamaktan önüne geçilmez bir utanç duyulur. Yarattığı hayattan, kötü yarattığı hayattan hoşnutsuz olur insan. Olgularda gitgide daha yontulmamış bir kösnüllüğe düşülür, sessiz mi sessiz, gizli mi gizli musallat olan, gitgide daha düşsel bir kösnüllüğe. Orada olmayan bir beden gelip korur arzuyu, büyümesini yönetir, akıbetine eşlik eder, akıtılmasından sonraya kalır. O bedenin düşünde uyuyakalınır.

Orada olmayan o beden yoktu orada. Artık Marie-José değildi. Trudy değildi. Dahası, Patrick Carrion Marie-José'nin içine gömüldüğü hırçınlıklardan ve gün be gün delikanlıya yönelttiği sitemlerden usanmaya başladı. Marie-José'nin suskunlukları onu yaralıyordu; terslemeleri öfkelendiriyordu. Wilbur Humphrey Caberra'nın dostluğu, gözetimi keyfini kaçırıyordu. Rydell'i yalnız görmeyi yeğliyordu.

Patrick artık Rydell'le Antoine Malleure'ün ev bellediği garajında buluşuyordu. Sigara içiyor, uyuşturucu çekiyor, içki içiyor, şırınga kullanıyordu. Çirkinleşmeden zayıflıyordu. Tam tersine, gitgide daha yakışıklı, daha ince ve karamsar, daha şık, daha sert oluyordu. Aşk onu ilgilendirmiyor gibiydi. "Yaşasın kaynaşma! Sürünün dağılması gerek" diyordu. Artık sadece ekonomi değil duygular, ihtiyaçlar, söz, arzular, eğlence de herbirimize yabancı bir şey haline geliyor, her tür temel denetimin dışında, yaşayan insanların her tür denetiminin dışında yönetiliyor, reklamcıların istatistiklere dayalı normları –ki o normlar da tüccarların kasa fişlerinin boyunduruğunda– uyarınca satışa konuluyor diyordu. Modaları ve boyun eğişleri dayatan televizyon kişisel düşmanıydı. Bu sesli yüzey, ıstırabı uzaklaştırıyor, başkaldırıyı uyuşturuyor, çalışanlarla yönetenlerin bağlantısını son-

suza dek kesiyordu. Bu bağlantısızlığın verimsiz mekânı maun çerçeveli grimsi ekrandı: içinde kitlelerin birbirini cezbetmeye çalıştığı bu küçük kabarık aynada politikacılar kırılıp yansıyordu. Toplum bu sütsü camda son nefesini veriyordu. Toplumsal yaşam, artık idealin alçaklığa sürülmüş bir boyadan başka bir şey olmadığı, artık cömertliğin yarım dakikalık bir reklamdan başka bir şey olmadığı, safrası, dönüş ipi, sonu olmayan bir soyutlama haline gelmişti. "İşte değişmez, doymak bilmez soysuzluk ilerliyor" diye fısıldıyordu delikanlı, "dil, somut hiçbir şeye, toplumsal hiçbir şeye varmadan, boşuna konuşuyor. Ama endişelenme P.C.; kendi kendini devre dışı bırakan tüccarların politikası bu. Politikacılar, papazlar, tüccarlar, generaller, gaspçılar!" diye haykırıyordu. "Toplum sizin oyun dışı kaldığınızı görecek. Düş kırıklığı geri dönülmez bir noktaya ulaştı. Vurguncular, çıplak kaldınız artık. Büyük kandırıkçılar, gözümüz açıldı bizim." Bir esrarlı sigara yakıyor, açıklamaya koyuluyordu: "Siz bizi gücümüzden yoksun bırakasınız diye devretmedik size gücümüzü. Elimizden koparıp aldığınızı sizden geri alıyoruz. Hem zaten iktidar hiçbir zaman sizin olmadı: size emanet edildi sadece. Zevk vermeyecek olsa, kellenizi uçurmaya gerek bile yok!" Coşuyordu: "Ne toplumsal himayeye gerek var, ne ulusal kanala, Bastille'leri ateşe vermeli. Ne devletin öğretmenleri, ne de zorunlu askerlik hizmeti, temizlememizi emrettikleri bıkmış usanmış Cezayirliler gibi ayaklanmak gerek. Fransız Devrimi'nin zorbalara açtığı savaşı, her tür sözcüye karşı topyekûn savaşı, yöneticilere karşı savaşı yeniden başlatmalı. Politikacı olsa olsa kan pompalar, ara sıra da para basar: dünya kurulalı beri hiçbir şey üretmemiştir. En iyi olasılıkla karabasandır ürettiği. Boyun eğmezlik mutlak, ayrılıksa kesin, geri dönüşsüz yani gizli olmalı. İtaatsizlikte hiçbir biçimde gösteriş yoktur. Bu dili bi-

le dudakların ucunda tutmalı bir tek. Köstebek gibi saklanmalı, yeraltında dolanmalı, hem kentlerin altında hem çöllerin. Hırsızlar gibi gizlenmeli. Katiller gibi gömülmeli sessizliğe. Her şeyi devreden çıkarıp öyle yaşamalı. Bizim değerlerimizle onlarınki bir değil. Bizim değerlerimiz derin düşünceye dalma, doğa, beden, dostluk, haz, her tür esrime ve nasıl olursa olsun, mutluluk, müzik, uyuşturucu, Siyahlar, kaçak işçilik, kara para, kara toplum, karanlık. Devlet ne zaman düşünecek, ordu ne zaman programlayacak olsa, düşünce de onlardan geri kalmayıp kusmalı. Devlet bireyi ne zaman doğrudan arayacak olsa, hat meşgul olmamalı. Tümüyle aşağılayıcı bir sevgisizlik ve duyumsamazlık öneriyorum." Patrick, 1461'deki Villon'un düşüncesi böyleydi, derdi. Rydell, 1959'da Marie-José'ninki böyle, karşılığını verirdi. Patrick omuz silkerdi. Rydell omuz silkerdi ve tek söz etmeden çekip giderdi. Aklına esince geri dönerdi. Salt kendini memnun etmeye çalışırdı. Garajın arka tarafındaki camlı bölmede, bidonlara dayalı duran çizik çizik olmuş aynada hayran hayran seyrederdi kendini. Bidonların yanındaki piyanonun soluna konulmuş kamp yatağının üstünde giysileri dururdu.

Derme çatma yatağın çarşafının üstünde, alıp sattığı eski püskü Amerikan giysilerinin yanında yirmi beş santimetrelik plakların, bir başka deyişle kırkbeşliklerin kılıfları yayılmış olurdu.

Rydell çoğunlukla çıplak ve sarhoş dolaşırdı, burnunun tepesinde Marie-José Vire'e sattığı siyah gözlüğün aynısı bulunurdu. Uyuklardı. Battaniye niyetine büyük gri kalın bir keçe örtü çekerdi üstüne. Hiç don giymezdi. Bazen, plakların mukavva kapaklarında poz vermiş siyah müzisyenler gibi giyinmeye çalışarak, aynada nefretle kendini seyrederek saatler geçirirdi. Şişeyi kafasına dikip viski içer, sonra,

gerçek bir hayranlıkla ona bakan, mavi tamirci üniforması giymiş Antoine Malleure'e uzatırdı içkiyi.

"Doğunun fethedilmesine sıçayım" diye bağırırdı birdenbire Rydell. "Little Boy bombasına, Ford'lara, Chevrolet'lere, ırkçılığa, Wall Street'e, büyük binalara sıçayım."

"Fransa Kore oldu" diye iç çekerdi.

Sadece Siyahların Amerikalı olduğunu ileri sürerdi. Rydell'in gözünde seçim şu ikisi arasındaydı: ya uyuşturucu kullanarak ve müzik çalarak yaşamı aydınlatan Siyahlar ya da Capitol'un atlı polisiyle çevrilmiş, elinde süpürgesiyle senatör Joseph McCarthy.

Rydell Patrick üstünde belli bir etki uyandırıyordu. Gevşekliği, birdenbire cebinin parayla dolması, birdenbire beş parasız kalması, öğrenimi reddetmesi, şiirleri, aykırı düşünceleri, esrarlı sigaralar, kokain anlaşılmaz kılıyordu onu. Filozof olduğunu söylüyordu. Yavan, çoğunlukla coşturucu tartışmalar yapılıyordu çünkü Rydell kendi kendine konuşmayı ve alkışlanmayı tercih ediyordu. Patrick alkışlamayı bilmiyordu. Marie-José de bu âdetten habersizdi. Rydell feminist mücadelelere, Amerika'nın değerlerine, manzaralarına, romanlarına ve filmlerine verip veriştirmeye başladığında kız şiddetle karşı çıkıyordu. Üçü de, dönemin casusluk romanlarındaki Sovyet gizli servisleriyle Amerikan gizli servislerinden daha büyük bir şiddet ve sertlikle birbirlerine itiraz etmeyi onur meselesi yapmıştı. Roosevelt'e karşı Stalin vardı sahnede. Rydell'e göre, bütün dünya doğru yoldan sapmıştı. Faulkner'e karşı birdenbire Aragon vardı. İmgelere karşı sözcükler, film kahramanlarına karşı caz parçaları. Rydell'e göre, toplumlardaki her şey "yabancılaşmış"tı, doğa "sömürgeleştirilmiş"ti, bütün dünya yüzündeki insanlar, "Wall Street ahtapotunun" Danaos kızlarının fıçısına benzer karnını doyurmak için kalantorlara satılmıştı. İmparatorluk-

lar, bir kuşak yerini ötekine bırakmadan yaşlanır ve sözcükler onları kullanan dudakların solup ölüme açılmasından daha hızlı yıpranır.

Marie-José 28 Nisan 1959'da verdi Patrick'e kendini.

Ayın en başında bir Pazartesi günü, okuldan hemen sonra Orléans'a doktora gitmişti. Telefon rehberinde bulmuştu adresi. Doktor kızın geliş nedenini öğrenince giysilerini çıkarttırdı. Marie-José soyununca, doktor güneş gözlüğünü çıkarmasını söyledi. Kızın bedeninin hatlarını aşırı bir özenle muayene etmişti. Birdenbire, kız utanıp sıkılarak geri çekildi. Alçacık bir sesle, çabucak, onun adına utanç duyduğunu söyledi doktora. Üstüne gözlüğünü koyduğu giysi yığınına atıldı, alelacele giyindi, kapıya koştu. Doktor sessizce bir reçete uzattı kıza. Marie-José Vire sabah akşam ateşini ölçtü, yöntemin bayağılığından, bu işin külfetinden acı acı yakınarak, çalar saatini kurarak, hesaplar yaparak. Bir Salı öğle sonrası tavanarasına Patrick'in yanına gitti. Ağzı kupkuruydu. Patrick'e "Bugün tamamdır!" dedi. Dükkânın üstüne çıktılar. Brigitte daktilo kursundaydı. Vire baba kamyonetiyle küçük köyleri ve çiftlikleri dolaşmaya çıkmıştı.

Seviştiler ama haz onların hazzı değildi. İki kez baştan başladılar, soğukça. Bereket Duası günü[11], 4 Mayıs 1959'da kız Patrick'e şöyle dedi:

"Dayanamıyorum artık. Bu delikten çıkmak gerek. Bu salaklar güruhuna sırt çevirmek gerek. USA'ya gitmek gerek. Söz vermiştin. Gitgide uzaklaşıyorsun. Benden kaçıyorsun. Boğuluyoruz."

11 Katoliklerde, İsa'nın Göğe Çıkışı'nın kutlandığı yortu gününden önceki üç gün boyunca yapılan ve tanrıdan bereket dilenen tören. (ç.n.)

Ve şöyle bitirdi sözlerini:
"Mecburen Cezayir'e gideceksin. İntihar edelim mi?"

* * *

Delikanlı yanıt vermiyordu. Kız ona doğru baktı. Patrick, gömleğinin düğmeleri açık, küvetin yanında, düş kuruyordu. Kız alçak sesle:

"Acaba ben de şu Rokfor peynirlerinde görülen küf olarak mı doğdum diye merak ediyorum sık sık" dedi.

Patrick, küvetin kenarına oturmuş, boşluğa bakıyordu. Evet, olabilir dedi.

"Sen beni hiç dinlemiyorsun!" dedi kız ve küvetteki suyu sıçratıp sabunu delikanlının gömleğinden içeri attı.

Patrick sıçradı, gömleği sırılsıklam olmuştu.

Vire'lerin banyosu Patrick'i büyüleyen eski, gösterişli aksesuvarlarla doluydu. Marie-José onların çirkin, işlevsiz, pis, tiridi çıkmış, yapış yapış, ihtiyarlara özgü olduğu kanısındaydı. Paslanmış aslan pençeleri üstünde duran büyük yeşil bir küvet vardı; üst kenarları tıpkı tart kalıbının kenarları gibi kıvrıktı; aynanın önündeki raf saydam yeşil bir maddeden yapılmıştı ve kütük biçimindeydi; bronz sabunluk, kilise sundurmalarında görülen cinsten bir Santiago keşişinin kesik elinin tuttuğu bir istiridye kabuğu gibiydi.

Patrick ayakta, dikkatini toplamış, elini ıslak gömleğinin içine sokup sabunu bulmayı başardı. Küvetin içine fırlattı. Marie-José'ye su sıçrattı. Birden, parmağıyla banyonun aralanan kapısını işaret ederek geri çekildi.

Marie-José'nin baştan aşağı gri kedisi kapıyı iterek burnunu içeri soktu. Cat ayaktaki Patrick'e ve banyodaki Marie-José'ye dikkatle baktı. Kedi yavrusu bunun üzerine boynunu uzatıp aniden oturdu ve ağır ağır, ön ayaklarını usulca, titizlikle temizledi.

"Kedin burada" dedi Patrick parmağıyla hayvanı işaret ederek. "Baban geri dönecek. Ben gidiyorum."

"Gitme. Ben çıkıyorum banyodan. Sen de yıkan. Çay yapacağım. Babam Cléry'de. İki saati bulur gelmesi. Karnın sabun içinde. Hem Brigitte de kursta. Beni sevmiyorsun artık."

– Doğru!" diye mırıldandı Patrick kalkarken. Kedinin çevresinden dolaşıp kapıya yöneldi. Lavabo aynasının önünde elleriyle saçını düzeltti. Banyonun kapısına varınca bir an kıpırdamadı. Küvetin içine oturmuş kocaman şaşkın gözlerle kendisine bakan Marie-José'ye doğru döndü. Artık onu gerçekten sevmediğini söyledi.

* * *

Marie-José Rydell konusunda duraksadı. Marie-José Wilbur Humphrey Caberra'yla çıktı.

Patrick Carrion arka bahçedeki küçük duvarın üstünden onları seçerdi. Ya da odasının penceresinden azıcık sarkıp sarmaşık dallarının arasından boynunu ileriye uzatarak bakardı onlara.

Gün sonunda yoldan yürüyerek ırmağa yöneldiklerini görürdü.

Uzakta, Marie-José altı düz, siyah sandalın paslı zincirini kendine doğru çeker, ağır ağır, olabildiğince az gürültü çıkararak toplayıp sandalın içine bırakırdı.

Wilbur tek kürekle sandalı ırmakta yürütürdü. Söğütlü adaya varırlardı. Delikanlı sandalın, Marie-José ve Wilbur'un siluetlerinin Loire üstünde ufalmasını içinde bir tiksintiyle izlerdi.

Kızın yüzündeki o ışığa, o sevince, neden kaynaklandığını kafasında canlandırarak, düşman kesildi.

Bir hiç yüzünden Wilbur delikanlıya yumruk yağdırır oldu. Patrick, cömertliği ağır basan ama yalnızken çok ağzı ka-

labalık olan bu çavuşu başka arkadaşlarına yönlendirmeye çalıştı. Bu sevecenliğin anlaşılmaz sürekliliği onu rahatsız ediyordu. Adamın eliaçıklığı sınırsızdı ve aynı zamanda da pinticeydi çünkü gün aşırı tıpkı bir muhasebeci gibi gelip delikanlının bateride kaydettiği ilerlemeyi denetliyordu. Çocukluğun geri geldiği anlarda, Patrick nerede olduğunu, kim olduğunu, ne yaptığını, nasıl bateri çaldığını ve yetersizliklerini unuttuğu anlarda, Wilbur Humphrey Caberra merdivenin tepesinden başını uzatırdı. Dev cüssesi tavanarasını istila ederdi.

Sonunda üniformalı dev, izcilerin eski toplantı odasının zeminine elinde bir zille ayak basardı.

Çavuş ayakta duramazdı, yere oturur, sırtını yuvarlak pencerenin bulunduğu duvara verir, tersten gelen ışıkta, delikanlının çalmasını izlerdi. Böyle böyle, delikanlıda eksik olan parçaları birer birer getirip verdi. Ne yazık ki, çoğunlukla, adamın arkasından gelen Marie-José de merdivenin tepesinden başını uzatırdı. Özenle makyaj yapmış, fondöten sürmüş olurdu. Siyah gözlüğünün ardından Patrick'i incelerdi.

Will diye çağırdığı Amerikalı çavuşa yaklaşırdı. Koluna girerdi. Adama yaslanırdı. Patrick bakışını kıza yöneltmekten sakınarak, olabildiğince dikkatini yoğunlaştırmış bir tavırla çalmaya devam ederdi.

Patrick bütün zamanını vererek, gitgide daha iyi çalar olmuştu. İkiliden elinden geldiğince uzak durdu. Sadece Rydell'e yöneldi. Antoine'dan bile kaçıyordu. Patrick ve Rydell kahvede ya da kulübede buluşuyordu. Üslerde verilen ya da değiştokuşla aldıkları sigara kartonlarını çuvallara koymuş, bu çuvalları biriktirdikleri bir depoya çevirmişlerdi kulübeyi. Artık sahip olmadığına göre, Marie-José'yi taklit eder oldu Patrick. Suskunluğa ve reddedişe gömülüyordu. Aile içinde konuşmaz olmuştu. Rydell'i bulamadığı zaman

yalnız kalmaya çalışıyor, geceleri bir başına dolaşıyordu. Rydell'i bulduğunda, ışıklara hattâ ölgün pırıltılara karşı haykırıyor, tıpkı onun gibi, eskiden taptığını şimdi yakıyordu, Marie-José'nin kendiliğinden teslim olduğu beyaz Amerika'yla ince ince alay ediyor, cazı küçümseyip kötülüyordu. Trudy'yi görse de, Trudy Wadd içindeki hiçbir boşluğu doldurmuyordu. Bisikletle gezintiye çıktıkları bir gün, yol kenarında bir böğürtlen çalısının ardına gizlendiklerinde, Trudy boşuna mastürbasyon yaptı oğlana. Oğlan kızın eline boşalmadı. Kız ona hakaret etti, onu iktidarsızlıkla suçladı. Oğlanın olasılık vermediği bir deneyimden güç alarak bütün Fransızları iktidarsız ilan etti.

Patrick ansızın yeni giysiler giymek istemez oldu. Anlayamadığı bir sır, bir acı vardı içinde. Rydell'in söylevleri kafasını karıştırıyor ama onu ikna etmiyordu, haşhaş denemesi midesini bulandırdı, iki gün hasta etti delikanlıyı. İki büyük beyaz bloğun mafya iktidarına karşı Rydell'in duyduğu tiksintiyi anlıyordu, ama insanların beyazlığında Patrick'i yiyip bitiren tam olarak bu değildi. Babası mı, belediye başkanı mı, mısır üreticisi mi yoksa noter mi, Amerikan birliklerini kim kabul etmişti Meung'e? Ailesi evin bir katını ne ölçüde boşaltmak zorunda kalmıştı? Neden kendisi de McCarthy'nin ve general Young'ın birliklerine kucak açmıştı? Neden, yıllar yılı, Marie-José'yle birlikte, onların çöp tenekelerini karıştırmış, onların yemek artıklarını ve eski püskü giysilerini hazine yerine koymuştu? Neden kılık kıyafetlerini değiştirmişler, işgalcinin dilini öğrenmişler, onun değerlerini paylaşmışlar, zevklerini, sinemasını, kitaplarını, müziğini benimsemişlerdi? Rydell de ağız değiştirmeye başlamıştı. Rydell Coltrane'in düsturuna uydu. "Negro-lo-

ver"ken, brahmacılara sevdalandı. "Budist" olduğunu söylüyordu. "Siyah budist" diye vurguluyordu ki Rydell'e bakılınca pek de öyle görünmüyordu. Evren bir aldatıcı imgeler dokusuydu: altı dişli fil, PX, gamalı haç, Schweppes-viski, Chevrolet Bel Air, Hiroşima mantarı. Yanılsamaya, uyuşukluklar yığınına katkıda bulunmayan bir tek imge yoktu artık. Tarih, zaman zaman ana-babayı, çoğunlukla kardeşi öldüren kısa bir entrikaydı, ölüme uluyarak bitmek bilmeden yinelenen. Özgürlük ve demokrasi kampların üstesinden gelememişti: Nazi kampları oldu Avrupa'nın tümünü kirleten. "Wall Street plutokratları" Manş kumsallarına çıkartma yapmış, kampları toplumsal dokunun bütününe yaymıştı; İhtiyar Kıta'nın Büyük Kampı'nın içinde, MP'nin ve Supreme Allied Commander Europe'un denetimi altında, dikenli tellerle çevrili pişmanlık kampları kurarak, ahiret mutluluğu PX'leri inşa ederek Avrupa'nın toplama kampından korunmuşlardı. Globemaster'ler, Thunderjet'ler, Sabre F. 86'lar, Skorpion'lar tepelerinden, başı sonu olmayan bir hava köprüsünden geçiyordu. Cinayetlerin listesini tutmaya kralların tarihçesini yazmak deniyordu. Gezegenin uzamı, şu basmakalıp görüntüler silsilesinden, ateş pahasına yeniden satılan kanlı kartpostallardan meydana geliyordu. Zaman, ölümlerin ve ölüm arzularının peş peşe dizilişiydi. Gerçek, gerçekliğin bir imgesi değildi asla. Gerçek, diye fısıldıyordu Rydell, Brahmacıydı. Brahmacı, soruyu oluşturan sözcüklerdi. Brahmacı, bilmeceydi. Sonsuz ve şaşılacak derecede etkin bir şimdiydi o ve sadece çilekeşlere özgü esrime ya da Patrick'in yutmayı beceremediği uyuşturucu onun hakkında bir fikir verebilirdi. İki yönü vardı gerçeğin, onu tastamam tanımlayan: anlaşılmazdı; sanrılar uyandırırdı. Uyuyan ruh, ekrana bakmakta olan bir seyirciydi. Ruh, uyanış sırasında, gözlerini açıyor ve yine boş bir ayna bulu-

yordu karşısında: televizyon ekranı kadar boş bir ayna. Tanrılar yoktu. İnanç da imgeler arasında bir düştü. Siyaset, ailenin genişlemesi, toplumsal yaşam, kişisel düşünce, onlar da birer tiyatro gösterisiydi, ruh, o gösterilerde rol oynadığını görüyordu rüyasında, oysa yine horlamaya başlamış oluyordu, uykusunda dönüyordu bir sağa bir sola.

Rydell şöyle diyordu:

"Her şey yitik. Denizin sınırsız örtüsündeki su damlası gibi yolunu şaşırmış. Sanrıyla kaos arasında, gerçek, tıpkı bir doğum ve ölüm dalgası gibi kabarır ve soluk alıp verir. Algılanışında düşsel, etkisinde de o ölçüde değişken sarsıntı. Kuşakların ve başkalaşımların örgüsü ve zinciri aynı sabırsız, öldürücü ve açıklanmaz amacı izler. Eylemler yanar. Cinsel organlar yanar. Her şey alev almıştır, her şey doyuma ulaşma arzusudur. Her şey yatıştırma iradesidir. Her şey ölüm arzusudur. Günlük yaşamdaki gözlerimiz gibi rüyalardaki gözlerimiz de susuzluk çeker. Ölümden kana kana içen Sirenlerin –ki onlarla büyüler ölüm– imgelerine susar. Her şey yaşama duyulan nefrettir, köle ruhluluktur, uykudur."

Patrick, Rydell'in çoğunlukla uyuşturucunun etkisi altında çektiği söylevlerinde haklı ve yaman birşeyler sezdiğini itiraf ediyordu. Amerikan uygarlığının biriktirdiği işe yaramaz zımbırtılar öyle çoktu ki bu dünyanın tanrıçasının araba iskeletleri ve takımı bozulmuş aletlerle dolu dev bir depoya benzemeye başladığını hissediyordu Patrick, tıpkı ilk günlerdeki gibi, tıpkı çocukluktan çıktığı zamanlarda, Marie-José Vire'in yanında olduğu gibi. Bu tanrıçanın sunağı, ters çevrilmiş dev bir çöp tenekesiydi; çöpler birdenbire, olsa olsa on yılda, yerkürenin yüzüne yayılmıştı. Ruhlar da aslında, Rydell'in dediği gibi, zavallı görüntü kolajlarıydı, çizgi romanların, film sekanslarının, plak kapaklarının, reklamların kolajları. Trudy'nin, Wilbur Caberra'nın, Wadd ailesi-

nin tepkileri de ona akıl sır ermez görünüyordu. Hareketlerdeki şiddet, sözcüklerdeki utanmazlık, birden ahlak kumkuması kesiliveren yasallık, bir anda beliriveren din, saplantıya dönüşen para, beklenmedik kavga, ayağa düşmüş ahbaplık, Rydell'in içinde boğulup kaldığı uyuşturucu, hiçbir şey, bu dünyadaki hiçbir şey zaptedilemiyor, elde tutulamıyordu. Bu dünya bir türlü toparlanmıyordu. İçinde yaşamanın söz konusu bile olmadığı dünya. Çünkü bu dünyada ölüm vardı, kâr getiren mutlak kudreti arttırmak için ölüm uyuşukluğunu aşılamaktı önemli olan. Endişeleniyor, kendine özen gösteriyor, gülüyor, öldürüyor, bir hiç için dua ediyordu insanlar. Trudy'nin delikanlıyı kızdırmayan tek davranışı yoktu.

Rydell'in kullandığı bir imge etkilemişti Patrick'i. İnsanların kafalarının içindeki bilinç, diyordu Rydell, hipnoz karanlığında yakılmış bir mumun alevine benzer. Bu alevin yanık fitili kesilebilir ve bu karanlık içine girilir hale gelebilirdi. İnsan çok içki içtiğinde, çılgınca müzik yaptığında, tutkuyla kitap okuduğunda, sevdiğinde, uyuşturucu aldığında, bu alevin fitilini kesiyordu.

Rydell, nirvana sözcüğünün Hintçe, fitili tüttürmeden söndürmeye yarayan iki kollu mum makası anlamına geldiğini öğretti delikanlıya.

Nirvana şuydu: kimsenin onu düşlemediğini bilen düş.

* * *

Patrick Carrion annesiyle gittiği bir Paris yolculuğundan yararlanarak Porte de Saint-Ouen'dan üç kollu küçük bir mum makası satın aldı.

Ertesi gün makası Rydell'e armağan etti.

Rydell, Antoine'ın garajında, keçe battaniyesinin altında çırçıplak, elinde makas, sevinçten dans etti.

Caz ritimleri kafasından hiç çıkmayan Patrick Carrion neredeyse bütün zamanını, Meung papaz evinin izcilere ayrılmış tavanarasında bateri çalışmaya vermişti. Trudy'yi tam ona sıkıca sarıldığını düşleyecek ama düzemeyecek kadar, Marie-José Vire'i düşünmeyecek kadar bir süre görüyordu. Rydell'e gelince, o, Malleure'le arkadaşlık etmeyi kadınlara yeğliyordu. Kadınlar tamamlanmamış, sinsi, öte dünyadan gelmiş, saklayan ve yiyip yutan bedenlerdi Rydell'e göre. Cléry'de, Köprü ve Yol Yapım İdaresi, iki yıl önce 1957'de, Loire rıhtımında yolu yükseltirken, bir dolmenin altına gömülü, üstüne kızıl aşıboyası serpilmiş bir Magdalenien devri kadınını günışığına çıkarmıştı. Kadının boynunda elli köpekdişinden yapılma bir kolye vardı.

* * *

Mayıs ayı boyunca, birahanede ya da bir üste çaldıkları her akşam, Rydell ve Malleure Patrick Carrion'u Meung papaz evinin önünde beklediler, ya da, Patrick bazı derslere girdiği zaman, Premier bateriyi papaz evinden yüklenip delikanlıyı lise çıkışında, kapıcı kulübesinin önünde beklemeye geldiler.

Patrick okul arkadaşlarını ite kaka, aleacele sundurmayı geçer, okul kitaplarını doldurduğu, hiç yanından ayırmadığı meşin bisiklet çantasını kamyonet örtüsünün altına, bateriyle kontrbasın yanına fırlatır, kendisi de tamir kamyonetinin önüne binerdi.

Kravatını çıkartır, Rydell'in uzattığı sigara ya da esrara hayır der, gömleğinin yakasını açardı.

Kendini bile şaşırtan ilerlemeler kaydetti. Mutluluk dolu anlar yaşadı. 23 Mayıs 1959'da, ordugâhtaki GI'ların barında, saksofonda Mel, trompette Augustus, piyanoda Rydell, basta Malleure olmak üzere küçük topluluk çalarken, Au-

gustus trompet solosunu aniden kesip Patrick'i bateride yalnız bıraktı.

Patrick zincirlerinden boşandı.

Salon susup delikanlıyı dinledi. Sonra ıslıklar çalındı. Delikanlı bateri solosunu bitirdiği sırada Augustus hep taktığı kırmızı yün başlığını çıkartıp Patrick'e fırlattı, onu dinlerken duyduğu hoşnutluğu göstermiş oldu bu biçimde. Salon tıklım tıklım doluydu. GI'lar kahkahalarla güldüler, alkış tuttular.

Sağda, Beyazlara ayrılmış bölümde, çavuş Wilbur, teğmen Wadd, Mrs Wadd, Trudy ve Marie-José ayağa kalkıp delikanlıyı alkışladılar.

Patrick mutluluktan kızardı. Sac bölmenin gerisinde, ellerini kot pantolonuna silerek, kendini alkışlayanların yüzüne bakamadan, neonlarla çevrili barın tepesine, Budweiser ve Miller biralarının yanıp sönen reklamlarına doğru, şişko Teddy Bear'e doğru, yıldızlı Amerikan bayrağına ve Rita Hayworth posterine doğru kaldırdı gözlerini.

* * *

Geceydi. Wilbur Caberra'nın Chevrolet'si, farları açık, Carrion'ların evinin yakınındaki kahvenin önüne park edilmişti.

Wilbur sarhoştu. Bağırıyordu. Patrick Carrion'un sol elini avcunda tutuyor ve hırpalıyordu. *Nuts* sözcüğünün Fransızcada nasıl söylendiğini soruyordu Amerikanca.

"*Zinzin. Gaga*"[12] diye fısıldadı Patrick.

– *Marie-José's pussy is driving me gaga!*" (Çavuş Wilbur Humphrey Caberra Marie-José Vire'in deliğine hasta olduğunu söyledi.)

12 Kaçık, çatlak. (ç.n.)

Wilbur oğlanı evine getirmişti. Patrick Wilbur'un gösterdiği düşkünlüğü, devin kuşkulu yakınlığını anlayamıyordu. Akşamları *gig*'lerden sonra adam oğlanın yanından hiç ayrılmıyor, saatlerce ona hayatını anlatıyordu. Ağlamaya başlamıştı.

Kötü bir insan olduğunu söylüyordu Patrick'e. Arkadaşıyla evlenemeyeceğini. Kıza başkasını sevmesi gerektiğini söyleme görevini delikanlıya veriyordu. Kır bekçisi. Ya da bisikletli postacı. Kim olursa olsun çavuşa yeğlenebilirdi.

Patrick adamın ne kadar kötü biri olduğunu gerçekten bilemezdi.

Çavuş Patrick Carrion'un elini bıraktı. Hıçkırmaya başlamıştı. Gürültüyle burnunu çekerek torpido gözünün yanına yerleştirilmiş küçük buzdolabını açtı ve bir bira daha çıkardı. Şişenin ağzındaki kâğıdı ısırıp çekti, kapıyı aralayıp yola tükürdü. Amerikanca konuşuyordu:

"Karım altı yıl önce beni terk edip pis bir Koreliyle kaçtı, *a slimy Korean*, para babası, irin gibi sarı. Bir oğlum olsun isterdim. Sen..."

Sustu.

Karşılarında, Carrion'ların ön bahçesinin parmaklığı karanlıkta açılmış, elinde kahverengi çantasıyla doktor Carrion'a geçit vermişti. Patrick Wilbur'a, bahçeden çıkan kişinin babası olduğunu mırıldadı. Çavuş Wilbur Humphrey Caberra, doktor Carrion'u tanıyınca selektör yaktı. Patrick kendi tarafındaki kapıyı açtı, babasına nereye gittiğini sordu.

Gözleri ışıktan kamaşan doktor Carrion elinin tersiyle gözkapaklarını ovuşturdu. Arabadan yola, geceye çıkmış olan Patrick'i tanıdı.

"Aa, sen miydin!" dedi doktor. "Lotière'de bir inek doğuruyormuş, işler yolunda gitmiyormuş."

Patrick, birden heyecanla doluveren bir sesle, babasına onunla birlikte gelip gelemeyeceklerini sordu.

Zil zurna sarhoş olan Wilbur "*Yes! Yes!*" (Evet! Evet!) diye bağırarak direksiyona vuruyordu.

Sarhoş çavuş Caberra söylediklerini desteklemek için korna çalmaya koyulduğu için doktor Carrion susmasını işaret etti. Kabriyole Chevrolet'ye yaklaştı.

"*If you wish to come with me, it will be in my own car, sergent.*" (Doktor Carrion gülünç İngilizcesiyle, geleceklerse kendi arabasına binmeleri gerektiğini söyleyerek yanıtladı çavuş Wilbur Humphrey Caberra'yı.)

Çavuş Chevrolet'den çıktı. Gece serinlemişti. Savaş öncesinden kalma Juvaquatre'a sığıştılar.

Koyu bir karanlık vardı. Ağaç altlarının nemli kokusu Juvaquatre'ın içine sızıyordu. Sologne ormanında küçük bir yoldan ilerliyorlardı.

Bir geyik karşıdan karşıya geçti.

Şosede, beyaz boyayla yazılmış *US GO HOME* yazısını okudular. Hâlâ sarhoşluğu devam eden Wilbur hevesli hevesli "*Go home! Go home! Go home!*" demeye koyuldu tekdüze bir sesle.

* * *

Ahırdaki bir çiviye donuk ışık veren bir fener asılıydı.

Ahır yoksul görünüşlüydü, üç inek vardı içeride. Doğum gerçekten de insanın içine dokunuyordu. İnek böğürüyordu. Köylü ve yanında duran oğlu, çavuş Caberra kadar sarhoştular. Köylünün oğlu, başında beresi, kahkahalar atarak, onu susturmaya çalışan babasına, Patrick'in başından çıkartmadığı küçük kırmızı başlığı gösteriyordu parmağıyla.

Patrick başlığı çıkartıp pantolonunun cebine tıktı. Doktor Carrion buz gibi ahırda gömleğinin düğmelerini çözüyordu. Fanilasıyla kaldı. Kolunu omzuna kadar ineğin rahmine soktu, bir türlü çıkmayan buzağıyı döndürmeye çalıştı. Başaramadı.

Yerde duran çantasını açtı, tırtıklı tel şeklinde bir testere çıkarttı. Testerenin uçları iki sopaya tutturulmuştu. Testereyi ineğin rahmine soktu dikkatlice.

Wilbur'un midesi bulandı. Patrick'e doktorun ne yaptığını sordu:

"What's he doing?

– *He has to cut up the calf inside the cow."* (Patrick Carrion çavuş Wilbur Humphrey Caberra'ya doktorun buzağıyı ineğin karnında testereyle biçtiğini söyledi.)

Doktor buzağıyı ineğin içinde testereyle doğradı. Rahimden yavrunun kanlı parçalarını çıkartıp çıkartıp samanların üstüne atıyordu.

"You people are savages." (Çavuş Wilbur Humphrey Caberra Fransızların vahşi olduğunu haykırdı.)

"Ya böyle yapılacak ya da inek ölecek" diye karşılık verdi doktor Carrion.

– *It's an act of kindness*, diye çevirdi Patrick.

– Sen bu şey gibi doğmuşsun" dedi genç olan köylü Patrick'e kahkahayla.

Kanlı parçalar samanların arasına, doktorun çantasının yanına düşüyordu.

Doktor plasentayı ve zarı çekip aldı.

Çavuş Caberra ahırın kapısına yaslanmıştı. Köylü elindeki şişeyi ona uzattı.

"Bir fırt alır mısın?"

Çavuş örümcek ağları ve lekelerle kaplı yeşil şişeye korkarak baktı. Başıyla hayır işareti yaptı. Hıçkırıyordu. Hiçbir

şeye dokunmadığı halde ellerini yıkayacağını gösteren bir hareket yaptı. Ahırdan çıktı.

Dışarıda, karanlıkta, alnını ahırın tahtalarına vuruyordu. Sarhoştu. Bağırıyordu:

"Why is God so demanding? Why is He so angry? Why does he expect so much of us? Look at me, lord! Lord, look at me! Why is there something deep inside of us that we're so ashamed of? We're all like that newborn calf, sliced up and bleeding?" (Neden Tanrı bu kadar çok şey istiyor, neden bu kadar acımasız? Neden bu kadar çok şey bekliyor bizden? Bak bana, Tanrım! Tanrım, gör beni! Neden hep içimizde bizi utandıran bir şey var, bakınca korkudan titrediğim şu buzağı gibi bizi dışarı atan, reddeden bir şey?)

Çiftliğin avlusunda, ayın altında, gübre yığınının yanına diz çökmüştü.

Patrick şaşkınlıkla ona bakıyordu. Köylüler ahır kapısının eşiğine çıkmış, hâlâ gülüyorlardı. Çavuş Caberra onlara döndü.

"You're worse than the Koreans. You're worse than the Japanese." (Çavuş Wilbur Humphrey Caberra Sologne köylülerine Korelilerden daha beter, Japonlardan daha zalim olduklarını bildirdi.)

Wilbur Caberra gecenin içinde, gübrenin şerbet yapıldığı çukura kusuyordu. Ay aydınlatıyordu onu. Genç köylü gülmesini durduramıyordu.

* * *

1 Haziran Pazartesi günü, sabahleyin, La Mauve sokağının başında, yol kenarında, Patrick, iki tekerlekli at arabasına binmiş bir çiftçinin dizginleri çekerek Vire ve Ménard bakkaliyesinin önünde durduğunu gördü.

Patrick bir zamanlar babasının ondan yardım alarak iğdiş ettiği beyaz atı tanıdı. At arabasının üstü yeşil bir tenteyle örtülüydü. Atın siyah meşinden kocaman gözlükleri vardı. Köylü süt güğümlerini indirdi. Marie-José içeri taşımaya koyuldu.

Marie-José Vire bakışlarını kaldırınca Patrick Carrion'u fark etti. Eliyle süt güğümlerini gösterdi. Patrick duraksadı. Sonra yaklaştı ve Marie-José'nin güğümleri almasına yardım etti.

Marie-José gözlük takmamıştı ve gözleri nemliydi. Küçük bir çene hareketiyle delikanlıyı selamladı. Uzağa, yola ve köprüye bakıyordu. Çavuşun geleceğini, kendisini buradan uzaklara götürmesi gerektiğini söylüyordu.

"Pee Cee, radyoda general De Gaulle'ü dinledin mi?"

Patrick evet dedi. Marie-José, hiçbir şey olmamışçasına, eskisi gibi, aynı şeyleri tekrarlayıp durmaya koyuldu. Meung aleyhinde eskisi gibi sızlanıyordu. Kasaba eskiden François Villon'a kucak açmıştı ama sırf onu kulede prangaya vurmak için. Kasabada kötülük vardı, kasaba derinlerindeki nefreti salgılıyordu.

"Ölüyorum burada."

Bu yer büyü yapıyordu insana. Villon'a yaptığı gibi. Annesine yaptığı gibi. Meung Marie-José'ye büyü yapmıştı. Amerikalıların hepsi çekip gidecekti.

"Wilbur'un beni götürmesi gerek. Pee Cee, beni dinliyor musun? Sence benimle evlenecek mi?"

Patrick yanıt vermedi.

"Amerika'da bir evimiz olsun isterdim, Denver'de. Gerçek bir ev."

– Şşt!"

Patrick Marie-José'ye bir işaret yaptı, bakkal dükkânından çıkan ve Sologne köylerindeki turu için Citroën kamyo-

neti bizzat yüklemeye girişen Vire babayı gösterdi. Tuz torbaları, kahve paketleri, çalı süpürgeleri, önlüklük kumaşlar, adamın kamyonete sapı aşağı gelecek şekilde astığı süpürgeler, onar onar bağlanmış mumlar.

Vire baba yüklediği her şeyi siyah kumaş kaplı, küçük bir defterden doğruladı. Marie-José uzaklara, doğuya doğru bakıyor, köprünün ötesine uzanan yolu gözlemeyi sürdürüyordu.

Uzaktan pembe bir Thunderbird belirdi, önlerinde aniden durdu. Cam indi: teğmen Wadd'dı gelen. Arabanın yeni olduğunu söyledi. Gemiden Le Havre'a yeni indirilmişti. Teğmen kapıyı açtı, arabadan çıktı ve Patrick'e "new T-Bird"ü tanıttı: saatte yüz mil, 4784 cm^3 motor, 27 beygir, panoramik ön cam, radyo, basınçla çalışan silecekler.

Teğmen kaportayı kapattı. Binip arabanın kapısını da çekti. Patrick'e şöyle dedi:

"Trudy's inviting you to her birthday party next Saturday. Wear your fanciest clothes. It has to be a real showpiece." (Teğmen Wadd bir sonraki Cumartesi Trudy'nin on altıncı yaşgünü için düzenleyeceği partiye çağırdı kızla delikanlıyı. Güzelce giyinip kuşanmalarını çünkü her şeyin muhteşem olması gerektiğini ekledi.)

Marie-José teğmen Wadd'a teşekkür etti. Siyah saçlarını yukarıdan aşağıya doğru yatırarak konuşuyordu. Mutlaka geleceklerini söyledi.

Thunderbird yola çıktıktan sonra, kafayı hâlâ küçük defterine gömmüş olan Vire baba alçak sesle konuştu:

"Çocuklar, Amerikalılarla ortalıkta fazla görülüyorsunuz. Unuttunuz galiba. Almanlardan yeni yeni kurtuluyoruz. De Gaulle Amerikalıları istemiyor artık. Yarın Ruslar gelecek topraklarımıza, evlerimizde oturan, kızlarımızı kirleten onlar olacak."

Gözlerini kaldırmadan, sesini iyice alçaltarak "Öyle değil mi kızım?" dedi.

Vire baba biraz daha düşündü. Sonunda bakışlarını iki gencin üstüne çevirdi. Onlara bakarken mırıldanmayı sürdürdü:

"Almanlar, Amerikalılar, Ruslar, küçük bir kasabaya bu kadarı fazla."

6 Haziran Cumartesi günü, Wadd'ların değirmentaşından yapılma küçük evinin bahçesinde buluştular. Erkekler smokinliydi. Hava çok güzeldi. Sadece Beyazlar vardı. O zamanlar Siyahların oy hakkı yoktu. O zamanlar subaylar kışladan çıkar çıkmaz tam bir ayrımcılık vardı. Sadece kin kaldı bugüne.

Teğmen Wadd, önlüğünü göbeğine bağlamış, mangalda biftek pişiriyordu.

Subay karıları aşırı makyaj yapmıştı. Turuncu bir fondöten bütün suratı, boynu, memelerin üst kısmını kaplıyordu. Tırnakları çingene pembesi ya da pancar kırmızısı boyalıydı. Bu eller yüzüklerle doluydu. Hepsi de sol ellerinde karton tabak tutuyordu. Sağ elleriyle çiğ şebzeleri hardal ya da mayonez kâselerine batırıyorlardı.

Marie-José'nin üstünde, boğazına kadar düğmelenmiş, sarı-beyaz çizgili bir elbise vardı. Kız rahat değildi, yüzü çökmüş, saçları topuz yapılıp toplanmıştı. Gölge gibi Wilbur'u izliyordu.

Çavuş Wilbur Humphrey Caberra, kendisi kadar genç bir Amerikalı albayın yolladığı beysbol toplarını tutmakla meşguldü, elindeki deri eldivenle habire itiyordu Marie-José Vire'i. Kız çekilip Patrick'e yol verdi; delikanlı siyah blazer ceket, beyaz gömlek giymiş, mavi kravat takmıştı. Kız ona bakmadı bile.

Patrick sarardı. İri adımlar atarak, kollarını sallayarak, elinde armağanıyla eve yaklaştı. Trudy'ye paket edilmiş bir kırkbeşlik uzattı. Amerikalı genç kız paketi açtı. Miles Davis'in siyah yüzünü görünce dudak büktü. Patrick'i yanağından öptü, kaşından öpmek için parmak ucuna kalktı.

"Yara!" dedi.

Patrick gözlerini kapattı. Kız Miles Davis'in kırkbeşliğine baktı. Siyah müzisyeni tanımadığını söyledi Amerikanca.

"Never heard of him."

Delikanlıya gülümsedi. Kirpiklerini kırpıştırarak, belki de annesinin kahve değirmenini yeğleyeceğini belirtti.

"The wooden mill. The copper crank."

Değirmenin bakır manivelasını sevdiğini söyledi. Eliyle manivela çevirir gibi yapıyordu. Patrick'i tutup çekti. Rydell gelmişti, yüzü iyice endişeli ve karamsar, saçlarını yapıştırmış, besbelli uyuşturucu çekmiş, tepeden bakan bir hali vardı. Arkadaşını izledi. Üçü de Teppaz pikabın konulduğu basamaklara ulaştılar.

Amerikalı genç kız kendisine son çıkan Paul Anka'nın armağan edildiğini duyurdu. Müthiş olduğunu söyledi. Teppaz'ın yanına Patrick'in armağan ettiği plağı koydu, pikabın plastik kolunu yeniden Paul Anka'nın kırkbeşliğinin başına getirdi, sesi açtı. Çevrelerindeki Amerikan subayları eğilip bükülerek yaklaştılar ve neşeli olduklarını gösterdiler tavırlarıyla.

Dişlerini sıkan Rydell eğildi, kırkbeşliğin karton kapağını alıp Paul Anka'nın yüzüne uzun uzun baktı. Trudy'yle annesi kol kola girmiş, şarkıları mırıldanmaya başlamışlardı. Beraber dans ediyorlardı. Patrick zoraki gülüyordu. Rydell'e endişeli bir bakış yöneltti hızla. Rydell plağın kabını yerine koymuş, uzaklaşıyordu.

Trudy başını Patrick'e çevirerek bağıra bağıra kamerasını görüp görmediğini sordu. Patrick eve baktı ve girişte, yere konulmuş bir Pathé Baby kamera gördü.

Uzaklaşan Rydell'e baktı yeniden. Genç adam bahçeyi boydan boya geçmişti. Bahçe kapısını açıyordu. Patrick koşarak yetişti.

"Nereye gidiyorsun? Gitme!"

– Acınası haldeler. Irkçılar. Gezegenin yüzkarası bunlar. Bak şunlara. Koca bir kıtayı köleleştirerek doğmasına yol açtıkları müzikten bile bir şey anlamıyorlar. Bu kadar kokuşmuş bir toplumda sanat nasıl düşlenir? Bizim palazlandırdığımız hortlaklar bunlar. Reklam sayfalarının, gazete sayfalarının, sipariş fişlerinin hayaletleri. Wilbur'a, True'ya, şu it sürüsüne vurulmuş olmanı anlamıyorum. Bizi soyup karnını tıkabasa dolduran bütün şu Beyazlar utanç verici. Sahici olan Siyahlar! Bunlar sahte. Bak! Pembe hayaletler bunlar. Bırak beni. Brenda Lee'nin yanına git sen!"

Marie-José, yanakları gözyaşlarıyla sırılsıklam, önlerinden koşarak geçti. Parmaklarını gözlerine bastırıyordu. Siyah saçlarını küçük bir topuzla ensesinde toplamış, sarı kadife bir kurdelayla tutturmuştu. Elbisesi sarı çizgiliydi. Dev Wilbur peşinden geliyordu. Kıza yetişmeye çalışmıyordu. Hakaret ediyordu ona. Suratı kıpkırmızıydı. Dehşet doluydu. Patrick'in önünde durdu ve Tanrı'nın kendisine bir işaret gönderdiğini söyledi. Tanrı, evladı olacak yaşta bir küçük bakkal kızı düzdüğü için onu cezalandırmak istiyordu.

"*You could be my son.* (Sen benim oğlum olabilirdin.)

– *No.* (Hayır.)

– *No? No, you're right. Then it's not so bad. Is it?* (Hayır. Hayır, haklısın. Öyleyse durum o kadar da kötü sayılmaz, değil mi?)

– *No!* (Hayır!)

Birdenbire rahatlayan çavuş Wilbur Humphrey Caberra kaldırımdaki ayrıkotlarının arasına diz çöktü. Gözlerini kapattı. Ellerini birleştirip mırıldanarak, iyi biri olmasına yardım etmesi için dua etti Tanrı'ya.

* * *

Ertesi gün, Pazar günü, Patrick Trudy'yi alıp adaya götürdü. Ziftli sandala bindirdi. Kız nemli ahşaba iğrenerek bastı ayağını. Her şey Trudy Wadd'a pis geliyordu.

Önceki gün gibi o gün de hava çok sıcaktı. Ada Loire'ın ortasında, pusun içinde parlıyordu. Patrick ziftli sandalı sazların arasından kaydırıp eski çapayı adaya fırlattı. Elinde meşin bisiklet çantasını tutarak, Trudy Wadd'ın sandaldan inmesine yardım etti.

True, beyaz sandaletlerini kıyının çatlanuş ama yumuşak çamuruna basarken kaygılı görünüyordu.

Patrick ve Rydell'in LM ve Lucky kartonlarını, çizgi romanları, çalıntı kromları sakladığı siper şeklindeki barınak kıza zavallı ve gülünç geldi.

"Küçükken Marie-José'yle gelip saklandığımız yer burasıydı."

Trudy Marie-José'nin kim olduğunu sordu.

"Çavuş Caberra'yla çıkan bakkalın kızı."

Delikanlının boğazı bu sözleri söylerken düğümlendi. Uzaklaştı Patrick. Çalı çırpı toplayıp ateş yaktı. Bisiklet çantasının yanına geldi, küçük Marc'ın –yeni âyincibaşı– tuttuğu ve gazete kâğıdına sarmaya özen gösterdiği kurbağaları alacaktı. Patrick bir çakıyla minik bedenleri ikiye yardı. Sonra sudan iki söğüt dalı alıp yapraklarını koparttı. Çakıyla kurbağaların derilerini yüzdü. Bu iki dala geçirdi hayvanları. Dalları suya sokup çıkardı ve bu kurbağa şişlerini ateşe koydu dikkatlice.

"I'll never eat that." (Trudy Wadd Patrick Carrion'a asla bunları yemeyeceğini bildirdi.)

Patrick kurbağa yemek isteyenin asıl o olduğunu söyleyerek itiraz etti. Bu hayvanların tadını öğrenmek istediğini Patrick'e söyleyen oydu.

"Mutlaka tadacaksın!"

Trudy omuz silkti. Diz çöktü, Patrick'in ateşin üstünde çevirdiği küçük barbekünün mekanizmasını inceledi.

"Siz Fransızlar, bizim yaptığımız her şeyi taklit ediyorsunuz" dedi Amerikanca.

Patrick kıza baktı, şaşırıp kalmıştı.

Sonra Trudy Patrick'in uzattığı pişmiş kurbağa bacaklarını yemeyi reddetti.

Patrick çantasından bir şişe viski çıkarttı ama True şişeden içmek istemedi.

"Neden sana Pee Cee diyorlar?" diye sordu Amerikanca. "Komünist misin?"[13]

"Adımın başharfleri öyle. Patrick Carrion. Gel suya girelim!"

Patrick ayağa kalkıp pantolonunu indirdi.

"Water's too dirty!" diye bağırdı Trudy. (Olmaz! Su pis!)

Sonra sıkıntılı bir tavırla, sahici bir korkuyla, çocuk felci olmaktan korktuğunu itiraf etti.

"I'm afraid I'll catch polio."

Patrick suratını asmış, mayosuyla çamura oturmuş, pantolonunu bileklerine dek indirmiş, ayakkabılarının bağlarını çözüyordu.

Annesinin Paris'ten yaz için aldığı, daracık, gök mavisi, naylon bir mayo giymişti. Loire'da yüzdü. Sudan çıktığında uyarılmıştı.

13 PC: (Fr.) Parti Communiste'in (Komünist Parti) kısaltması. (ç.n.)

"That swimsuit makes your balls stick out. It's disgusting!" dedi Trudy gülerek. (Mayon organlarına yapışıyor. İğrenç!) Devam etti: *"I can do that too!"* (Aynısını ben de yapabilirim.)

Eteğini kaldırdı, pamuklu külotunu gerdi, sertçe çekerek dudaklarının biçimini almasını sağladı. Yarığını parmağıyla belirginleştirdi.

"Does that excite you?" (Çok heyecanlandırıyor mu bu seni?)

Delikanlı kıza yaklaştı, kız itti onu. Eline yapışmış, bu eli uzakta tutmaya çalışıyordu. Patrick de kızın önüne, çamura uzandı.

Kız Patrick'in karşısında durup ona kaçamak bir bakış atarak, bir defasında anne babasını sevişirken gördüğünü söyledi alçak sesle. Aşk tıpkı elektrikli sandalye gibiydi. Ya da bedenlerin kamçı darbeleri altında hoplayıp sıçraması gibi.

"I have to get you a decent swimsuit." (Trudy Wadd Patrick Carrion'a ne pahasına olursa olsun ona yeni bir mayo alması gerektiğini bildirdi ve Elvis Presley'yi böyle bir mayonun içinde hayal edebilir mi diye sordu.)

Patrick kıçının üstünde kaydı ve kıza sırtını döndü. Sessizliğe gömüldü. İncinmişti.

Uzun bir süre geçtikten sonra Trudy elini delikanlının çıplak omzuna koydu.

"Don't get mad! Come back! Talk to me! Come talk to me! Women aren't animals. We aren't frogs." (Yapma! Hadi konuş benimle! Konuş! Kadınlar hayvan değildir. Kurbağa değiliz biz.)

Dönüşte, Patrick daha sandalı kıyıya bile bağlamamışken Trudy çoktan fırlayıp mavi-sarı-beyaz bisikletine kavuşmuştu.

* * *

Oğlan Trudy'yleyken hiçbir şey anlamıyordu. Kim olduğunu bilmez oluyordu. Kız ondan yaklaşık iki yaş küçüktü ama söylediği en ufak eleştiri oğlanı darıltıyordu. Cin gibi ya da ağırbaşlı olabildiği ölçüde açık sözlü de oluyordu Trudy. Bazı gün pembe, bazı gün kâğıt gibi beyazdı teni. Kaşlarını tümden alıyordu. Coğrafyayı öve öve bitiremiyor, dünyadaki bütün ülkeleri, başkentleri, nüfusu, GSMH'yi, saat dilimlerini biliyordu. İfadelerinin kesinliğiyle, istemeden de olsa aşağılıyordu delikanlıyı. Bir gün onunla dans ederken, bir slow parçada başını delikanlının omuz çukuruna koydu, bel kısmına çok sıkı sarılıp sonra göbeğinden uzaklaştırarak, sonra yeniden bedenine yapıştırarak oyun yaparken, şöyle dedi:

"Look. You're a clever dog. Your prick's comin' up as I pinch your bottom." (Bak. Çok zeki bir köpeksin sen. Kıçını çimdirince kuyruğun dikiliyor.)

Patrick kızardı. Ne söyleyeceğini bilemiyordu. Odasında yalnızken, kızı düşlüyor, kıza lanet okuyordu. Patrick Carrion kızın yanındayken köylüymüş, ilkelmiş, Siyahmış, Fransızmış duygusuna kapılıyordu. Her gün, her şeye yeni baştan başlamak, kabaran ırmağın dışına çıkmak, kayıtsızlığın dışına çıkmak, saçma olan her şeyin dışına çıkmak, kaygının dışına çıkıp yükselmek, yeniden doğmak gerektiğini hissediyordu.

* * *

François-Marie Ridelsky, Antoine Malleure ve Patrick Carrion'dan oluşan grup için büyük gün, yazgı günü, ıstırap günü 12 Haziran 1959'du. Üsteki stüdyoda otuz üç devir otuz santimlik bir plağı o gün kaydettiler.

Kayıt masasındaki Amerikan askerlerine bakıyorlardı. MP onları arkadan gözetliyordu.

Onları ayıran bir cam vardı. Onları ayıran altı bin kilometre vardı.

Rydell ve Mel kırkbeş dakikada bir, kayıt stüdyosunun hemen yanındaki tuvalette MP'den gizli esrar içmeye gidiyorlardı. Trompette Augustus ve saksofonda Mel ABD'de tanınmış birer müzisyendi. Daha önce birçok plak kaydetmişlerdi. Her kayıttan önce parçaları durmadan tekrarlıyorlardı. İkinci provanın sonunda, tam bir sarhoşluk içindeki François-Marie ancak ara sıra çalabilir hale gelmişti. Bateride Patrick, başında kırmızı yün bonesiyle, çırpınıp didiniyordu. Camın gerisinde Wilbur Humphrey Caberra, ayaklarını kayıt masasına dayamış, her birinin çalışı üstüne yorumlar yapıyor, mikrofonun önünde Rydell'i öfkelendiren ama Rydell'den başkasının kulak asmadığı ipe sapa gelmez düşüncelerini söylüyordu.

Birdenbire camın gerisinde Wilbur'un hazırola geçtiğini fark ettiler.

Bir generalin kafası, peşinden albay Simpson'unki, yanlarında emirerleriyle, kabinde belirdi. Bütün GI'lar hazırola geçmişti. Wilbur çenesini havada tutuyordu. Mel ve Augustus camın öte yanında generalin varlığını fark ettiler ve çalmayı ilk kesen onlar oldu. Sallanarak ikisi de hazırola geçti. Rydell'in çalmayı bırakması için Malleure'ün onu omzundan çekiştirmesi gerekti.

Rydell durdu. Taburesinden kalkmadı. Ceketinin cebinden Patrick'in armağan ettiği üç kollu mum makasını çıkarttı. Bir yandan cebini karıştırmayı sürdürürken bir yandan da makasın kollarından birini emmeye koyuldu.

Albay kurmay başkanına birlikler için yaptırdığı kayıt stüdyosunu tanıttı. General, albay, emirerleri gittiler. Müzisyenler sabahtan beri çalıyordu. Dikkatleri dağılmıştı. İyice fitil gibi olan Rydell mum makasını bıraktı, cebinden esrarlı

bir sigara çıkarttı. Hâlâ ayakta, hâlâ hazırolda bekleyen Augustus sigarayı elinden alıp şöyle dedi:

"Folks, this is the apehead talkin' to ya. A slave's talkin'." (Beyler, size bir maymun sesleniyor. Bir köle konuşuyor.)

– *Ain't no slaves no mo', boy.* (Artık kölelik kalmadı) diye düzeltti Mel.

– *Y'all believe that? Ya buyin' that shit, Mel?* (Sen buna inanıyor musun? Gerçekten inanıyor musun Mel?)

– *I reckon I ain't.* (Yo inanmıyorum) diye adamı yatıştırdı Mel.

– *Awrighty! So this here slave's gona tell..."* (Peki. Köle size diyecek ki...)

Augustus esrarlı sigarayı yaktı, birdenbire, Nikita Sergeyeviç Kruşçev kenefte mi değil mi gidip göreceğini haykırarak stüdyodan çıktı. İşte böyle öldü. Tuvaletin kapısı ansızın stüsyoya doğru açıldı. Augustus inliyordu. Ağzından salyası akıyordu.

Onu görünce hepsi sara krizi geçirdiğini sandılar. Kayıt stüdyosunun muşamba zeminine uzatmak için çektiler. Mel pantolonunu düzeltmek istedi. Patrick dişlerinin arasına gırgırın sapını soktu.

Augustus sapı çıkardı ağzından. Muşambaya uzanmış, başını sağa sola çevirerek inildiyordu.

"Get away from me, all you dead folks. I don't want to join you. You're cold. You... Is there any salt around here?" (Bırakın beni ölüler! Sizin yanınıza gelmek istemiyorum. Siz soğuksunuz. Siz... Tuz var mı?)

Augustus omzunun üstünden geriye tuz atar gibi yapmaya çalışıyordu. Terden sırılsıklamdı. Patrick başlığını çıkarttı. Diz çökmüş, Augustus'un yanında, adamın yüzünü yün boneyle kuruluyordu.

"I don't wanna go back down into the dark. I hate the dark. The deads are hungry. The deads are thirsty. They..." (Karanlığa dönmek istemiyorum. Karanlıktan nefret ediyorum. Ölüler acıkmış. Ölüler susamış. Onlar...)

Augustus birdenbire sustu.

Patrick diz çökmüş, korkudan titreyerek ona bakıyordu.

Ansızın, Augustus'un öldüğünü anladılar. Mel, küçük küçük iniltiler çıkararak, şaman gibi kendi etrafında dönmeye koyuldu. Patrick ayağa kalktı, dönüp taburesine, baterisinin başına oturdu, kıpırdamadan kaldı. Yüzünü kırmızı boneye gömülü tutuyordu. Hastabakıcılar geldi. Augustus bu tuhaf biçimde, omzunun üstünden arkaya fırlatmak için tuz isterken öldü. Aralarından hiçbiri ağlamadı. Ambulans görevlileri beyaz olduğu için, ne sesçilerin ne de Mel'in Augustus'a eşlik etmeye hakkı vardı. Cesedin yanında kalmasına izin verilen tek kişi Wilbur Humphrey Caberra oldu.

Bir ağıt çaldılar çünkü Mel şarkı söylemeye koyuldu. François-Marie Rydell acıdan bir yaşayan ölüye dönüşmüştü, birkaç akor bastıktan sonra, Malleure'ün onu tutup yere oturtması gerekti. Ama saksofoncu kendi etrafında dönerek şarkı söylemeye devam ediyordu ve Patrick de bateride onu izlemeye çabalıyordu. Trompetçinin bedeni dünyadan böyle göçtü işte – bir delikanlının gözlerini örttüğü kırmızı yünden el örgüsü küçük bir başlık kaldı geriye. Karanlık, ardından sessizlik, sonra unutuş sarmaladı onu, aralarından hiçbiri yanında olamadan. Böylece, karayken karanlık oldu yine.

Aynı akşam, Patrick Carrion, Augustus'un teriyle, can çekişmesiyle kirlenen küçük kırmızı yün boneyi başına takmış, odasında çalışıyordu.

Doktor Carrion oğlunun odasına girdiğinde, Patrick başını kaldırmadı, çalışmaya devam etti. Doktor oğlunun yatağına oturdu.

"Bir süre için, Patrick, akşamları müziği kesmeni istiyorum. Haftasonları da. Lise bitirme sınavına yirmi gün kaldı."

Patrick, yüzü hâlâ defterine dönük, babasına bakmadan karşılık verdi:

"Bir süre için, baba, çalışmama izin vermeni istiyorum. Çünkü, bilmem biliyor musun, lise bitirme sınavına yirmi gün kaldı."

Başını kaldırıp babasının yüzüne dikti bakışlarını.

"Çünkü içeri girdiğinde *çalışıyordum*" dedi.

– İyi çalışmıyorsun.

Doktor yataktan kalktı, çalışma masasına yaklaştı, Patrick'in başından boneyi nazikçe çıkardı, Patrick başını sertçe geriye attı.

Patrick Carrion babasının Augustus'un bonesine dokunmaya cüret etmesi yüzünden aniden öfkeden deliye döndü. Patrick ellerini saçlarının arasında gezdirdi, saçlarını darmadağın etti.

"Ara ara çalışıyorsun" diyordu doktor. "Bu müzik oyalanmak için yapılan bir şey. Yaz tatilinde istediğin kadar oyalanırsın. Şimdi, kalan yirmi gün boyunca müziğe ara vermeni istiyorum."

Patrick ellerini saçlarından çekti, ayağa kalktı ve şöyle dedi:

"Olmaz baba. Müzik hiçbir biçimde bir *oyalanma* yolu değildir.

– *Rahatlama*" diyelim istersen. "Hoş bile değil. Güzel bile değil."

Patrick sesini yükseltti.

"Tanrıya şükür!"

Doktor Carrion oğlunun karşısında, başını eğik tutuyor, ellerine bakıyordu.

"Plutarkhos Yalancılığa tapınak dikmiş bir Romalı generalden söz eder..." dedi.

– Charlie Parker salaklığa tapınak dikmiş Beauce'lu bir baytardan söz eder..."

Baba bakışlarını oğluna doğru kaldırdı. Benzi atmıştı. Yavaşça şöyle dedi:

"Yavaş ol, Patrick. Yavaş ol."

* * *

Marie-José lise bitirme sınavına hazırlanmayı bıraktı, sınava girme düşüncesinden bile vazgeçti.

"Ben bir yaşam istiyorum. Not değil" diyordu.

Marie-José Vire ordugâhın yemekhanesinde Wilbur Caberra'ya birşeyler anlatıyordu. Adam onu dinlemiyor, kızın omuzlarına dökülen uzun siyah saçlarını okşuyordu. Patrick Carrion onlara sırtını dönmüş, barda bira içiyordu. Patrick aynı günün, 17 Haziran Perşembe gününün akşamı, büyük bir kararlılıkla sınava hazırlanmaya başladı. Kollarının, göğsünün, baldırlarının yüzeyine ya da hacmine göre kesilmiş küçük pembe kartonlara günü gününe olayları minicik metinler halinde yazdı ve bu küçük fişleri uç uca ekledi. Bunlara ruh kurutucu diyordu. Ölümü bir kenara koyacak olursak, ruhu kim susuz bırakır? İçleri ad koyamadıkları bir korkuyla dolan çocukların gözyaşlarını sonsuza dek kim kurutur? Acının bir adı olmuş mudur hiç? Dünyaya yağan gözyaşlarını kim siler? Sert şimşirin küçük yapraklarına şafakta düşen çiği hangi tanrı kurutur? İnsanların şiddetle birbirine yapıştığı, öfkeyle sıyrılıp ayrıldığı toplumların başlangıcından beri savaşlarda akan kanı hangi vampir durdurur? En şiddetli yağmurlar, fırtınalar yıkar mı bu kanı? İn-

sandan daha çok kan seven başka hayvan var mıdır? Ne çeşit tufanlara lâyık bu dünya? Tanrı'nın hükmettiği bitimsiz yükselen sular nerede? Neden insanların gözlerinin kıyısında yaş var? Tanrı ağlıyor mu?

Perşembe sabahı şafak sökerken, uykusuzlukla ve yazdıklarını kopya ederek geçen bir gecenin ardından, Patrick Trudy'ye gitti. Kız odasındaydı. Pembe boyalı küçük bir boy aynasında saçlarını tarıyordu. Pamuklu kumaştan fırfırlı örtü örtülmüş küçük bir masanın yukarısına yuvarlak bir ayna asılıydı. Masanın üstünde tokalar, krem kavanozları, fırça, törpü, tarak, cımbız, diş macunu duruyordu.

Trudy dudaklarına pembe ruj sürüyordu.

Ansızın geri çekildi. Üstündeki tişörtün berbat olduğunu söyledi bağırarak. Siyah tişörtü çıkarttı. Mavi bir sutyen takmıştı. Limon sarısı bir gömlek geçirdi üstüne, ilikledi, aynaya baktı. Görünüşünü yeterince beğenmedi. Düğmeleri çözme zahmetine bile girmeden, kafasından sıyırmaya çalışarak üstündekini çıkarmak istedi.

Patrick artık sadece kızın memelerini görüyordu. Trudy Wadd başını ve saçlarını gömleğin yakasından geçirmeyi başaramıyordu. Patrick Carrion, üstünde *Life*'ların, *Fortune*'ların ve kırkbeşliklerin yığılı durduğu çalışma masasının önündeki döner tabureye oturmuştu. True'nun sevdiği bütün şarkılar oradaydı: *Love Me Tender, Hello Mary Lou, Dynamite, Peggy Sue, Diana, That'll Be The Day.*

Delikanlı kızın debelenmesini seyrediyordu. Tabureden kalktı.

True, hâlâ çevresini göremez halde, başını geçirebilmek için gömleğinin ilk düğmesini çözmeye uğraşıyordu.

Patrick dudaklarını yaklaştırdı. Kızın memelerini öptü. Kız bağıra bağıra geri kaçtı. Gömleğini başından sertçe çekip çıkardı. Delikanlıya gömlekle vurmaya başladı. Patrick

geri gidip döner tabureye oturdu. Kendi çevresinde dönüyordu. Bacakları arasında dikilen organını eliyle düzeltti birdenbire. Trudy delikanlıyı sertçe itti, onun yerine tabureye oturdu, karşısında çoraplarını giymeye koyuldu.

İkisi de susuyordu. Kız başını kaldırdı. Delikanlıya gülümsedi. Çorap bağlarını taktı. Kitap gibi konuşuyordu. Kitaptan daha iyi konuşuyordu: bir Hollywood dergisi gibi konuşuyordu. Erkeklerin ve kadınların, hiçbir zaman, dünya kuruldu kurulalı birbirlerine söyleyecek hiçbir şeyi olmadığını söylüyordu gülümseyerek.

"A man only brings a woman embarassment and hate." (Erkek kadına ya sıkıntı verir sadece ya kin.)

Bunun üzerine, yanında ayakta duran Patrick'in karnını okşadı. Sonra ayağa kalktı. Patrick'in saçlarını avuçladı, kaşına baktı, dikiş iplerinin bıraktığı izlere dudaklarını koydu.

Yavaşça oğlanın gözkapağını indirdi, delikanlı artık onu görmesin diye ağır ağır kapattı gözlerini ve Patrick'i ağzından uzun uzun, yavaş yavaş öptü. Gri flanel pantolonun altında dikleşen organı okşayarak kulağına fısıldadı.

"I like you this way."

Oğlanın kulağını hafifçe ısırdı, sonra da gitmesini istedi. Yazması gereken bir kompozisyon vardı. Delikanlının da çalışması gerekiyordu. Patrick Amerikalı kızın, cinsel organını kavrayan parmaklarına baktı. Elini kaldırıp sapsarı saçlı genç kızın ağzına götürdü. Dudaklarına sürdüğü pembeyi silip alırken kızın varolmadığını mırıldandı.

* * *

"Oraya gitmen söz konusu bile olamaz! Ayağını denk al Patrick! İkinci defa söyleyecek değilim bunu sana!"

Babası lafını bitirince Patrick ceketini alıp geçit törenine katılmaya gitti. Cemaatin başında peder Montret tarlaları,

bağları, balıkçı sandallarını ve ırmağı kutsadı. 1959'da Meung belediyesi peder Montret'yi hem kutsama törenini, hem piyango çekilişini hem de üssün düzenlediği Amerikan futbolu maçını tek bir şenlikte birleştirmeye ikna etmeyi başarmıştı. Meung belediyesi armoni orkestrası bilinmeyen bir nedenle *Sambre et Meuse*'ü çaldı. Rydell'in katıldığı ve kaybettiği, ayaklara çuval geçirip koşma yarışması yapıldı. François Villon'un gölgesi titriyordu. Saksofoncu Mel, Rydell'in yanında, ayağında çuval, zıplayanlardan biriydi. Malleure kazandı. Peder Montret, varış çizgisinden uzakta, siyah saksofoncunun genç piyanistin yanında, gri patates çuvalının içinde zıplarken bir fotoğrafını çekti.

Teğmen Wadd ve karısı, Wilbur ve Marie-José, Patrick, Trudy, Mel, peder Montret'nin peşinden, ıhlamurlu yolun yakınında hazırlanan Amerikan futbolu sahasına gittiler. Le Mans usulü domuz kavurması, pate, kamamber peyniri ve koca koca ekmeklerin ikram edildiği küçük büfenin önünden geçtiler.

Bir sehpanın üstüne bir şarap fıçısı konulmuştu.

Boyunlarına birer atkı geçirilmiş, tam bir uyum içinde vargüçleriyle fokstrot yapan beyaz tavukların önünden geçtiler. Kukla sahnesi biçiminde gizlenmiş bir kızgın levhanın üstüne konulmuştu tavuklar.

Perde indi. Köylülerin ağzı beş karış açılmıştı, tavukların eğitilip her birinin hareketinde böylesine bir eşzamanlılık yakalanabilmesi düşüncesinden şaşkına dönmüşlerdi.

Mel beyaz tavukların olduğu yerden ayrıldı. Peder Montret'ye dönüp, en koyu renk ırkların onur, aydınlık, saflık açısından hiç bitmeyen bir elverişsizlik içinde olduğunu söyleyerek göğüs geçirdi.

"Cübbeme bakın. Fotoğraf makinama bakın" diye karşılık verdi peder.

Mel güldü. Trudy ve Mrs Wadd kamamber parçalarını tiksintiyle peçetelerine tükürüyorlardı. Kısacık, daracık, gri bir elbise ve geniş omuzlu minik bir ceket giymiş Madam Carrion'la karşılaştılar. Kumaştan bir menekşenin süslediği, fistolu bir şapka vardı Madam Carrion'un başında. Dudakları kırmızıydı, tek gözü uzaklarda.

Patrick annesine yaklaştı. Peder Montret ikisinin fotoğrafını çekmek istedi. Madam Carrion sinirlenerek uzaklaştı. Peder Montret kadının Patrick ve Trudy'yle birlikte fotoğrafını çekmekte ısrar etti. Objektifin karşısında kendiliğimizden, budalaca gülümsediğimizde kime yöneliktir o gülümseyiş? Can çekişen kendimize.

Patrick peder Montret'yi vazgeçirmeyi başardı. Ihlamurlu yolun başına gelen Amerikan ordusu bandosu ansızın Kızılderililere saldırı borusunu çaldığında, annesi ağladı ağlayacaktı; bütün Meung halkı parkın ortasında hazırlanmış futbol sahasına yöneldi. Amerikan ordusu bandosu *Dixie*'yi çaldı. İki ambulans ve sedyeler sahanın çevresinde yerlerini aldılar. Mel ıhlamurların altında formasını giyip ufak tefek, çekingen ve ihtiyar papaz onun bir fotoğrafını daha çeksin diye peder Montret'yi selamlamaya geldi.

Peder önce Mel'i tanımadı, sonra olağandışı giysinin karşısında ağzı açık, fotoğrafı çekti. Bir dakika geçti geçmedi, maç, akıl sır ermez şiddet yüklü, göğüs göğüse bir mücadeleyle başladı.

Herkes sustu, bir tek peder Montret, karnının üstünde tuttuğu siyah bakalit fotoğraf makinasından bakışlarını çekerek, yanında duran Patrick'e döndü, endişeyle:

"Hiç kuşku yok ki, oğlum, Marslılar biziz. Peki Tanrı nerede?"

Akşam hepsi de ordugâha davet edilmişti, askerlerin boş zamanlarında toplandığı barakada buluştular.

Sahnede Mel, Rydell ve başına kırmızı boneyi geçirmiş Patrick, peder Montret için çalıyorlardı. Peder yeni keşfettiği müzikten yavaş yavaş heyecana kapıldı. Belki de kasaba şenliğindeki aşırılıkların sarhoşluğuyla, küçük bir şişe Schlitz birasının karşısına oturmuş, siyah bakalitten kare biçimindeki fotoğraf makinasını önüne koymuş, havaya gülücükler saçıyordu. Sırayla, Schlitz'inden bir yudum alıyor, bardağını aniden masaya koyuyor, makinasına sarılıp ayağa kalkıyor, bir fotoğraf çekiyordu.

Barın giriş kapısının yakınında duran bir siyah din adamı gelip pederin elini sıktı. Bunun üzerine, saksofoncu Mel mikrofona yaklaştı, *French preacher* ve Amerikalı din adamının şerefine çocukluğunda işittiği, daha yüreğinde Tanrı varken ve Augustus yaşarken duyduğu bir ilahiyi okuyacağını söyledi. *Joshua Fit the Battle of Jericho*'yu okudular. Amerikalı din adamının yönetiminde bütün siyahlar ayağa kalkıp hep birlikte eski gospeli söylediler.

Eriha'nın çevresinde dönüyorlardı. Surlarla çevrili şehri yedi kez kuşattılar. Islık çalıyorlardı. Beyaz askerler alkışlıyordu. Rydell piyano çalmayı kesti: ağlıyordu. Bir grup Siyah, peder Montret'yi kucaklayıp ansızın havaya kaldırdı, avaz avaz şarkı söylemeyi sürdürerek pederi omuzlar üstünde taşıdılar. İhtiyar papaz da neredeyse ağlamak üzereydi.

Kız gülüyordu. Diz çökmüştü. Patrick'in kot pantolonunun fermuarını açık tutuyordu. Loire ırmağının ortasındaki adada bir öğle sonrasıydı, Loiret ilinde, Fransa'da, Avrupa'da, dünyanın batısında.

Siper-kulübenin önünde, kendi de bir kot pantolon ve bir tişört giymiş olan Trudy, yere oturmuş Patrick'e mastürbasyon yapmayı bitirdi. Delikanlı pantolonunu çıkartmamıştı. İnlemeye başladı.

Delikanlı kızın avcuna boşalırken kız "*Cool down, Pee Cee!*" (Sakin ol Patrick!) diyordu.

Elini delikanlının pantolonundan çıkardı, avcunu Patrick'in tişörtüne ağır ağır, adamakıllı sildi. Gülüyordu. Patrick onu kendine doğru çekti, ağzından öpmeye çalıştı. Patrick Paul Anka'dan daha yüksek düzeyde müzikler olduğunu kıza açıklamayı kafasına koymuştu.

"Sana gerçek Amerikan müziği dinletmek istiyorum. Öbür Cumartesi Dreux'de gerçek bir konserimiz var. İsterdim ki..."

True delikanlı sussun diye parmağını dudaklarına götürdü, yavaşça gözünün üstünden öptü. Kıç üstü kumda kayıp delikanlıya yakınlaştı, bedenini yapıştırdı, iyice yerleşip başını da Patrick'in göğüs çukuruna gömdü, mutlu olduğunu söyledi.

"*Pee Cee, how many babies you want?*" (Pee Cee, kaç bebeğin olsun istiyorsun?) diye mırıldandı.

Patrick permalı sarı bukleleri parmaklarının arasına aldı. Aldırışsız bir tavırla yanıt verdi:

"*What about you?*" (Sen kaç tane istiyorsun?)

Trudy başını gömdüğü yerden, Patrick'in omzundan kaldırdı. Oğlanı ensesindeki kısa saçlardan tutup çekerek gözlerinin içine baktı. Esrarlı bir sigara aldı. Yaktı. Delikanlı istemedi. Kız delikanlının gözlerine üflüyordu dumanı. Patrick'in kirlenmiş tişörtünün üstüne üflüyordu gülerek. Birden, gözlerini kapattı. Gözlerini kapalı tutarak, buruk bir tavırla, Amerikanca:

"Neden bana ahşap kahve değirmeninin vermedin? O ahşap şey hoşuma giderdi Pee Cee. Ahşabı seviyorum ben. Ağaçları seviyorum. Eski şeyleri seviyorum. Sağlam şeyleri seviyorum. Sağlam bir adam istiyorum. Yirmi iki yaşında ölmezsin değil mi? Buddy Holly'nin öldüğü gibi ölmezsin değil mi? Ben sağlam bir meşe istiyorum" dedi.

Trudy alçacık bir sesle tekrarlıyordu: *"I want a sturdy oak."* (Ben sağlam bir meşe istiyorum.)

* * *

Eve döndüğünde, koridorda Cléry'den dönen babasıyla karşılaştı. Daracık girişte yan yana, sıkışmış buluverdiler birbirlerini. Patrick'in kirli tişörtüne Trudy Wadd'ın tişörtün önüne sildiği spermin ve içtiği esrarlı sigaranın kokusu sinmişti.

"Tişörtün leş gibi!" diye bağırdı babası.

Delikanlı, tişörtünü koklayan babasından kurtulmak için çırpınıyordu. Aniden babası tokat atmak üzere elini kaldırdı. Patrick de kaldırdı elini.

Babası afalladı. Doktor kütüphaneye gitti. Patrick odasına çıktı.

Doktor Carrion elinde Johann-Sebastian Bach'ın bir biyografisiyle Patrick'in odasına girdi ve küçük masasının başında çalışan oğluna kitabı uzattı. Patrick almak istemedi.

"Yaşayan müzik zannedilen müziklerden başkaları da var," dedi babası.

"Ölüler beni ilgilendirmiyor," diye karşılık verdi Patrick.

Doktor omuz silkti. Oğluna Trudy Wadd'ı görmeyi yasakladı. Kalan on gün boyunca kafasını kaldırmadan çalışmasını emretti.

"Ölülerin düşündüğü, ölülerin yaptığı, onları ilgilendirir" diye sözlerini sürdürdü Patrick. "Onları ilgilendirdi. Beni ilgilendirmiyor. Zerre kadar merakımı çekmiyor." Patrick babasının sırf alaycılıktan getirdiği kitabı, masanın üstünde babasına doğru itti. Doktor Johann-Sebastian Bach'ın biyografisini geri aldı.

"Yüz bin yıl önce başkalarının görkemli yapıtlarda kendilerini ifade etmiş olması umrumda değil. Ben kendimi ifade etmek istiyorum" diyordu Patrick.

Şarkı söylemeye koyuldu:

"Minicik ayacıkları vardı Valentine'in, Valentine... İşte senin sevdiğin bu! İşte Fransızların eski güzel müziği!"

"Yavaş ol Patrick," dedi babası sesini yükselterek. "Bu üçüncü oluyor. Sana *son* kez çalışmanı söylüyorum."

– Bir dahaki sefere? *Bir dahaki* sefere bana ne yapacaksın, söyle baba?

Dördüncü Bölüm

NİRVANA

Patrick Carrion'un yaşgünü geldi çattı. 1959'da 25 Haziran, Perşembeye rastgeldi. Perşembe pazarın kurulduğu gündü. Doğum gününde Marie-José Vire delikanlıya içi bok dolu bir paket LM sigarası armağan etti. Kasaba meydanında, sebze satılan bir tezgâhın yakınında, kalabalığın ortasında oldu bu. Kız paketi sepetinden nazikçe çıkartıp delikanlıya uzattı, o ise tutarken ezdi.

Kız küçük bir kahkaha attı. Hava aşırı sıcaktı. Patrick sigara paketini yere atıverdi. Pis kokan eline baktı. Elini ne yapacağını bilemiyordu. Marie-José delikanlıyı gömleğinin kolundan tutarak kendine çekti ve o âna kadar hiç vermediği ilk gerçek öpücüğü verdi. Dili delikanlının dudaklarının arasından ağzına girdi, herkesin önünde. Sonra pazarın yolundan sıvıştı kız.

True Patrick'e armalı bir kravat iğnesi armağan etmişti. Delikanlı ne diyeceğini bilememişti. Kızarmıştı. Şöyle mırıldanmıştı:

"Hayatta gerekli olabilir. Çok sağol. Çok güzel, True."

Patrick evine döndü. Üst kata banyoya çıktı ve annesinin zorla koyduğu koca kalıp sabunla uzun uzun ellerini yıkadı. François Villon'un bir şiiri aklına gelip duruyordu: "Se-

veriz biz çirkefi, bırakmaz peşimizi... Üstüne bir kadın oturtmuşsa, erkek inler altında. Kadının rahminin sesi, hepsinden daha kuvvetli. Bir kerhanedir dünya."

Odasının penceresine doğru yürüdü. Loire'a ve ırmak boyundaki yola nazır eski pencereleri örten, ışık sızdırmayan beyaz kreton perdeyi parmağıyla itti. Soğuk cama alnını dayadı.

Hava çok güzeldi. Kıyı ıssızdı. Irmak ıssızdı.

* * *

Chevrolet'nin kornası Patrick'i irkiltti. Bisikletini yürüterek sırtıyla parmaklıklı kapıyı itip evinin ön bahçesinden çıkıyordu. Bir an gidonu elinden bırakıverdi, sonra yeniden tuttu.

"Bisikletimi alıyorum," dedi Patrick.

– *No way* (Olmaz).

– Yağmur yağacak.

– *Get in, man*" (Bin hadi), dedi Wilbur.

Patrick Carrion bisikletini anne-babasının evinin bahçe demirlerine dayadı ve çavuş Wilbur Humphrey Caberra'nın kabriyolesine bindi.

Arabanın içi daha da sıcaktı. Çoktan çakırkeyf olmuş Wilbur arabanın torpido kısmına yapılmış buzdolabını açıp bir bira aldı.

"*How old are you now?*" (Kaç yaşında oldun şimdi?)

– On sekiz."

Wilbur Marie-José'nin nerede olduğunu sordu.

"Gelmesini istemiyorum" diye yanıt verdi Patrick.

Wilbur delikanlının karnına sertçe vurdu.

"*Anyway, we're not gonna miss women today.*" (Wilbur Humphrey Caberra Patrick Carrion'a bugün pek kadın özlemi çekmeyeceklerini söyledi.)

Yaşgünü konusunda kendisini uyaranın Marie-José olduğunu ve Patrick'e harika bir armağan vereceğini ekledi sözlerine.

Patrick karnına yediği darbe yüzünden, ön koltukta iki büklüm olmuştu. Yeniden doğru dürüst soluk almaya çalışırken, adamın kendisine zaten Premier bateriyi verdiğini mırıldandı.

"Shut up! I'm talking serious. This is gonna be one birthday you'll never forget, never ever." (Çavuş Wilbur Humphrey Caberra Patrick Carrion'a susarsa daha iyi edeceğini belirtti. Onun şerefine gerçek bir yaşgünü yapacaktı, asla unutamayacağı bir yaşgünü.)

Wilbur motoru çalıştırdı ve Chevrolet fırtınada, olanca hızıyla hareket etti.

Gök kapkaraydı. Ağır ağır yağmur yağmaya başladı. Amerikan kışlasının girişinde Wilbur öyle sert bir fren yaptı ki tekerler beyaz bariyerin önünde kaydı. Kapıdaki nöbetçi bariyeri kaldırdı. Park yerini geçtiler. Şiddetlenen yağmur asfaltta patırdıyordu. Wilbur sac kulübenin önünde durup park etti.

Patrick Bel Air kabriyoleden indi ve sağnağın içine daldı. Wilbur PX'in kapısını itti. Amerikan dünyasının bütün ürünleri darmadağın bir şekilde yığılmış duruyordu. Her şey ışıklandırılmıştı. Uzun tezgâhlar parıldıyordu. Patrick birisini özlediği duygusuna kapıldı. Sanki sevinci taşacak gibi geldi delikanlıya. Kendini tutmak için silkinir gibi yaptı. Yeniden çocuk olmuş gibi hissediyordu kendini; yaşadığı duygunun bedenine çok geniş gelen bir heyecan olduğu izlenimine kapılıyordu.

Bütün bu karşısındakileri bir çöp tenekesinin dibinde paçavra halinde görmüştü. Gerçeklik daha da çok ışık saçıyordu. Neonların güçlü aydınlığı bolluğu daha da fazla göste-

riyordu. Aydınlık zaten kendiliğinden periler âlemi gibiydi. Altın üstüne altın konulmuştu sanki. Kenan vadisinde bal ve süt akıyordu. Wilbur ceketinin cebinden dolarlar çıkartıyordu, delikanlının eline vermek istedi.

"Go on. Help yourself! Take all you want!" (Al. Tut bakalım. İstediğini satın al!)

Patrick paraları reddetti. Wilbur ondan önce davrandı.

"Go on. Take it all!" (Hadi. Al hepsini! Hepsini alman gerek!)

Wilbur Humphrey Caberra seçiyordu. Patrick Carrion bütün armağanları kabul ediyordu, sert kumaştan Levi's, kısa meşin ceket, kovboy tokalı kemer, beyaz Arrow gömlek, yepyeni çizgi romanlar. Kasada Wilbur parayı öderken Patrick satın aldıklarını PX'in kâğıt torbalarına dolduruyordu. Kıpkırmızıydı yüzü. Wilbur'a döndü. Alçacık bir sesle:

"Thank you, Wilbur" dedi. (Patrick Carrion, çavuş Wilbur Humphrey Caberra'ya alçacık bir sesle 'Teşekkür ederim' dedi.)

Patrick lafını tam bitiremeden Wilbur Caberra delikanlının kafasına PX'in kahverengi kâğıt torbalarından birini geçirdi. Patrick'e kendisinden biraz daha yararlanmasını söyledi çünkü bir aya kalmadan *Big Charlie* hepsini dışarı atacaktı. (*Your pal big Charlie screwed us.*) Televizyon seyretmiyor muydu hiç?

Kâğıt torba hayır anlamında başını salladı.

Wilbur, Patrick'in başındaki torbaya ellerini yaklaştırdı. Delikanlının yüzünü avuçlarına aldı. Kâğıt torbayı alın hizasından gürültülü bir biçimde öptü.

"Good luck with the Russians, son!" (Çavuş Wilbur Humphrey Caberra Patrick Carrion'a Rusların gelişi konusunda iyi şanslar diledi.)

Delikanlı evine döndü. Odasına çıktı. Mutluluktan deliye dönmüştü. Kot pantolonu, kemeri, iki düğmeli, yakalı Oxford gömleği yatak örtüsünün üstüne serdi. Yatağının yanındaki komodinin üstüne de çizgi romanları koydu.

Saat on sekizdi. Dreux'de, belediye tiyatrosunda yapılacak *gig*'e hazırlandı. Grup ilk kez bir tiyatroda sahneye çıkacaktı. Patrick yıkandı.

Altında külotu, elinde havlusu, banyodan çıktığında Madam Carrion oğlunun odasındaydı. Wilbur'un PX'ten aldığı giysileri inceliyordu.

"Özellikle şu meşin ceket çok şık. Bu arkadaş inanılmaz ölçüde cömert" dedi oğluna. "Biz de sana bir sürpriz hazırladık. On sekiz yaşını Pazar günü kutlayacağız. Kavurma olacak yemekte."

"Anne, giyinmem gerek."

Annesi odadan çıktı. Patrick yatak örtüsünün üstüne uzun gergin paçalarıyla yayılmış duran Levi's kotunun yanına meşin ceketi büyük bir zevkle yeniden koydu, tokası bakır kaplamalı kovboy kemerini açtı. Arrow gömleğin düğmelerini çözerken babası odaya girdi.

Babası sertçe neden aylardır okula gitmediğini sordu.

"Bu akşamki Dreux konseri için Rydell'le prova yapıyordum," dedi Patrick kızarak.

– Bana hiçbir şey söylemedin.

– Anneme söylemiştim."

Doktor Carrion sözü fazla uzatmadan "Dreux'ye gitmeyeceksin," dedi.

Patrick birden dönüp babasının karşısına geçti. Bembeyaz olmuştu. Konuşurken ellerini öne uzatıyordu.

"Baba bu çok farklı bir gece. Bu bizim en büyük konserimiz. Dreux öyle sıradan bir şehir değil. Yedi kişi olacağız. Konser tiyatroda. Rica ederim izin ver. On dakika sonra

Antoine'ın garajında Rydell'le buluşacağım. Giyinmem gerek!"

Patrick yataktan yeni kotunu aldı ve sessizce üstüne geçirdi.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu babası.

Patrick yeni kotunun bakır düğmelerini iliklemekle uğraşıyordu.

"Giyiniyorum. Sana söylediğimi dinlemiyorsun. Gerçek bir konser bu. Geç kaldım bile."

Patrick yataktan kovboy kemerini alıp Levi's'ının iri kemer deliklerinden geçirmeye davrandı.

Babası sesini yükseltti:

"Patrick! Altı gün sonra lise bitirme sınavı var. Oraya gitmeyecesin!"

Daha da bağırdı:

"Burada kalacaksın!"

Patrick, elinde kemer, babasına bakıyordu.

Patrick babasına hareket çekti.

Doktor Carrion oğlunun elinden kemeri çekip aldı, önce göğsüne sonra da yüzüne, iki kez kemerle vurdu. Patrick "Baba! Baba!" diye inlerken yanağında kan belirdi.

Doktor Carrion kemeri bıraktı, hemen oğlunun yanına gelip yaralarına baktı. Ufak tefek birkaç sıyrık vardı. Patrick'in benzi atmıştı, kan yanağın üstünde boncuk boncuk olmuştu.

Doktor Carrion aniden döndü, anahtar deliğinden anahtarı çıkarttı, kapıyı sertçe çarptı. Koridordan, odanın kapısını kilitledi. Patrick yatağa, Amerikan giysilerinin arasına oturdu, allak bullak olmuştu, bitkindi, alçak sesle inliyordu.

"Baba" diye mırıldandı.

Tek başınaydı, kotunu giymiş, üstü çıplak, koltuğuna oturmuş, elinde havlu, yanağına bastırıyordu. Levi's kotun mavi kalçaları üstünde tuttuğu öbür elinde merhem tüpü vardı.

Kemer darbelerinin göğsünde ve yanağında bıraktığı iki iz merhemle kapatılmıştı.

Patrick birden saatine baktı. Hemen kalktı, çılgına dönmüştü. Garajda Rydell ve Malleure'le buluşacağı saati geçirmişti. Yataktan gömleği aldı, üstüne giyerken kapıya yürüdü. Kapı kolunu boşu boşuna çevirdi.

Kapıya sert bir yumruk attı. Odasının bulunduğu kattan ses seda çıkmadı.

Gömleğini iliklerken bakışlarıyla kemeri aradı. Tokası bakır kaplamalı kemeri yerde gördü.

Kendisini yaralayan kemeri eğilip aldı. Pencereye doğru giderken pantolonunun deliklerinden geçirdi. Pencerenin kanat sürgüsünü kaldırdı, camı sessizce açtı.

Ayakkabılarını bağladı. Yatağının başucundaki komodine gitti, Augustus'un küçük kırmızı yün başlığını Levi's'ının cebine koydu, meşin ceketini aldı, bir bacağını pencereden dışarı çıkarttı.

Hava kararmıştı. Ay yeni doğmuştu, gece ılıktı.

Açık pencerenin tahtasından destek aldı. Küçük duvara kadar kayıp indi. Pencerenin tahtasına tutunmayı bıraktı. Dengesini kaybetmedi, çömeldi.

Karanlıkta Patrick, bahçeyi çevreleyen küçük duvarın üstünde emekleyerek ilerledi.

Patrick koşarak geldi.

Antoine Malleure'ün garajının tabelasındaki ışıklar söndürülmüştü. Demir kepenk indirilmişti. Delikanlı çakmağını yakıp saatine baktı. Kepengi itip garajın içine girmeyi ba-

şardı. Garajın arka tarafına koştu, üst üste duran bidonların tepesindeki bir yağ bidonunu kaldırıp altından anahtarı aldı. Camlı kapıyı açtı, ışığı yaktı. Tavandan sarkan çıplak ampul ışıldadı. Ahizeyi kaldırdı, Wilbur'un üsteki telefonunu çevirdi. Yüksek sesle konuşuyordu. Sesinde gerginlik vardı. Şöyle diyordu Amerikanca:

"Wilbur, dinle beni. Ben Patrick. Bana yardım etmen gerek. Patrick'im ben. Pee Cee. Bana yardım etmen gerek. Rydell ve Malleure Dreux'ye bensiz gittiler. Dreux'ye. D.R.E.U.X. Sarhoşsun sen. Neyse, sarhoş olman önemli değil. Şimdi beni arabayla Dreux'ye götürmelisin. Şimdi. Dinle beni Will. Hayır, kahve içecek vaktin yok. Marie-José'yi de alman gerekiyorsa, buraya gelmeden al. Ben ona telefon ederim. Ben ararım onu. Sen dosdoğru buraya gel. En çabuk nasıl geliyorsan gel."

* * *

Gecenin ortasında garajın önünde bekledi. Çavuş Wilbur Humphrey Caberra gelmiyordu. Patrick Carrion adamın üsten gelmesinin bu kadar uzun sürmesine bir anlam veremiyordu. Karanlık yolda, sabırsızlık içinde, öfke içinde, babasına duyduğu nefret içinde bir aşağı bir yukarı gidip geliyor, ayın aydınlığında saatine bakıyor, her araba geçişinde irkiliyordu.

Hafif bir esinti çıktı, ağaçları titretti. Delikanlı cebinden kırmızı yün başlığını çıkarttı. Kafasına geçirip gözlerine kadar indirdi.

Birden bir kamyonetin motorunu işitti. Araç kavşaktan çıkageldi. Vire ve Ménard bakkaliyesinin kamyoneti delikanlının önünde fren yaptı. Patrick Carrion koştu.

Direksiyondaki Vire babanın yanında Marie-José'yi bembeyaz gördü. Kız Patrick'e korku dolu bir bakışla baktı. Bu

bakış delikanlının üstünde donup kaldı, sonra dehşete döndü. Aynı anda Marie-José kamyonetin kapısını açtı.

* * *

Geceleyin Ingré kavşağına vardılar. Yolda toplanmış bir kalabalık vardı. Vire baba jandarmanın kamyonetinin arkasına, Military Police'in bir cipinin önüne park etti. Patrick indi.

Altı adım attı.

Ciplerin yanık bırakılmış farlarıyla aydınlanan gri Bel Air kabriyolenin bir kestane ağacına çarpmış olduğunu gördü. Gözlerini ovuşturdu. Kırmızı başlığını çıkarttı, Wilbur'un asfaltın kenarına çekilmiş, *US GO HOME* yazısındaki *HOME*'un üstüne uzatılmış kanlı bedenini gördü.

İki jandarmanın Will'in bedenini bir sedyeye yerleştirdiğini gördü. Marie-José kamyonetten inmişti. Delikanlının arkasına gelmişti. Zayıf yüzü, anlaşılmaz ifadesiyle, gri Chevrolet'ye, yerde yatan bedene bakıyordu.

Patrick, yavaşça, kıza yaklaşmak istedi, yavaşça.

Kız, yavaşça, geri çekildi. Yalnız kalmak istedi. Gözyaşlarının olmadığı bir kederdi bu. Delikanlı kıza doğru atıldı, zorla kucakladı onu. Babası kızı Patrick'in kollarından aldı ve çekerek kamyonete doğru götürdü. Kız karşı koymadı.

Patrick tek başına, yürüyerek geri döndü. Eve gitmeyi hiç istemiyordu. Antoine'ın garajının önüne geldi. Kepenk açıktı. Garajın gerisindeki ofiste ışık yakılmıştı. Saat sabahın üçüydü. Tamir otosu camekânlı ofisin önüne park edilmişti.

Delikanlı ilerledi. Arabanın tentesinin altında kendi baterisini ve Malleure'ün basını gördü. Ofise girdi. Antoine

çalışma masasının başındaydı. Antoine Malleure başını kaldırıp Patrick'e sordu:

"Neredeydin? Neden randevuya gelmedin?"

– İyi geçti mi?"

Antoine başını evet anlamında salladı, kaygılı bir havası vardı. Konserin gerçekten çok iyi, çok müthiş olduğunu ekledi. Patrick'in yerine bateriye Royan geçmişti ama pek kendini gösterememişti. Rydell Patrick'in gelmeyişine çok kızmıştı.

"Çavuş Caberra kaza geçirmiş galiba, öyle mi?" diye sordu birden Antoine.

Patrick Carrion yanıt vermedi. Piyanonun yanında Rydell'in uyuduğu köşeye doğru yöneldi. Kamp yatağı boştu.

"Rydell nerede?" diye sordu.

Antoine Malleure bunu bilmediğini, Rydell'i söğütlü adanın yakınında bıraktığını, adamın artık gerçekten pek iyi olmadığını, çok fazla uyuşturucu aldığını, artık onunla konuşulamaz hale geldiğini söyledi. Bütün dünyanın Siyahları, sanatı, dünyanın karanlık yüzünü, kendisini ortadan kaldırmak istediğine kesinkes inanmış olduğunu söyledi. Rydell öte yana geçmişti. Gerçeği terk ediyordu. Bir din şehidi olduğuna inanıyordu. Dünyanın dünyayı terk ettiğini söylüyordu. Özgürlük insanları terk etmişti. Sakyamuni yamalı harmanisini engin ırmağın çamurlu suyuna batırmıyordu artık. Malleure en sonunda, ondan barınacak başka bir yer bulmasını istemek zorunda kalacağını söyledi.

* * *

Patrick köprüye vardığında Loire üstünde gün doğuyordu. Sıcak pus kıyıları, setleri sarmalıyordu. Kilisenin çanı ilk âyini haber verdi.

Patrick ırmağın kıyısında duruyordu. Üşümüştü. Küçük kırmızı yün başlığını taktı. Yavaşça, ürpererek, ellerini yepyeni meşin ceketinin ceplerine soktu.

Loire üstünde sis katmanlarının dağılışına bakıyordu.

Adayı seyretti.

Adaya yanaşmış siyah sandalı seçmeye başladı yavaş yavaş.

Birden, ürkmeden korkmadan suya girdi.

Yürüyerek Loire'ın kolunu geçti. Su beline geliyordu.

* * *

Karnına kadar sırılsıklam olmuş bir halde adaya vardı. Çocukluğunun, üstü söğüt dallarıyla örtülü sazdan barınağına girdi. Rydell'i iğrenç, benzi solgun, sakalları uzamış buldu. François-Marie uyuyordu. Yanında, boş bir Coca-Cola şişesinin ağzına sokulmuş küçük bir mum yanıyordu. Marie-José'nin yaptığı eski mumluklardı bunlar. Patrick arkadaşını sarstı.

Uyandırmayı başaramadı. Aşırı içmiş olanların geniz yakan uyku kokusunu yüzünde hissetti. Rydell'in yanına çömeldi.

"Söyle Rydell, beni duyuyor musun?" diye mırıldandı.

Rydell neredeyse baygın görünüyordu. Delikanlı adamın piyedöpul ceketini çekiştirerek onu uyandırmayı denedi. Daha yüksek sesle sorusunu tekrarladı:

"Beni duyuyor musun? Wilbur'un öldüğünü biliyor musun?"

Rydell en sonunda gözlerini araladı. Sesi belirsiz, sanki yapış yapıştı. Homurdanarak gözlerini tekrar kapattı:

"O ahmağın ölmüş olması umrumda değil."

Patrick diretti:

"Söyle Rydell, duyuyor musun beni?"

Rydell doğruldu, oturdu. Gözlerini kapalı tuttu, üstüne basa basa "Artık duymuyorum," dedi.

Rydell ağır ağır, açık seçik, tane tane, gözlerini açmadan konuşmuştu.

Neden sonra, piyedöpul ceketinin cebini karıştırdı. Üç kollu küçük mum makasını çıkarttı. Gözlerini açtı, Patrick'e baktı, gözlerini kırptı. Saint-Ouen'dan alınma Hint işi mum makasını Coca-Cola şişesine yaklaştırdı.

Marie-José'nin şişeye yapışmış mumunun fitilini kesti.

Bir an kararsız kaldı.

Sonra elini yine ceketinin cebine daldırdı, eğrilmiş küçük bir kaşık çıkarttı, katlanmış küçük bir kâğıt çıkarttı, bir şırınga çıkarttı.

Patrick Carrion ayağa kalktı.

* * *

Loire'ı geçti, evin önündeki küçük bahçeye girdi, mutfağa girdi. Madam Carrion mutfakta değildi. Delikanlı annebabasının yatak odasına gitti. Annesi orada değildi. Banyoya gitti. Annesi orada da değildi. Kadının onlara yasakladığı odaya gitti.

Duraksadı. Sırılsıklamdı. Elini kapının koluna uzattı.

Çini tokmağı çevirdi.

Girdi.

Madam Carrion, gözyaşları içinde, oğlunun yüzüne yumruklar atıyordu.

Patrick, yüzünü korumaya çalışarak, "Ama neden? Anne, gizli ne vardı ki? Ne gördüm ki? Hiçbir şey yok" diyordu.

– Belki de hiçbir şey yok. Ama o hiçbir şey bana ait" diye tekrarlıyordu annesi.

– Anne, arkadaşım öldü."

Madam Carrion oğluna sırtını döndü. Sarı bir tayyör giymişti. Daha sonra Patrick onu hep babasıyla birlikteyken gördü. Birbirleriyle bir daha hiç konuşmadılar.

* * *

Çavuş Wilbur Humphrey Caberra Fransız toprağına gömülmedi. Denver'a götürülüp gömülmek üzere, kargo uçağıyla Saran Amerikan askerî üssünden ülkesine gönderildi.

Teğmen Wadd Wilbur'un cesedinin taşınması sırasında Patrick'in Saran uçuş sahasında bulunmasına izin verdi.

Hava hep sıcak, hep ağırdı. Yağmura ara sıra güneş karışıyordu. Birden boşanan sağnakta önce bir Amerikan ambulansı geldi aniden, ambulansa iki cip eşlik ediyordu. Küçük konvoy pervaneli bir kargo uçağının önünde durdu. Şiddetli yağmurun altında, tören üniformalarını giymiş altı GI ciplerden indi; çavuş Caberra'nın müfrezesinden olan adamlar hazırola geçtiler. Sağlık görevlileri W.H. Caberra'nın bir *body-bag*'e sarılmış cesedini çıkarttılar ve uçağa giden yürüyen şeridin üstüne hoyratça bıraktılar. Caberra'nın müfrezesindeki herkes selam durdu.

Buradan on beş metre ötede, stop etmiş pembe Thunderbird'ün önünde, Trudy, Marie-José Vire, Patrick Carrion, saksofoncu Mel ve teğmen Wadd töreni izliyorlardı.

İki sağlık görevlisi çavuşun eşyalarının bulunduğu çantayı da çıkartıp yürüyen şeridin üstüne fırlattılar. Marie-José ansızın Patrick'in elini tuttu. Dudaklarına götürdü. Boğuk bir sesle "Patrick!" dedi.

Delikanlının avcunu öptü.

"Seni seviyorum Patrick."

Trudy kaskatı kesildi. Marie-José Vire Patrick Carrion'un elini öpüyordu. Trudy Wadd ansızın *"Shut up! Shut up!"* (Sus! Sus!) diye bağırdı.

Patrick hemen elini çekti. Apışıp kalmıştı. Trudy Wadd Thunderbird'e doğru koşup içeri kapandı.

Saçları, alnı yağmurdan sırılsıklam olmuştu. Patrick'in şaşkın bir hali vardı. Marie-José yeniden oğlanın elini tuttu.

Teğmen Wadd Marie-José ve Patrick'e sert sert baktı.

Çavuş Wilbur Humphrey Caberra'nın plastiğe sarılı cesedi kargo uçağının içinde gözden kayboldu.

Patrick, yağmurun altında, uçak pistinin çimentosu üstünde, önünde diz çökmüş Marie-José'nin elini itti.

Kızı ayağa kalkmaya zorlarken "İğrençsin!" diye fısıldadı.

Thunderbird'ün direksiyonuna geçen teğmen Wadd'ın peşinden gittiler.

* * *

"Öğleyin pederle randevum var" dedi kıza.

Marie-José Vire ile Patrick Carrion av kulübesinin önündeki bankta buluşmuşlardı. Önce tek kelime etmediler. Kız siyah gözlük takmıştı. Çıkarttı. Gözlerinin çevresinde mor halkalar vardı. Yanakları çökmüştü. Yüzü acıdan biçim değiştirmişti. Gözleri parlıyordu. Son kez birbirlerine sarıldılar. Parmaklar yavaş yavaş yeniden alışıyordu okşamalara, çocukluk anılarının direngenliğiyle, on beş yılı aşkın bir süredir devam eden sessiz tanışıklığın, ikircikli, seyrek, beceriksizce, zehir gibi, ani sarılışların, sayısız itirafların şefkatiyle. Sonra uzaklaştılar.

"İnanılmaz," diye mırıldandı delikanlı.

Kazadan beri, artık tam anlamıyla canlı olmadığı duygusunu taşıdığını söyledi Marie-José'ye. Lise bitirme sınavlarına hayalet gibi girmişti. Marie-José Vire ona gönül indirerek baktı. Delikanlı çavuş Wilbur Humphrey Caberra'yı sarhoş olduğu halde alelacele getirtenin kendisi olduğunu söylüyordu. Çünkü, on sekizinci yaşgününde, Dreux belediye ti-

yatrosunda olmak yerine, tıpkı küçük bir çocuk gibi babası tarafından kapatıldığı için öfkeden deliye dönmüştü. Çünkü, üste kaydedilen plağa karşın, anne-babası gönlünü fetheden ve kendisinin de fethettiği müzikten hiçbir şey anlamıyordu. Ölüydü, çünkü onlar yaşamasını engelliyordu.

Kız onun bu anlattıklarının gerçek neden olmadığını söyledi. Ayrıldıkları için durum öyleymiş. Bu sözleri söyledikten sonra delikanlıyı öpmek istedi. Ağzını yaklaştırdı.

Delikanlı "Hayır," dedi.

Marie-José'ye dokunmak istemiyordu artık. Ona dokunmaya cesaret edemiyordu artık. Kız minik memelerini delikanlıya doğru uzattı, göğsüne yasladı. Kıpırtısız, rahatsız, kalakaldılar.

"Ben Trudy Wadd'la yatmadım," dedi delikanlı.

Geride bıraktıkları altı aydan söz ediyordu. Kız, çocukluklarını hatırlattı. Boşuna hatırlattı. Sadece birer imgeydi onlar ve imgeler sahte olmuştu artık. Yaşadıkları şey, ikisinin birlikte tanıdığı dünya, birbirine yaklaşmıyordu imgeler yardımıyla.

İnsan anımsayınca gerçeği ortaya koyan maraz hiçbir biçimde başkasına aktarılamaz.

Çok konuşuyorlardı. Su ayaklarının dibinde akıyordu. Bir turnabalığı avlanıyordu. Susineklerini kapıveriyordu durmaksızın.

"Acı çekiyorum," diye mırıldandı kız.

– Hiçbir şey hissetmiyorum," dedi delikanlı.

Yine sustular. Delikanlı alçacık sesle konuşmaya devam etti:

"Seninle yaşadığım onca şeyden ne anladım? Hiç. Müzikten ne anladım? Hiç. Marie-José, seni ordugâhın çöp tenekelerine götürdüm. Sen içi dolu bir çöp tenekesisin. Ben boş bir çöp teneksiyim."

– Kendi adına konuş. Ben çöp tenekesi değilim.

– Kendi adıma konuşuyorum. Ben bir çöp tenekesiyim. Bir çöp tenekesinin ruhu var bende. Bir çöp tenekesinin kokusu var. Düşlerdeki hançerler gibi gözümüzde parıldayan ekmek kızartma makinaları, Chrysler'ler, Wurlitzer jukebox'lar nerede?"

Loire'a, karşıdaki Meung çan kulesine, şatoya, sonsuz göğe baktı. Eliyle kıza gösterdi bunları.

Kız omuz silkti.

"Tam bir delik!" diye fısıldadı, inanılmaz bir küçümsemeyle.

Delikanlı onayladı. Üstelik pul pul dökülen eski bir resimdi, dedi.

El değdirince ufalanıp dökülen çürümüş kütükler gibiydi.

Yaşlı söğütlerin gövdelerinin ufalanıp turuncu bir toza dönüştüğü gibi.

O zaman kız elini yavaşça delikanlının penisinin üstüne koydu.

Delikanlı irkildi. Ayağa kalktı, korku içinde.

"Beni artık sevmiyor musun?" diye sordu kız alçacık sesle.

– Sen kimi sevdin ama?" diye bağırdı delikanlı sertçe. "Beni seviyorsan neden o boku verdin bana?

– Beni nasıl boka soktuğunu anlatmak için sana o boku verdim. O bok benim bokumdu. Bak. Kendin söylüyorsun. Her şey ölüyor. Will ölüyor. Bütün insanlar ölüyor. Haberin yok, Cat on gündür ortalarda görünmüyor. Her şey yıkılıyor. Çekip gidiyorlar. Bütün üsler gidiyor. Bizim de gitmemiz gerek.

– Artık öyle düşünmüyorum. Kedi nerede?

– Ormandadır herhalde.

– Ona ne mutlu, ormana da ne yazık.

– Ölmemiz gerek.

– Neden..."

Birden birbirlerinin sesini duyamaz oldular. Başlarını kaldırdılar. Bir US Air Force helikopteri tam tepelerinden geçiyordu.

Marie-José Villon'un bir şiirini bağırarak okumaya çalışıyordu:

"Ölümün hançeri her daim tepemizde... Villon'u anımsıyor musun?"

Motorların sesi sağır ediciydi. Araç batıya yöneldi. Bakışlarıyla takip ettiler.

Helikopter gözden kayboldu. Kız yavaşça, alçak mı alçak bir sesle "Seni seviyorum Patrick," dedi.

– Bu doğru değil."

Patrick hızlı ve kuru bir sesle konuşmuştu. Bir an Marie-José onu öldürme arzusu duydu. Bankta oturuyorlardı. Irmağın kıyısına sessizlik geri gelmişti. Hava yumuşaktı. Su tatlı bir ses çıkarıyor, şıpırdıyordu. Aylardan Temmuzdu. Eskiden Amerika hayali kurdukları günlerdeki gibi konuşuyorlardı. Kız el çantasını arkasına düşüreceğini, eğileceğini, çantayı açacağını, içine sakladığı hançeri çıkartacağını, inleyerek Patrick'in sırtına saplarken onu sevdiğini, sonsuza dek sadece onu seveceğini mırıldanacağını düşündü; oğlanın yanına diz çökecekti; son öpüş olacaktı bu; ayağa kalkacaktı; Loire'a kadar yürüyecekti; suya girecekti; bıçağı kendine saplayacaktı; fışkıran kanı ırmağın ağır akan sularına yayılacaktı; sonunda çekip gidecekti kız; Nantes'a doğru gidecekti; denize kavuşacaktı.

Birdenbire Marie-José oğlanın karşısına çömeldi, ellerini onun dizlerine koydu, gözlerini gözlerine dikti.

"Onu hiç sevmedim," dedi alçacık bir sesle. "Sana yemin ederim."

– Kapa çeneni!" dedi delikanlı.

Kızın yüzünü kendisine doğru uzatmasına baktı. Güzel değildi Marie-José. Güzelden de güzeldi. Siyah saçları çevreliyordu yüzünü. Zayıflığını iyice belirginleştiriyordu. Bedeni daha da uzamıştı. Kara gözleri alev alevdi. Artık Patrick'in olmayan bir güzellikti bu, bedeni delikanlıya tiksinti veriyordu. Ölü Wilbur'un ellerini ve bedenini, kızı artık varolmayan bir organı emmeye ya da emmemeye zorlarken düşününce, kızın bedeni delikanlıda nefret uyandırıyordu.

"Patrick senden özür dilerim.

– Ayağa kalk!" diye yalvardı delikanlı.

– Patrick, senden Wilbur için özür dilerim. Onu severken sevdiğim sendin!"

– Peki beni severken yerime kimi sevecektin?"

Kız oğlanın dizine sarıldı. Oğlan dizini çekti. Marie-José kuma oturdu. Karşı kıyıda, Meung kilisesinin saati öğleyi vurdu.

"Vakit geldi," dedi oğlan.

Peder Montret'nin yanına gitmesi gerektiğini söyledi. Bateriyi satışa çıkardığını.

"Neden Wilbur'un baterisini satışa çıkardın?" diye sordu Marie-José sertçe.

Oğlan yanıt vermedi. Banktan kalktı. Kız hâlâ kıyıdaki kumda oturuyordu, oğlanın pantolonunun paçalarına yapışmıştı. Yalvarıyordu:

"Yaşamıyorum ben artık. Sensiz yokum artık. Kurduğumuz düşler olmadan, önümde bir amaç olmadan, yaşamıyorum!"

Sustu. Eli titriyordu. Oğlan, kızın kenetlenmiş parmaklarını açıp pantolonunun paçasını kurtarmak için bir an elini tuttu. Bu elin uzun parmakları buz gibi ve yumuşaktı. Ma-

rie-José alçak sesle "Artık yaşamıyorsak, bunun çaresi yok," dedi.

* * *

Oğlan koştu, aceleyle köprüden geçti, papaz evine vardı. Avluda ve odunlukta uzatma kablolarını toplayıp sardı. İzcilerin eski toplanma odasına çıktı.

Tavanarasında pikabın kutusunu kapatırken sesler duydu, merdivenin tutamaklarının gıcırdadığını işitti.

Peder Montret, peşinde Jean-René Jaune'la, tavanarasına geldi. Jean-René Jaune'un babası Blois'lı zengin bir mısır üreticisiydi. Patrick, Jaune'un uzattığı eli sıktı. Peder Montret, eski cübbesinin tozunu silkerek konuşuyordu: "Piskopos Rémy kral Clovis'e, Tanrı en çok sevilenin yakılmasını istiyor demiş. *Incende quod adorasti!* Kral..."

Patrick döndü. O kadar hazin bir bakışı vardı ki peder sustu. Patrick Carrion alçacık sesle ona "Peder, size bir şey sormak istiyorum," dedi.

Jean-René Jaune baterinin çevresinde, dokunmaya pek cesaret edemeden dolanıp duruyordu. Patrick peder Montret'yi merdivenin yanına çekti. Jean-René Jaune tam tamı denerken fısıldayarak konuştular. Jaune büyük davulu sanki adi bir davulmuş gibi çaldı. High-hat'e sanki üçgenmiş gibi dokundu.

Peder Montret Patrick'in kararlı yüzüne bakarken düşündü.

"Peki," dedi peder sonunda.

– Âyine çıkmayacağım," dedi Patrick.

– Anladım oğlum. Kimse çıkmıyor."

İki gün sonra, kilisenin karanlık sessizliğinde, peder Montret Wilbur Humphrey Caberra'nın şerefine bir cenaze âyini yaptı.

Patrick Carrion, sahında tek başına, ayakta duruyordu.

Matmazel Lamuré kürsüde Henry Purcell'ın kraliçe Mary'ye yazdığı od *Why are all the Muses mute*'u çalmakla meşguldü ki Patrick'in arkasında, kilisenin gerisindeki ağır kapı gürültüsüzce açıldı. Patrick kapının açıldığını duyunca hiç arkasına dönmedi. Ellerini dua iskemlesinden kaldırmadı. Ağlamaya başladı.

Marie-José Vire, vaftiz kurnasının yanında, kollarını kavuşturmuş, göğsüne bastırmış, bir şey gizleyerek kıpırdamadan durdu.

Öne ilerledi.

Bir hasır sandalyenin üstüne, boyaları dökülmüş, toz toprak içinde, tenekeden yapılma bir oyuncak Citroën bıraktı. Marie-José'nin uzun parmakları topraktan kararmıştı. Ayakta duruyordu. Saçlarını koca bir çalı gibi kabartmıştı. Ağlamadı. Oğlan arkasına dönmedi. Geldiğini hissetti. Gittiğini hissetmedi. Âyinde sıra şarapla ekmeğe geldiğinde, birdenbire, kızın topraktan çıkarttığı oyuncağı gördü sandalyenin hasırında, ama kız ortadan kaybolmuştu.

Rastlantı sonucu koruma derneğinin şenlik salonunda karşılaştılar. Belediye şenliğinin balosu vardı. Saat akşamın dokuzuydu. Gümbür gümbür bir paso doble duyuluyordu. Meung ve Cléry arka duvar boyunca, gri dökme demir masaların önüne dizilmişlerdi. Delikanlı hepsini tanıyordu. İçlerinden biri, renkli plastik telleri sinirli bir şekilde büküp örüyordu. Adı Florence'tı. Oğlana gülümsedi. Oğlan da ona. İçinden, onbirinci sınıfta ezberledikleri ilk şiiri mırıldanıyor-

du: "Deyin bana nerde, hangi diyarda Flora... Keza nerde o kraliçe, hani, Buridan'ın çuvala konulup Seine nehrine atılmasını emreden kraliçe? Nerde Jeanne, gönlü saf Loraine'li kız, Ruan'da yakmıştı onu İngiliz? Ama nerde geçen yıl yağan kar şimdi?" Pistin öbür tarafına, büfenin çevresine yığılan erkeklere doğru ilerledi. Saçlarını dalga dalga taramışlardı. Kasıla kasıla meşin US ceketleri giymişlerdi. Çiçekli masa örtülerinin üstünde köpüklü şarap şişeleri yan yana dizilmişti.

Sahne gerisindeki tuvalde, bir dişi geyiğin erkek geyikten kaçtığı bir orman manzarası yer alıyordu. Tuvalin önünde, sahne görevi yapan sekide, beş müzisyenden kurulu bir orkestra hafiften rock'n roll çalıyordu. Şarkıcı mikrofona yaklaştı; kaşlarını çattı; karmakarışık, pes perdeden, sözde Kuzey Amerikan sesleri çıkartarak İngilizce şarkı söylermiş gibi yaptı.

O sıralarda buna Fransızcada "yoğurtlu şarkı söylemek" deniyordu. Danyel Gérard bu alanda bir numaraydı.

Salonun gerisinde, giriş kapısının yakınında Patrick, tek başına, batericiye bakıyordu. Bateri, kumaştan yapılma çiçeklerle süslenmişti. Jean-René Jaune yeni aldığı Premier baterinin çeşitli parçalarına beceriksizce vuruyordu.

Ansızın uzun körpe bir el Patrick Carrion'un omzuna kondu.

Koyu mavi elbisesini giymiş Marie-José Vire'di bu elin sahibi. Kız daha da uzamış, daha da zayıflamıştı. Gözleri yüzünü yiyip bitiriyordu.

Dediğim dedik bir tavırla delikanlıyı gülerek piste sürükledi. Birbirlerine sokularak, Buddy Holly'nin bir şarkısından alınma, kovboy tarzı bir *slow* parçada dans ettiler.

Birdenbire delikanlı bedenini genç kadının bedeninden uzaklaştırdı. Benzi atmıştı.

Tiksinerek baktı ona.

Marie-José aynı tiksinti dolu bakışla karşılık verdi.

Patrick hemen başka tarafa yöneltti bakışlarını. Marie-José delikanlıyı tekrar kendine çekti ama Patrick'in bedeninin dansın ritmine uymadığını hissetti. Delikanlı yürüyordu, dans etmiyordu. Kız, alçak sesle, sertçe konuşarak delikanlıdan uzaklaştı:

"Onu sevmedim.

– Seni gördüm."

Marie-José delikanlıya bir tokat attı. Alçak sesle tekrarladı:

"Onu sevmedim!"

Dans etmeyi bıraktıkları için öbür dans edenler arkalarından homurdandı. Kızla oğlan köpüklü şarap verilen büfeye doğru yöneldiler. Göğsü ve koltukaltları terden ıslanmış, koyu mavi elbisesinin içinde, soğuktan donmuş bir genç kadına benziyordu Marie-José.

Küçük siyah çantasını göğsüne çok sıkı bastırıyordu.

"Bıktım artık. Öldürelim kendimizi Pee Cee," diye inledi.

Delikanlının koluna dokundu.

Oğlan kızın basınç yapan elini birden diklenerek savsakladı.

"Anlamı olmayan şeyler söyleyip durma!"

Kız başını hâlâ öne eğik tutuyordu. Büsbütün içe dönük, artık dünyada hiçbir şey görmez olmuş bir bakışı vardı. Saçlarını atkuyruğu yapmıştı. Bağırıyordu:

"Gidelim Pee Cee. Yola çıkalım!" diye tekrarlıyordu. "Liverpool'a gidelim. Nantes'a gidelim. Paris'e gidelim. New York'a gidelim. Biz..."

Delikanlı başıyla hayır diyordu.

"Patrick birşeyler yap. Kötüyüm ben. Kaygılar içindeyim Pee Cee. Al götür beni bu yerden. Ya da geri dön bana!"

Sesini alçaltarak konuşmayı sürdürdü:

"Esmerim diye mi sevmiyorsun beni?"

Her şey toptan kayıp gidiyordu elinden, Wilbur'la Amerika, Patrick'le aşk, ya da çocukluk bağları, ya da evlilik, girmediği lise bitirme sınavıyla gelecek, kamplar, yiyecekler, arabalar, giysiler, dikenli teller, çöp tenekeleri, düşler... Oğlan omuz silkti.

Kız başını kaldırdı. Öfkeden yanakları mor mor olmuştu.

"Senden daha iyi düzüşüyordu!" diye haykırdı.

Patrick'in sabrı taştı. Arkasını döndü. Marie-José peşinden gitti.

"Hiçbir şeyin önemi yok. Artık hiçbir şeyin önemi yok. Beni sevmiyorsun artık. Will bir ceset. Ne önemi var ki?" diyerek Patrick'i izliyordu.

– Bak. Doğru değil. Sen...

– Ne önemi var? Sen de bir cesetsin. PX gibisin. Sökülüyor. Başka yere gidiyor. Almanya'ya. Hollanda'ya... Bütün bu endişeye tahammül edemiyorum. Gitmek gerek Pee Cee..."

Ansızın delikanlının yanaklarını avuçları arasına aldı. Ağlıyordu.

"Sus. Sus. Bahane arama," dedi çabucak. "Her şeyi biliyorum. Her şeyi anladım. Seni çok iyi tanıyorum. Senden daha çok sen'im ben. Duygularının ilk ortaya çıkışını gördüm. İlk korkularına tanık oldum. Ve seni korkutan her şeyi daha hafifletmeye çabaladım hep. Beni sevmiyorsun artık. Beni sevmiyorsun. Hepsi bu."

Delikanlıya bakarken gözlerine iri gözyaşlarının perdesi inmişti. Bakışı kıpırdamıyordu. İnatçı birşeyler vardı kızda. Hafif mi hafif bir sesle inledi:

"Sen gidersen annem yine çekip gitmiş olacak."

Delikanlı homurdanarak kızın ellerinden kurtuldu. Kız sözlerini sürdürdü:

"Eğer hâlâ birazcık seviyorsan beni, en azından geçmişten gelen güven kalıntıları, dostluk kırıntıları varsa hâlâ, bir daha beni görmeye çalışma. Tesadüfen Kilise meydanında ya da sokakta karşılaşırsak, uzaklaş. Seni görmek bana acı veriyor."

Oğlan bir an afalladı.

"Okey," dedi.

16 Temmuz 1959'da, 1958-1959'un ilk lise bitirme sınavlarının erkek lisesinin kapısına asılmış sözlü listelerini taradı gözleriyle. Bir gün bedenini baştan aşağı kaplayan küçük kare pembe kartonlar işine yaramıştı. Adını listede buldu. Birdenbire sevince kapıldı.

Adlarını listede ararken kızgınlıkla oflayıp puflayan ya da zafer çığlıkları atan öbür gençlerden ayrıldı.

Sazlardan yapılma çite dayanmış Peugeot bisikleti gördü. Bisikletin önüne park etmiş kaz boku rengindeki Juvaquatre'ı gördü. Babasının, arkasından geldiğini işitti.

Doktor Carrion endişeyle "Geçtin mi?" diye sordu.

Patrick dönüp elbette diye karşılık verdi sertçe.

Doktor keyiflenerek oğlunun başını avuçlarına almak istedi ama Patrick başını çekti, bisikletine bindi, çekip gitti.

* * *

14 Eylül 1958'de, general De Gaulle başkan Eisenhower'a bir memorandum vermişti. 11 Mart 1959'da general De Gaulle Akdeniz donanmasını müttefik komutasından aldı. 1959 Haziranında NATO üslerinin boşaltılması başladı. 1959 Temmuzunun üçüncü haftasında, GI'lar Meung'den ayrıldılar.

Patrick ömrü boyunca bir daha hiç müzik yapmadı.

Babasını sadece bir kez daha, valizini hazırlarken gördü. Hiçbir değeri olmayan sözler söylediler birbirlerine. Annesi oğlu giderken orada bulunmak istemedi. Gidiş yoktur. Yolculuk yoktur. Dönüş yoktur. Kavuşma hiç yoktur çünkü gidiş yoktur asla. Gidiş yoktur asla çünkü hiçbir şey terk edilmez.

Bir tek ölüm koparıp alır yaşamımızı. İlk korkusunu asla terk etmez insan. Kederinden, cinsiyetinden ve sevincinden ancak son nefesini verirken kurtulur. Anısı, Loire'ı sınırlayan kıyının tozlu çamurunda bir LM sigarası dumanından daha çabuk yitip giden bir çocukluk nedir? Kim anımsar kısa olduğu zamanki boyunu? Kim anımsar tüysüz olduğu zamanki cinsel organını? Eksikliği çekilen sözcüklerin anısını kim saklar? Örümcekten korkmaların? Boyunu aşan kazlardan korkmaların? Kızı görmez olmuştu Patrick. Kız canlılığını yitirmişti. Oğlan kasabada kızı görünce, kaçıyordu ondan. Yanakları çökmüştü kızın. Gözlerinin çevresindeki halkalar belirginleşmişti. Bakışları daha da büyümüştü yüzünde. Sokakta, meydanda, köprüde, karpuz kollu kısacık siyah elbisesinin içinde, çökkün, dolanıp duruyordu. Çıkıntılı dizleri görülüyordu. Halsiz duruyordu. Konuşmaz olmuştu. Fırında ya da kahvede oğlan kıza bir şey mi söyledi, kız omuz silkiyor, artık umrunda değilmiş gibi sırlarını açmaktan caydırıyordu oğlanı.

* * *

Hava yumuşaktı. Şafağın pusu havada titreşiyordu. Her şey pırıl pırıldı. Günlerden 17 Temmuz Cumaydı. Delikanlı gözlerini kıstı.

Köprünün öte yanında, sıcaklıkla karışık pusun içinde, kendisini izleyen Marie-José'yi gördü.

Terkedişe hoşnutsuzluk duymadan baktıysanız hiçbir şey bundan daha fazla ıstırap veremez. Terkedişe yol açtıysanız

hiçbir şey bundan daha kıyıcı olamaz. Terkedişten sağ kurtulduysanız, hiçbir şey bundan daha acı olamaz.

Kız bekliyordu. Vakit sabahtı. Belki de uzun süre beklemişti. Oğlan duraksıyordu.

Uzun süre birbirlerini süzdüler.

Kız yavaşça, kararsızca elini kaldırdı.

Oğlan çakılıp kalmıştı. Kararını verdi. Kıza doğru koştu, köprüyü geçti, yanına vardı, kollarına aldığında neredeyse düşürüyordu kızı.

Kız oğlanın kokusunu duydu. Boynunun kokusuna kavuştu. Patrick'in kokusunda kızı altüst eden kardeşçe bir şey vardı. Kız, sevdiğinin boynuna gömmek istedi yüzünü. Dudaklarını yaklaştırdı. Patrick kurumuş dudaklarını onun dudaklarına değdirdi öpmeden. Kız birden geri çekti dudaklarını.

Banka gittiler. Yosunların kemirdiği eski taşın üstüne oturmuşlardı. Konuşuyorlardı. Ayaklarının dibinde su akıyordu.

"Amaç neydi?" diye sordu oğlan.

– Bu dünyadan çıkmak" dedi kız. "Ya seninki?"

– Bağlanmamak.

– Öyleyse gel benimle.

– Ama şimdi söyledim. Bağlanmak istemiyorum. "İle" sözcüğü en nefret ettiğim sözcük.

– Peki Pee Cee. Tamam."

Kız saçını topuz yapmıştı. Karpuz kollu, kısa, siyah saten elbisesini giymişti. Patrick'ten uzak duruyordu. Başını ellerinin arasına aldı, avuçlarını şakaklarına dayadı, dirsekleri havada, göğsünü öne çıkararak durdu. Böylece oturdu.

"Umudun kalmadığı yer, cehennem," dedi.

* * *

Marie-José kendini öldürdü. Dikenli telle damarlarını keserek küvetinde intihar etti. Peder Montret Marie-José için âyin yapmayı kabul etti ve onu Meung mezarlığında Hıristiyan toprağına gömmeye razı oldu. Cemaatinden bu tavrını eleştirenlere şöyle yanıt veriyordu:

"Yaşamının karanlığından kurtulmak istemeyen kadın ya da erkek var mıdır? Dua etmek de, kaşlarını iyice çatarak ve parmaklarını iyice sıkarak, insanın yaşamının karanlığından kaçması demektir."

Patrick Marie-José'nin gömülmesine katılmadı. Bütün kasaba kınadı onu. Kızı sevmiş olmaktan utanıyordu Patrick. Kini ve kötü niyeti, içindeki bütün anıları eritip yoketmişti.

Terkedilmiş bir çocuk bir ailenin tek çocuğunu sevmişti. O tek çocuk yalnız çocuk oldu. Ama yalnızlık bile eksikti. Oğlan yalnız olunca, bir başka dünya arayışına vermişti kendini. Gökte bile sanki yıldızlar sürüler halinde gider. Başka yere gitmek arzusu yalnız olmak arzusuna eklenince, onu müthiş bir öfke içinde bırakmıştı. Kendini nasıl tanımladığı sorulacak olsa, "gidiş" sözcüğü ona can veren her şeyi anlatmaya yeterdi. Beslediği hırsı tanımlamak için aynı soru yöneltilecek olsa, şöyle yanıt verirdi: bütün dünyayla bağları kesmek. Ama doğrusu, o soylu arzu kendi kendine itiraf etmeye cesaret edemediği şu cümleyle özetleniyordu: Marie-José'yi başından atmak.

Yola çıktığı Temmuz günü, 22 Temmuz, sabah saat onda, La Mauve sokağından ayrılıp gara giderken, Vire ve Ménard bakkaliyesinin ardiye duvarında, Patrick Carrion savaştan kalma eski, sarı bir afiş fark etti: "Zafer bize PENGUEN YÜNLERİNİ geri getirecek."

Orada, ayakta, elinde çantası, kalakaldı, tıpkı rıhtıma konulmuş bir balya gibi, tıpkı bir kilisede çarmıha gerilmiş bir

tanrı gibi, bir rulo dikenli demir telin önündeki bir demir çöp tenekesi gibi.

O zaman anımsadı. Minicik bir köydü. Villon'un kapatıldığı yer küçük bir köydü. Villon derdi ki en çok tanınan, tanınmayan bir şeyin uydusudur. Başkent Paris, Pontoise yakınında bir kenttir sadece. Villon da küçük bir kentin adıydı. Doğduğumuz yer yıkmamız gereken Bastille'dir. "Ölçemez hiçbir alet, yaşamanın şiddetini. Paris ölür, Helena ölür, kim ölürse acıdan ölür."

O zaman savaşı anımsadı. Köyü anımsadıktan ve savaşı anımsadıktan sonra, Marie-José Vire'in minicik suratını anımsadı, kukuletasını, sırılsıklam olmuş parmaksız eldivenlerini, elini, kollarını, uzun lülelerini. Sert ve siyah saçları canlandı gözünde. O saçların dokunuşunu hissetti. Kokusuna kavuştu yeniden.

Marie-José'nin yitip gitmiş sesini anımsadı. Onun, içinde yeniden konuştuğunu, içinde düşlerini tekrarladığını, içinde emirler verdiğini, kumda pabucun burnuyla çizilen yollarda açılır kapanır tekerlekli küçük arabaları yasakladığını, bıkıp usanmadan öğütler vererek eskiden yaptığı gibi kendisini utandırdığını içinde duyunca mutluluktan ürperdi. Bilinci, Marie-José'ydi. Özlemlerinin gücü, duygularının ateşi ve kırılganlığı, oydu. Kişiliğini kuran ve yöneten oydu, hâlâ giyeceği giysileri gösteren, gömlekleri yasaklayan, deri valiz yerine elindeki bu çantayı taşımasını isteyen oydu. Küçük dişleri vardı. Dar ve yumuşak bir organı vardı.

Kollar yitip gitti. Kız kolunu tutardı onun. Dudakları yakıcıydı. Çoban kabanın ıslak yün kokusu kokuyordu hâlâ. Hava sıcaktı. Yazdı ama yaz bile değildi artık. Yaz olmayacaktı bir daha. Mevsimler olmayacaktı çünkü onları birlikte yaşamayacaklardı, birlikte keşfetmeyeceklerdi, yakıcı meyvaların üstündeki yabanarıları korkutmayacaktı artık onla-

rı, çünkü sular kabarıp taşmayacaktı artık, tarlalar sular altında kalmayacaktı, bakışlar başka yöne sapmayacaktı, çünkü, bankın üstünde, yan yana oturmuş, yükselerek ve bankı yutarak onları zavallı sarılmalardan yoksun bırakan sudan şikâyet etmeyeceklerdi artık.

Öyle ince, öyle narin kemikleri vardı ki kızın. Teni beyaz ve kadifemsiydi, olağanüstü bir pürüzsüzlükte. Teni oğlanın sevdiği bir koku çıkarıyordu. Memeleri küçük ve diriydi. Nefesinin hoş bir kokusu vardı. Onda öyle güven verici, onda öyle yaşlı bir yalnız olma alışkanlığı vardı ki. Penguen yünleri zafer diliyordu. Ruslar aya roket göndermekten söz ediyordu.

Oğlan La Mauve sokağını geçti. Köprüye çıkmadı. Bateliers sokağına saptı. Gara gitmek için Nouveaux Pavillons sokağından geçmek zorundaydı. Orléans yolunda peş peşe ilerleyen Amerikan kamyonlarını gördü. Gidiyorlardı. Demek ki US'ler *home*'a geri dönüyorlardı. Ama doğrusu bütün dünya *home* olmuştu. Japonya'da yaptıklarını burada da yapmışlardı. Oğlan duvarcı Ridelsky'nin siyah-beyaz kamyonetini gördü. Pembe bir Thunderbird fark etti. Thunderbird'ün camını indiren Trudy'yi gördü.

Kız eliyle bir işaret yaptı.

Oğlan pembe Thunderbird'e yöneldi. Birden yana saptı. Yoldan ayrıldı. Köprüden geçti. Sologne ormanına daldı. Meung'ü terk etti. Heilbronn'a gitti. Sonra Baden-Wurtemberg'de bir fabrikada iş buldu. 7 Mart 1966'da general De Gaulle Fransa'nın NATO'dan çekildiğini açıkladı ve Rocquencourt'daki kurmayın vatan topraklarından çıkartılmasını zorunlu tuttu. NATO kuvvetleri son Orléans üslerini terk ettiler ve Federal Almanya'da toplandılar. 31 Mart 1967'de, sa-

at on altıda, Orléans'da, Coligny kışlasının avlusunda, yıldızlı sancak indirildi. PX'ler pas tuttu. Genelevler sessizliğe gömüldü. Dikenli teller toplandı, sonra eritildi. 27 Nisan 1967'de Fransız toprakları tümüyle kurtarıldı. 1973'te Patrick Stuttgart'tan ayrıldı. 1982'de Hindistan'da Bihar eyaletinde büyük bir gemi kiralama işletmesini yönetiyordu. Onunla orada tanıştım. Bu öyküyü bana orada anlattı. Kentin adı Ara'ydı. "Her şeyin gerçekdışı olduğunu keşfedince insan, kurtuluş olanaksız," diye mırıldandı sonunda. Ara'nın nüfusu dört yüz yirmi bin. Ara'dan Ganj akıyor. Tanrı'nın gözyaşı.

– SON –

PASCAL QUIGNARD

Amerikan İşgali

ROMAN
Türkçesi: Elif Gökteke

Fransa, II. Dünya Savaşı'nda, Almanya tarafından işgal edildi. Bu dönemi konu edinen çok sayıda kitap vardır. Savaş bittiğinde, bu kez de "kurtarıcı"nın görünmez boyunduruğu altına girdi ülke. O yıllara eğilen ilk, belki de tek önemli roman, günümüz yazarlarının arasından haklı biçimde sivrilen Pascal Quignard'dan geldi: *Amerikan İşgali.*
Yeni Dünya'nın kültürel hegemonyasını işleyen, büyük bir yazarın Tarih'in kuytuda kalmış sayfalarına olağanüstü bir sevda öyküsünü gizlediği, ince bir roman *Amerikan İşgali.*

Pascal Quignard, küçük bir taşra kasabasındaki toplumsal yaşamı betimlerken kuru bir kapitalizm eleştirisi yapmak ya da geleneksel değerlere methiye düzmek yerine yaşamın devingenliğini ve insanın karmaşıklığını gözler önüne seriyor.

ISBN 975-570-282-2
9 789755 702827

SEL YAYINCILIK